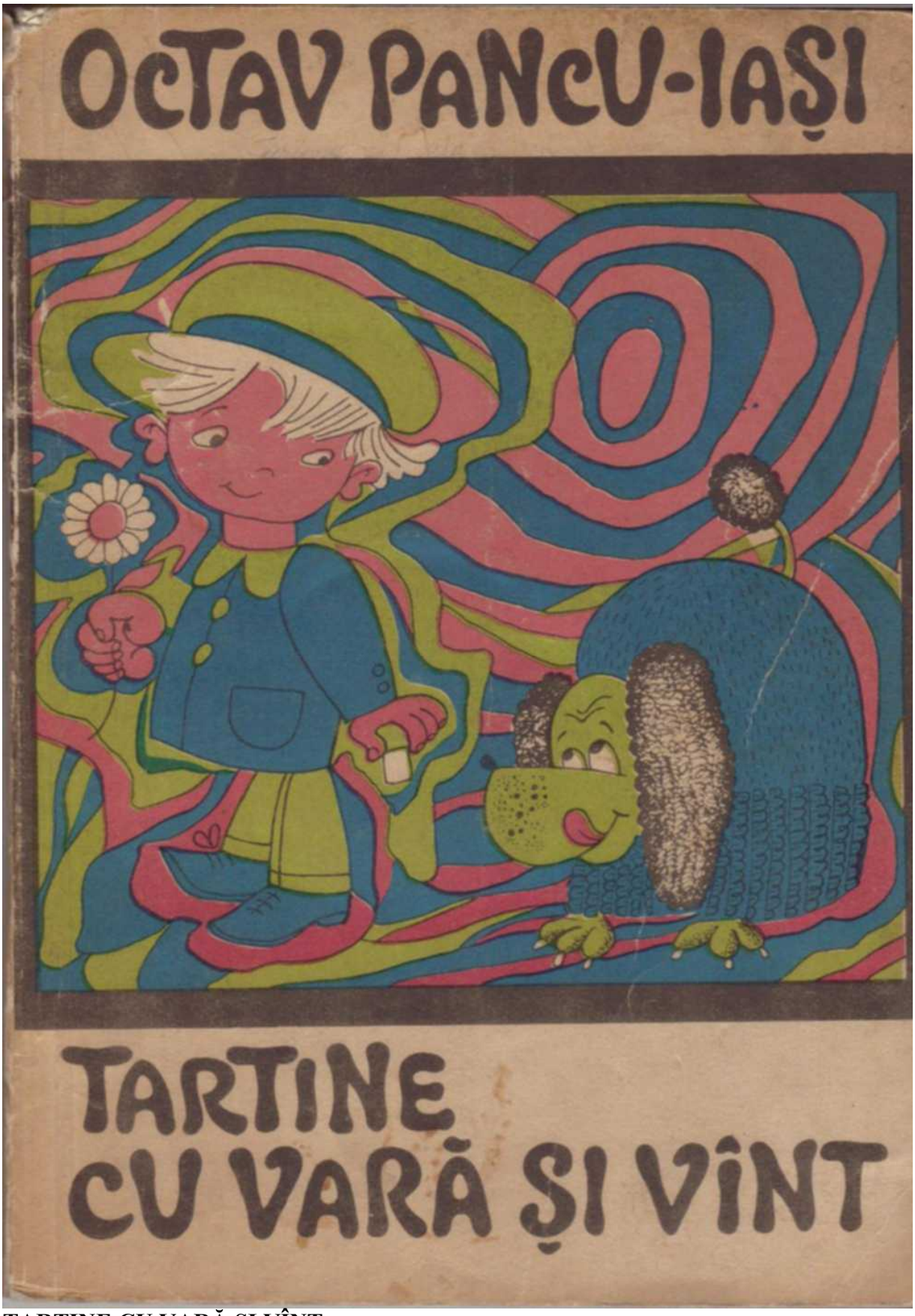

TARTINE CU VARĂ ŞI VÎNT
— Povestiri —
OCTAV PANCU—IAŞI

Cuprins

TRENUL MERGEA SPRE MUNŢI 4
UN FEL DE BUCURIE 7
LUMEA LUI DUCU 10
BĂRBAŢI, IEPURI ŞI ASPIRINE 13
SĂ NE GÎNDIM MEREU LA ALTCEVA 16
GENERALUL ŞI NOAPTEA 19
LINIŞTE, STELELE DORM 21
VÎNTUL ACELA PROSTUŢ 24
SĂRBĂTOARE 27
PLOAIA ŞI CEVA FRUMOS 31
ZIUA ACEEA ŞI NENEA COSTICĂ 33
ZIUA CÎND TOŢI AU ŞAPTE ANI 36
DURI 39
VARA 42
DACĂ S—A NĂSCUT CU ARIPI 44
LA NOI, ÎN FIECARE ZI 47
TATA ŞI UN PIC DE TRISTEŢE 50
POVESTE CARAGHIOASĂ 53
NOAPTE BUNĂ, DUCULE 55
ORA CÎND BUNICILE ZÎMBESC 63
PARCĂ ÎŢI MAI RĂMÎNE CEVA 65
AL ŞASELEA ANOTIMP 68
VOPSEA PENTRU MEDUZE ŞI PENTRU MULTE ALTELE 70
TARLINE CU VARĂ ŞI VÎNT 73

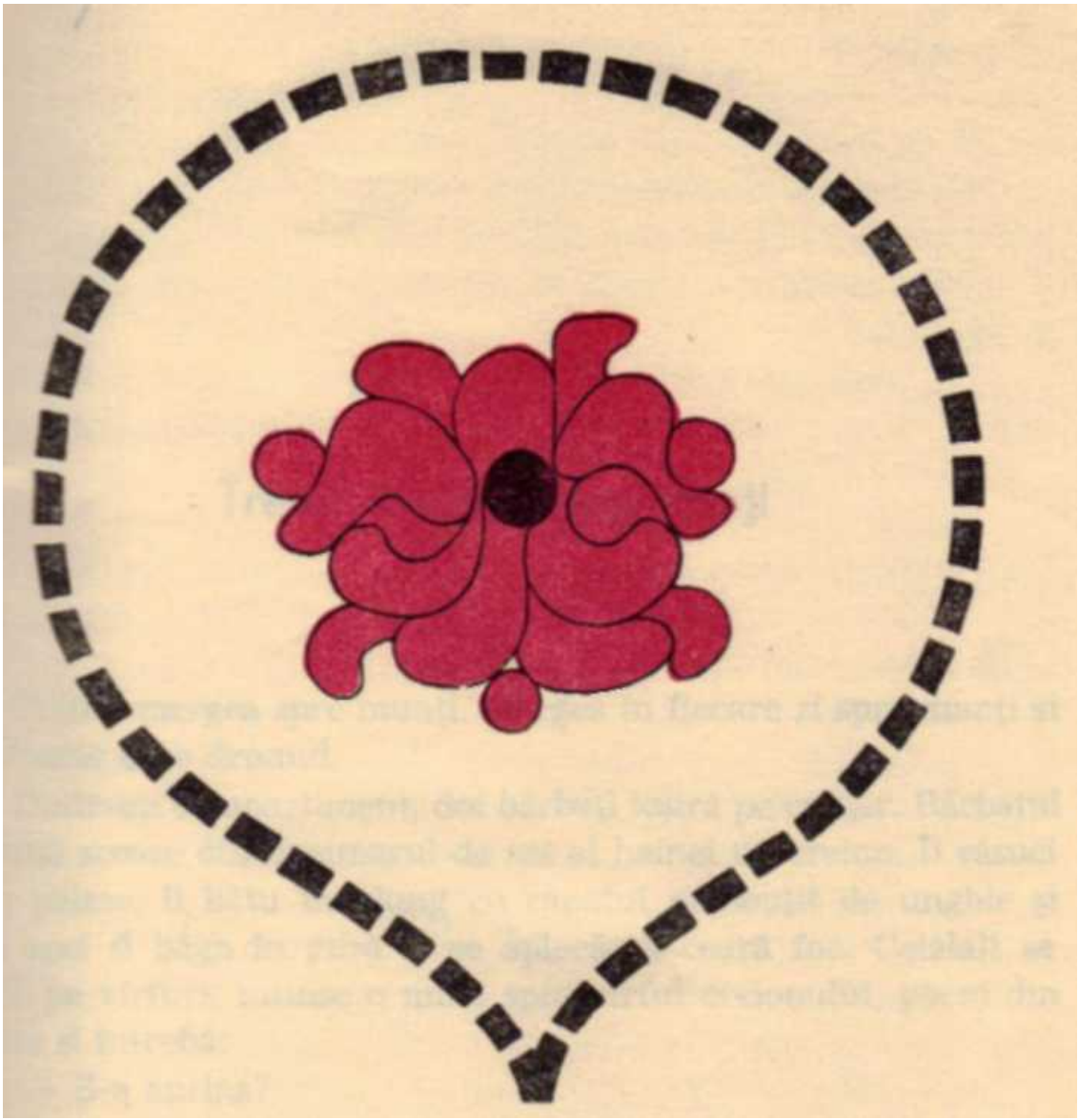

TRENUL MERGEA SPRE MUNŢI

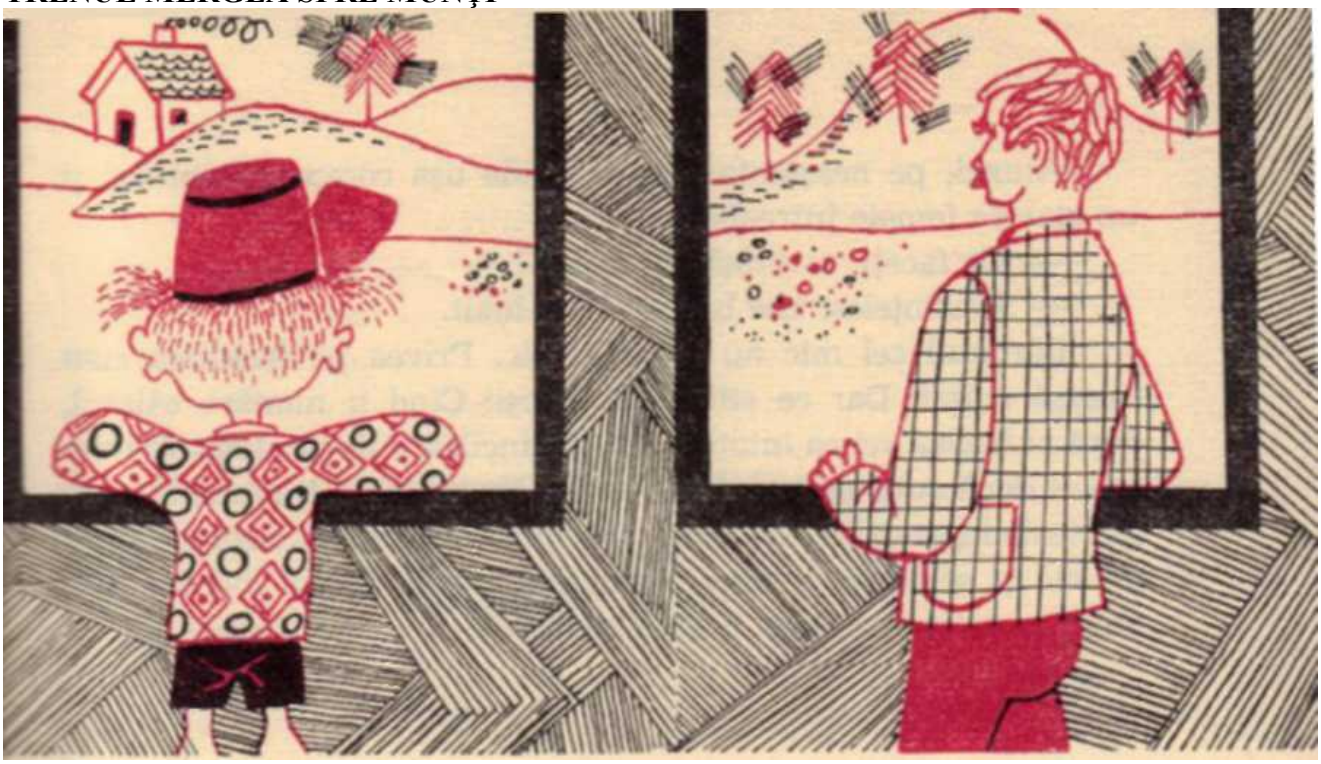

Trenul mergea spre munţi. Mergea în fiecare zi spre munţi şi ştia foarte bine drumul.

Dintr—un compartiment, doi bărbaţi ieşiră pe culoar. Bărbatul cel înalt scoase din buzunarul de sus al hainei un creion. Îl răsuci între palme, îl bătu îndelung cu capătul neascuţit de unghie şi abia apoi îl băgă în gură şi se aplecă să ceară foc. Celălalt se înălţă pe vîrfuri, întinse o mînă spre vîrful creionului, pocni din degete şi întreba:

—S—a aprins?

—Da, vă mulţumesc foarte mult, zise bărbatul cel înalt.

—E o brichetă foarte bună, zise celălalt bărbat.

—E o marcă străină?

—Cum adică „străină"?

—Mă gîndeam dacă aţi cumpărat—o din Papagalia sau din Hipopotamia.

—Am primit—o cadou. Nu ştiu de unde este.

Bărbatul cel înalt trăgea din ţigară cu mare poftă. Îşi ţuguia buzele şi dădea drumul fumului puţin cîte puţin.

—Faceţi rotocoale? întrebă bărbatul cel mic.

—Îhî.

5

—Cîte?

—Încerc să fac vreo sută, dar dacă mai dau şi cîteva peste normă nu mă supăr, zise bărbatul cel înalt.

—Dumneavoastră întotdeauna daţi ceva şi peste normă, zise bărbatul cel mic şi nu se gîndi la rotocoale.

—Asta—i drept, zise bărbatul cel înalt şi nici el nu se gîndi la rotocoale.

Pe urmă deschiseră fereastra. Mai întîi bărbatul cel înalt se asigură că nu—i curent şi după ce deschiseră fereastra chiar spuse:

—Nu. Nu—i curent. Celălalt îl auzi şi se miră:

—De ce se cheamă tot curent două feluri de curent? Altcineva poate n—ar fi înţeles şi ar fi cerut lămuriri, dar

bărbatul cel înalt înţelegea întotdeauna şi nu cerea niciodată lămuriri. Spuse:

—De fapt, nu—s numai două. Sînt mai multe feluri de curent. Unul îl face vîntul, altul îl face apa, altul electricitatea. . .

—Tot aşa şi cu broaştele, înţelese celălalt. Unele trăiesc în apă, altele trăiesc în uşi.

Cîteva clipe tăcură, privind pe fereastră. Trenul mergea spre munţi. Munţii încă nu se zăreau, dar ei ştiau că trenul mergea în fiecare zi spre munţi şi că şi acum o să—i ducă tot acolo.

Pe culoar, prin spatele lor, un bătrîn cu bonetă albă, cu şorţ alb şi cu mustaţă albă trecu sunînd dintr—un clopoţel.

Bărbatul cel mai mic se interesă:

—De ce sună din clopoţel?

—Ne cheamă la vagonul restaurant. E gata masa.

—Dar mie nu mi—e foame!

—Noi nici nu mergem.

—N—or să se supere?

—S—ar putea. Dar o să le treacă. O să le spunem că avem tartine cu vară şi vînt — şi cînd ni se va face foame, o să mîncăm tartine cu vară şi vînt.

—Mai avem şi plăcinte cu căpşuni.

6

—Asta n—o să le mai spunem, zise bărbatul cel înalt. N—o să ne apucăm acum să le spunem toate secretele noastre. Să se mulţumească cu puţin.

—Da, cred că e mai bine aşa. Vreţi să numărăm stîlpii?

—Fireşte. întotdeauna mi—a plăcut să număr stîlpii. Stîlpii de telegraf sînt foarte blînzi şi se lasă număraţi cu plăcere, zise bărbatul cel înalt.

—Atunci încep eu, zise bărbatul cel mic. Unu. . .

—Doi. . .

—Trei. . .

—Cinci. . .

—Vă rog să mă scuzaţi, dar l—aţi uitat pe patru, zise bărbatul cel înalt.

—Nu l—am uitat, zise bărbatul cel mic. Îl spun acum: patru. . .

—Cinci. . .

—Pe cinci l—am spus eu, zise bărbatul cel mic. Altul, dacă mai cunoaşteţi.

—Am fel de fel de cunoştinţe. De pildă: şase. . .

—O mie patru sute şaptezeci şi un măr . . . şi un galoş. . . şi o peniţă!

—Vă stimez foarte mult, zise bărbatul cel înalt, dar permiteţi—mi să vă aduc la cunoştinţă că un asemenea număr nu există.

—L—am făcut eu ca să rîdem! Şi rîseră amîndoi.

Trenul se opri într—o gară mică. Poate nici nu era o gară. ci o haltă. în dreapta avea o grădiniţă cu flori şi în mijlocul grădiniţei o fîntînă.

—Cît de adîncă e fîntîna? întrebă bărbatul cel mic.

—N—am idee, zise bărbatul cel înalt.

—Ce—ar fi dacă cineva ar săpa o fîntînă atît de adîncă încît să nu—i dea nimeni de fund?

Bărbatul cel înalt se gîndi să răspundă, dar nu mai fu nevoie.

7

—Ar fi o prostie, îşi răspunse singur celălalt. Mai bine s—ar apuca de altceva.

—Anume de ce altceva?

—Ştiu şi eu!? Ar putea face tractoare, ca dumneavoastră. Şi eu tot tractoare aş vrea să fac. Numai că eu o să le fac albastre. Şi mai mici. Apoi, arătînd cu degetul spre grădiniţă, întrebă:

—Ce scrie acolo, din flori?

—„Pace",

—Asta scrie peste tot, zise bărbatul cel mic.

—Aşa e cu pacea asta. E nevoie de ea peste tot.

—Şi noi doi avem nevoie de ea?

—Mai ales noi doi, zise bărbatul cel înalt.

—Să scriem alunei şi noi în grădina noastră, beriu eu dacă mă înveţi, zise bărbatul cel mic şi nu—şi dădu seama că renunţase să se mai adreseze bărbatului celui înalt cu „dumneavoastră". Nu—şi dădu seama nici bărbatul cel înalt.

—Da, scriu eu dacă mă înveţi. Pe „A" şi pe „N" îi ştiu.

—„N" nu ne trebuie.
—Cine ştie, poate că ne trebuie, spuse bărbatul cel mic. Poate că e bun şi un „N" la ceva.

Locomotiva fluieră scurt şi trenul porni mai departe către munţi. Bărbatul cel mic se întoarse şi, lipindu—şi nasul de geamul compartimentului, se uită înăuntru.
—Ne—a păcălit, zise el. Tu i—ai spus să doarmă şi ea citeşte. Se uită şi bărbatul cel înalt pe geamul compartimentului şi zise:
—Parcă noi n—am păcălit—o?
—Cum?
—Ea crede că eu am fumat şi uite că am avut ambiţie şi n—am fumat.
—Chiar aşa, spuse bărbatul cel mic. Am stat de vorbă. Te iubesc foarte mult.
—Îmi faci declaraţii în public? rîse bărbatul cel înalt.

8

—Nu ne aude nimeni. Dacă ne—ar fi auzit cineva, nu ţi—aş fi spus.
—De ce?

Bărbatul cel mic se prefăcu că nu aude. îşi făcu din pumni un binoclu şi se uită în zare. Acolo se vedeau munţii.
—În munţi sînt case? întrebă bărbatul cel mic.
—Sînt cabane, zise bărbatul cel înalt.
—Seamănă cu casele?
—Păi sînt chiar nişte case, numai că se numesc cabane.
—E o prostie. Dacă sînt case, trebuie să se numească tot
case.
—Iartă—le acuma. Altă dată n—o să mai greşească.
—Altă dată, altă dată. . . Mereu aud asta! Spune—mi mai bine dacă în munţi sînt lupi.
—Mai sînt cîţiva.
—Răi?
—Aşa şi aşa. Cînd le e foame e mai bine să nu stai de vorbă cu ei nici măcar la telefon.

9

Atunci, pe neaşteptate se deschide uşa compartimentului şi un glas de femeie întreabă:
—Ce faceţi, tovarăşi, vă certaţi?
—Bineînţeles, zise bărbatul cel înalt.

Bărbatul cel mic nu spuse nimic. Privea pe fereastră cum aleargă stîlpii. Dar ce stîlpi caraghioşi! Cînd îi număra băiatul, după al treilea venea întotdeauna al cincilea şi după al optulea venea al două sute şaptezeci şi şaselea! Numai cînd îi număra tatăl, socoteala ieşea exact. Dar asta nu schimba nimic. Bărbaţii erau împreună şi se simţeau bine că sînt împreună. Trenul mergea spre munţi şi avea să ajungă curînd în munţi.

10

UN FEL DE BUCURIE

Nu—i rău să se ştie că povestea asta nu—i pentru pescari şi de aceea, chiar dacă n—au nici o treabă, pescarii ar face mai bine să n—o citească. Pe urmă, n—ar strica să se ştie că povestea asta nu—i ceea ce toată lumea numeşte o poveste. E aşa, un fel de . . . cum să spun? . . . Să zicem că ne întîlnim într—o luni în garajul blocului, adică acolo, după scară, unde stau cărucioarele prichindeilor, şi vine Violeta îmbrăcată cu una din cele un milion de rochii ale ei şi cu umbreluţa ei nouă, şi cu cesuleţul ei — şi cu toate că n—o întreabă nimeni nimic, după ce se uită de vreo zece ori la cesuleţ, şi—l duce la ureche, şi—l zgîlţîie ca să vedem noi că are ceas adevărat, spune: „Ştiţi unde am fost ieri cu maşina lui tăticul?" Noi, bineînţeles, nu întrebăm unde, dar ea începe să turuie că a fost la Braşov şi a mîncat atîta îngheţată pînă ce i—au plesnit copcile de la rochie. Puţin ne pasă nouă de copcile ei, n—au decît să—i plesnească, dar nu vrem să creadă că ne pare rău că n—am fost şi noi şi nu ne—au plesnit şi nouă copcile. Şi atunci povestim şi noi ce—am făcut duminică. Cred că acum se înţelege ce—i cu povestea asta. De fapt, nu—i o poveste, ci, aşa, un fel de bucurie că ce spunem noi e mai interesant.

Mai întîi ne strîmbăm cînd auzim de îngheţata de la Braşov

11

şi ne mirăm cum tocmai Violeta, care are şi umbreluţă şi ceas, n—a auzit că îngheţata de la Braşov se face cu untură de peşte.

—Nu—i adevărat, spune Violeta, era de vanilie şi de ciocolată.

—Habar n—ai, spunem noi, poate că i—a pus şi puţină cremă de ghete şi i—a mai schimbat gustul.

—Vă pare rău că n—aţi mîncat şi voi, spune Violeta.

—Ne faci să rîdem, spunem noi, cum poate să ne pară rău că n—am mîncat nişte îngheţată despre care şi azi—dimineaţă s—a vorbit la radio că nici în ruptul capului nu trebuie să se dea copiilor?
—Uite că eu n—am păţit nimic, spune Violeta, sînt sănătoasă tun.
—Ne faci să rîdem, spunem noi, eşti galbenă, uită—te în oglindă, puneţi termometrul şi o să vezi că ai peste o mie de grade.
—Nu—i adevărat, spune Violeta, vă e ciudă, ştiu eu!
—Ne faci să rîdem, spunem noi, cum poate să ne fie ciudă cînd ieri am petrecut aşa de bine.
Şi de aici, ţine—te!
—Ieri am fost le pescuit.
—Am plecat de acasă cînd era încă noapte.
—Toţi dormeau, numai noi plecam la pescuit. Nu se sculaseră nici autobuzele.
—Ne—a dat cineva trei undiţe.
—Dar ce undiţe!
—Speciale!
—A mea avea în vîrf un cesuleţ. Le arăta peştilor ora exactă cînd trebuie să ia masa.
—A mea avea în vîrf un vaporaş. Peştii se urcau în vaporaş, credeau că—i pentru plimbare, dar cum se aşezau pe bănci, haţ!, îi trăgeam afară: „N—aveţi bilet. în borcan cu voi!"
12
—A mea avea în vîrf ceva care n—am voie să spun. Ceva cu . . . nu, n—am voie să spun. Şi—aşa am spus prea mult şi n—am făcut bine.
—Şi—am prins la peşti!
—Un tramvai plin.
—Unul cu două remorci.
—Cînd ne—am suit, n—am încăput decît noi şi peştii. Taxatoarea . . .
—Lasă taxatoarea. Să spunem mai bine cum a fost cu balena aceea.
—Pînă la balenă mai sînt multe.
—Nu—i nimic, eu povestesc acum. Era o balenă cît blocul nostru, avea chiar şi balcoane şi scară de serviciu, dar sub scară nu erau cărucioare ca la noi, ci bărci.
??????????????
13
—Ne—a dat şi nouă voie să ne plimbăm cu bărcile.
—Şi—am fost cu bărcile pe insulă.
—Păcat că n—avem voie să spunem. Şi aşa am spus prea mult.
—Ba, asta avem voie să spunem, dar în altă limbă. Ca să nu înţeleagă nimeni. *Barabim tira sala colim*.
—*Mara vara dun*.
—*Zasi doro birulin.*
—Am prins şi peştişori roşii.
—Erau aşa de simpatici.
—Ne—am împrietenit cu unul care ne—a spus. . . ştiţi voi ce.
—Ştim, dar n—avem voie să spunem. Nici în altă limbă.
—Pe urmă ne—am dezbrăcat şi am făcut baie.
—Mie nu mi—a fost frică de raci.
—Nici mie nu mi—a fost frică de raci.
—Ne—a învăţat cineva cum să—i prindem. Le—am dat pîine cu. . .
—Taci. N—avem voie să spunem. Şi—aşa am spus prea mult.
—*Rino coco sabala*?
—*Coco da rinobala.*
—*Coco moco rinola.*
—Şi—am făcut foc cu chibrituri adevărate.
—Ne—a dat voie de acasă să luăm cîte cutii vrem.
—Ca să prăjim peştii.
—Îi prăjeam pînă făceau cranţ—cranţ.
—Cînd mănînci peşte nu trebuie să vorbeşti.

—Nici nu vorbeam.
—Mîncam cu gura închisă.
—După—masă am fost la cinema.
—Este acolo un cinema pentru peşti. Dar nu joacă numai filme cu rîme.
—Joacă tot felul de filme. Şi cu dueluri şi cu împuşcături.
—Pac, pac, pac.

14

—Brrr—bum!
—Angard!
—Noi am văzut vreo zece filme.
—Pe gratis.
—Şi—am stat în banca întîi.
—Am mîncat şi bomboane umplute cu . . .
—Taci.
—Am uitat: n—avem voie să spunem.
—Şi—aşa am spus prea mult.
—Vali suma?
—Suma guma.
—Guma *dumarabambuma*!

Şi uite—aşa, şi tot aşa, şi mereu aşa.

De aceea vă spuneam că povestea asta nu—i pentru pescari. Şi, de fapt, nici măcar nu—i poveste. E, aşa, un fel de bucurie. Nu ştiu dacă înţelegeţi. N—am da—o pe un milion de îngheţate.

15

LUMEA LUI DUCU

Cîteodată i se dădea voie să nu doarmă după—amiază. Cîteodată se întîmpla şi minunea asta.

Bineînţeles, mai întîi trebuie să promită că ieşind din casă n—o să facă gălăgie, n—o să—şi umple buzunarele cu toate gunoaiele, n—o să se întoarcă de o sută de ori ca să bea apă.

Într—un cuvînt, trebuia să promită că va fi cel mai cuminte copil din lume.

—Promit, spuse Ducu într—una din zilele cînd se întîmpla minunea.

Şi alergă afară.

Afară era iulie şi era foarte cald şi tot blocul dormea şi toate blocurile dormeau şi la farmacie era închis şi la pîine tot închis şi nimeni nu trecea pe stradă.

În căldura aceea şi în tăcerea aceea era numai el.

Ducu se aşează pe o treaptă a scării şi făcu „au!" pentru că treapta era fierbinte. Trecu apoi pe lîngă piciorul lui o furnică — şi el o întrebă unde se duce, de ce era aşa de grăbită şi dacă nu cumva o chema Eleonora.

Furnica nu—i răspunse nimic.

Nici unde se ducea. Nici de ce era aşa de grăbită.

16

Se strecură printr—o crăpătură a cimentului şi se făcu nevăzută.

Atunci Ducu fu sigur că n—o chema Eleonora.

Eleonora ştia să vorbească, era totdeauna grăbită să ajungă la o moară, şi cum moara era de partea cealaltă a unui rîu, ea se ruga de cîte cineva s—o treacă rîul. Mereu i se întîmpla însă ca acela pe care îl ruga întîi să nu vrea s—o ajute, ba chiar s—o calce pe un picioruş. Al doilea pe care îl ruga se prefăcea că n—o aude şi îşi vedea de drum. Abia al treilea era om cumsecade. Acesta îi lega picioruşul, o lua în palmă şi o ducea la moară. Acum Ducu ar f i vrut să fie el omul acela cumsecade, tot stătea pe scară şi n—avea ce face, dar furnica dispăru, ceea ce însemna că era altă furnică, nu Eleonora.

Pe urmă lui Ducu i se făcu sete şi se gîndi ce bine ar fi să aibă un deget bandajat. Cu un deget bandajat, poţi să bei cîtă apă pofteşti, ba pe deasupra să te mai alegi şi cu o dulceaţă. Suni la tanti Ileana de la parter. Bună ziua — bună ziua. Vreţi să vedeţi un deget bandajat? Poftim în casă, dar ce—ai păţit? M—am lovit Ei, stai să mănînci o dulceaţă de vişine şi să bei apă. Mulţumesc, chiar mi—e sete, de cînd cu degetul ăsta bandajat, mi—e foarte sete . . . Cu un deget bandajat trece vremea foarte vesel.

Şi dacă ar fi fost deschis la farmacie, ar fi fost altă viaţă. Poate că i s—ar fi dat voie să

stropească florile din vitrină, sau poate că ar fi rîs acolo de nenea farmacistul care ştie să vorbească cu gara închisă, să mişte urechile, să înghită o sticluţă şi s—o scoată de la subţioară.

Ducu se ridică şi căscă fără să mai ducă mîna la gură, pentru că nu era nimeni care să—l vadă.

Atunci îi veni ideea să vadă cît ar putea să meargă cu ochii închişi.

Merse cu ochii închişi pînă la colţul blocului.

Şi de acolo făcu la dreapta şi merse pînă la celălalt colţ.

Merse apoi mai departe, dar cu ochii deschişi.

17

Nu—i era teamă că o să se rătăcească. Cunoştea toate blocurile şi toate colţurile.

Merse pînă la blocul albastru unde stătea fetiţa aceea care avea un cărucior şi în cărucior o păpuşă fără păr. Şi tot acolo mai stătea şi nenea şoferul şi bunicuţa care vindea borş şi avea un singur dinte, şi tanti doctoriţa care făcea injecţii şi cînta la pian.

După blocul albastru era o grădiniţă prin care Ducu trecu pufăind şi fluierînd ca o locomotivă.

Ajunse aşa la celălalt bloc albastru, acolo unde locuia un tovarăş general, sau poate că nu era general ci numai un fel de ofiţer, dar cizmele lui făceau „scîrţ" ca ale unui general.

Mai departe erau alte două blocuri. Unul galben şi unul verde. în cel galben locuiau doi băieţi gemeni şi pentru ca să ştie care e unul şi care altul, mama lor îl pieptăna pe unul ca pe o fetiţă, în blocul verde stătea nenea Ilie care avea un bazin de peştişori.

Ducu se hotărî să treacă pe lîngă blocul verde. Trecu foarte încet, se opri chiar puţin şi tuşi de cîteva ori, dar nenea Ilie nu—l văzu şi nu—l chemă să vadă peştişorii. Acum putea iar să aleagă. Putea s—o apuce la dreapta sau la stînga. Blocuri erau şi în dreapta şi în stînga.

Ducu o apucă la dreapta, pentru că avea în blocurile din dreapta mai multe cunoştinţe.

Aici stătea un băiat care avea o minge de fotbal adevărată, şi mai stătea nenea Alexandru cu care tata juca table şi bea bere, şi mai stătea o fetiţă care mînca tartine cu marmeladă, lingînd întîi marmelada.

După blocul lui nenea Alexandru era o piaţă, adică ceva care se numea piaţă, deşi nu se vindea nimic acolo. Nici ouă, nici castraveţi, nici ridichi, nimic.

Ducu trecu prin piaţă sărind într—un picior şi ajunse la blocul care se numea „Potcoava" şi care arăta ca o potcoavă mare.

Şi aici avea fel de fel de cunoştinţe.

18

??????????????

Îl cunoştea pe un nene cu mustaţă care era artist şi juca mereu la televizor, făcea glume şi cînta — şi tata cînd îl vedea, spunea „iar a venit ăsta" şi se apuca să citească ziarul. îl mai cunoştea apoi pe tovarăşul inginer cu care s—au întîlnit cînd au fost Ia munte, şi tovarăşul inginer credea că tata e tot inginer, de aceea îl servea cu ţigări pe tata şi—i spunea că îi face mare plăcere că s—au întîlnit. Dar tata îi spuse că e maistru şi tovarăşul inginer rîse şi spuse că nu crede, că aşa ceva nu se poate să creadă. Pînă şi cravata pe care o purta tata era, cică, o cravată de inginer. Atunci tata îşi scoase cravata şi i—o dădu, însă tovarăşul inginer nu vru s—o primească, deşi tata îi spuse că mai are zece cravate ca aceea. Şi tot în blocul „Potcoava" mai locuia şi băiatul care avea nişte caiete cu timbre din lumea întreagă, timbre cu fluturi, cu
flori şi cu vapoare.

Ducu mergea înainte şi se gîndea la vapoare, la vapoare şi la marinari, se vedea stînd pe puntea unui vapor cu ocheanul la ochi şi privea marea cu munţii ei de valuri, mergea cu ochii închişi ca să poată să vadă mai bine valurile verzi.

Cînd deschise ochii, se sperie.

În faţă nu mai era nici un bloc.

19

Nu mai era nimic, decît cîmpul cu muşuroaie şi cu buruieni. Aici nu mai ştia nimic. Aici nu mai stătea nimeni. Aici nu mai avea nici o cunoştinţă. Simţi că parcă îl doare ceva. Simţi că—i vine să plîngă. Dar ceea ce simţi el dură foarte puţin. N—avu vreme nici măcar să se întoarcă şi să fugă. Departe, la capătul pămîntului cu muşuroaie şi buruieni, văzu o macara.

Şi braţul macaralei se mişca sub cerul alb, şi strălucea sub cerul alb, şi—l chema acolo, îi

spunea să vină fără teamă, pentru că şi acolo o să fie lumea lui.

Şi Ducu se duse.

Nu mai simţi de loc că îi este teamă, mergînd lumea i se părea tot mai mare şi începu să alerge ca nu cumva să i—o ia altcineva înainte.

20

BĂRBAŢI, IEPURI ŞI ASPIRINE

—Bună seara, stimaţi telespectatori, spune zîmbind tanti aceea de la televizor, ştiţi care, nu trebuie să vă mai spun eu.

—Bună seara, îi răspunde tata.

—Astăzi veţi urmări în programul nostru . . .

—Vă rog, pe noi să nu contaţi, spune tata. Astăzi n—o să putem privi decît foarte puţin. Tuşim şi strănutăm. Sîntem, dacă vă interesează, răciţi şi trebuie să bem ceai şi să luăm aspirine. Peste un sfert de oră, cînd e gata ceaiul, noi mergem în camera cealaltă, ne băgăm în pat şi ne acoperim cu două pături. Dar dumneavoastră vedeţi—vă de treabă înainte.

—Desigur că vă interesează starea timpului. . .

—În general, da, spune tata. Acum însă rămînem în casă.

—În munţi a nins . . .

—E o veste plăcută, spune tata. Am un prieten la Predeal, ştiţi, miliţianul acela mustăcios care stă în piaţa gării şi care, cînd ninge zdravăn, arată ca un om de zăpadă. Numai nasul îl trădează, pentru că atunci cînd stă în post obişnuieşte să poarte nasul lui, nu un morcov ca ceilalţi oameni de zăpadă.

—Dunărea a îngheţat. . .

—Asta nu—mi prea place, dragă tovarăşă, spune tata. În

Dunăre trăiesc o mulţime de peştişori care n—au nici palton, nici pîslari.

—Temperatura cea mai scăzută s—a înregistrat la Piatra Neamţ . . .

—Ia te uită, spune tata, asta e foarte interesant. Vasăzică la Piatra Neamţ s—a înregistrat aşa ceva. Dar, probabil, pe stradă. La brutărie trebuie să fie o căldură ca în toiul verii.
—Pe litoral vîntul a atins viteza de peste o sută de metri pe oră. . .
—Dar grăbit mai e, spune tata. Unde s—o fi ducînd? Ce treburi o fi avînd? Mă rog, îl priveşte, n—are rost să ne amestecăm. Cum îl cunosc însă bine, sînt sigur că la stopuri şi la curbele periculoase încetineşte viteza.
—V—am informat asupra stării timpului.
—Stai, stai, spune tata, aţi vorbit de Piatra Neamţ, de litoral, dar nu ne—aţi comunicat nimic despre Vaslui. Acolo stă bunicul şi cînd e prea frig, îl dor genunchii. Noi i—am trimis o pernă electrică să şi—o pună pe genunchi şi să se încălzească, dar el nu se uită la ea. Ce părere aveţi despre un asemenea bunic neascultător?
—Transmitem „Jurnalul Televiziunii" . . .
—Degeaba schimbaţi vorba, spune tata, povestea cu bunicul n—o lăsăm, aşa, încurcată. O să—i scrim chiar azi. Dar acum parcă se aude ceainicul fluierînd. Cu tot regretul trebuie să ne despărţim. Pe mîine, dragă tovarăşă.

Şi tata întinde mîna ca să răsucească butonul televizorului

—Mai lasă—l, tăticule, spune băiatul.
—Vasul „Galaţi" s—a înapoiat dintr—o lungă călătorie pe ocean, spune televizorul.
—Vă rog să nu vorbiţi amîndoi în acelaşi timp că mă încurcaţi, spune tata.
—Mai lasă—l, tăticule.
—Călătoria a decurs în cele mai bune condiţii, echipajul este sănătos.

22

—Nu pricep nimic, spune tata, vorbiţi amîndoi odată şi nu pricep nimic.

Şi tata stinge televizorul.

—Ce spuneai? îl întreabă apoi pe băiat.
—Spuneam să—l mai laşi. Nu vreau să mă culc acuma. Sună cineva la uşă. Tata se duce să deschidă. E o fetiţă pe care o cheamă Simona şi care dă bună seara, aplecînd capul acoperit cu o căciuliţă cu pompon.
—Bună seara, Măria, îi răspunde tata.
—Măria e sora mea, rîde fetiţa.
—Da? se miră tata. Iartă—mă, am crezut că eşti sora ta. Cu ce te putem servi?
—O să fie Aşchiuţă la televizor. Pot să—l văd şi eu?
—Bineînţeles, spune tata. Poftim! Pe noi însă o să ne ierţi că nu stăm cu tine. Sîntem răciţi, mi se pare că avem guturai. Mergem să ne culcăm, să bem ceai şi să luăm aspirină.
—Mai rămîn şi eu un pic, tăticule, spune băiatul.
—Acum chiar dacă aş vrea nu se mai poate.
—De ce?
—Pentru că a venit Măria.
—Măria e sora mea, rîde fetiţa.
—Mereu greşesc, spune tata, iartă—mă, dar acum e totuna. Nu se schimba nimic nici dacă venea sora ta. Oricare copil ar fi venit, nu se schimba nimic.
—De ce? întreabă Măria.

Dar tata e ocupat. Nu mai răspunde. Îl ia de mînă pe băiat şi—l duce în camera cealaltă. Îl înveleşte cu pătura, apoi pleacă să deschidă televizorul şi să aducă de la bucătărie ceaiul. Îl aduce în ceaşca albă cu pitici şi cu trifoi.

De dincolo se aude glasul lui Aşchiuţă:

—Ce mai faceţi, copii? Sînteţi sănătoşi, voioşi? Băiatul tace.
—De ce nu—i răspunzi? întreabă tata. Spune—i că strănuţi

23

şi că te doare puţin gîtul, dar el să nu fie prea îngrijorat pentru că toate astea or să treacă şi mîine, poimîine o să ieşi iar la joacă.
—Nu pot. îmi vine să plîng. Dacă nu venea Simona asta, mă mai lăsai un pic dincolo. Nu—i aşa că mă mai lăsai?

—Vrei să—ţi vorbesc ca între bărbaţi sau ca între iepuri? Deosebirea este că bărbaţii nu mint.
—Ca între bărbaţi.
—E în regulă, spune tata. Află atunci că te mai lăsam. Mi—ai fi părut rău să nu—l vezi pe Aşchiuţă. Dar aşa, nu se poate. Ce facem dacă fetiţa ia guturaiul de la tine?

Băiatul bate cu pumnii în pernă:
—De ce a venit? De ce a venit tocmai acum? De ce?
—Poate că vrei să întrebi altceva, spune tata. Poate că vrei să întrebi de ce am primit—o.
—Nu.
—Pe ”***nu***” ăsta l—ai spus ca între bărbaţi sau ca între iepuri? Or, lasă. Nu—mi răspunde acum. Ia aspirina.

Băiatul înghite pastila şi se strîmbă:
—De ce—or fi aspirinele astea aşa de amare?
—Fii sigur că eu le—aş fi făcut mai dulci, spune tata. Probabil că cei de la fabrică nu s—au gîndit la copii. Bea ceaiul, că eu mă duc să—i dau Simonei cîţiva biscuiţi. Mai eşti supărat pe ea?
—Da.
—Atunci poate că vrei să—i dau nişte aspirine.

Băiatul soarbe din ceaşcă. Se uită la un pitic şi mai soarbe o dată.
—Bine, spune tata, o să—i dau aspirine.

Şi pleacă dincolo, luînd cutiuţa cu pastile. Peste cîteva clipe băiatul îl aude spunînd:
—Dragă Simona . .
—Acum n—aţi mai greşit, rîde fetiţa.
—Greşeam cînd era totuna dacă eşti tu sau sora ta.
—Şi deodată nu mai e totuna? rîde fetiţa.

24

—Exact. Deodată nu mai e totuna. S—a întîmplat ceva. Mi—e cam greu să—ţi explic, dar poate că tu o să mă înţelegi. Ştii, există oameni care atunci tind nu se simt ei bine, sînt bolnavi sau necăjiţi sau şi bolnavi şi necăjiţi, le pare rău că ceilalţi sînt sănătoşi şi veseli. Ai cunoscut asemenea oameni?
—Mă bucur pentru tine, dar să ştii că ei există. Credeam că numărul lor scade, credeam că sînt din ce în ce mai puţini, dar uite că numărul lor creşte, chiar azi mi se pare că li s—a mai adăugat unul. Nu vrei o aspirină?
—Dar eu nu sînt bolnavă, rîde fetiţa.
—Atunci poate vrei să sting televizorul. .

Fetiţa se uită in ochii tatei şi tace. Nici Aşchiuţă nu mai spune nimic. Se aude doar cum ticăie ceasul. Ticăie. ticăie, ticăie.
??????????????????
—Tăticule, strigă băiatul, dacă cauţi biscuiţii să ştii că mama i—a pus sus, în bufet.
—Nu căutam biscuiţii, spune tata.
—Caută—i acolo, sus, în bufet.
—Bine. Cîţi vrei să—ţi aduc?
—Eu nu vreau nici unul. Nu la mine mă gîndeam.
—Stai, spune tata, nu—mi dau seama bine cine vorbeşte. Un bărbat sau un iepure?
—Un bărbat.
—Sigur?
—Sigur.
—Şi acum, copii, să mergem să ne plimbăm printr—un parc, spune Aşchiuţă.
—Mergeţi, răspunde tata. Uite, vine şi fetiţa asta cu voi. Doar un băiat o să lipsească. Are guturai, n—o să poată veni cu voi, dar nu—i deloc trist din pricina asta. Bărbaţilor nu le pare rău cînd alţii sînt sănătoşi şi veseli. Cu iepurii e altă poveste. Acum însă nu—i vorba de iepuri. Nu—i aşa, Măria?
—Maria e sora mea, rîde fetiţa. Iar aţi greşit.
—Acum e din nou totuna, spune tata.

26

SĂ NE GÎNDIM MEREU LA ALTCEVA

E bine să te gîndeşti la ziua cînd o să ai bicicleta ta nouă, cu sonerie, cu pompă şi cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă. Poţi să te gîndeşti la asta în fiecare seară, să intri cu tata în fiecare seară în magazinul de biciclete şi tata să te strîngă de mînă, să—ţi facă un semn cu ochiul şi apoi să—i spună vînzătorului:

—Mi se pare că dumneavoastră nu vindeţi hipopotami.

—Nu, tovarăşe, vindem biciclete.

—Asta e foarte bine. Noi şi aşa avem destui hipopotami acasă. încă unul nu ne—ar mai trebui. S—a întîmplat însă să n—avem nici o bicicletă.

—Găsiţi aici cîte vreţi.

—Deocamdată, vrem numai una. Dar se înţelege că vrem o bicicletă straşnică.

—Pentru cine?

—Pentru cineva.

—Vă rog să—mi spuneţi exact pentru cine.

—Degeaba vă spun că tot nu—l cunoaşteţi. Să zicem că—l cheamă Radu.

—Radu sau Răducu?

—Răducu.

—Răducu sau Ducu?

—Ducu.

—Atunci sînt lămurit. O să vă dau o bicicletă sfert ori jumătate.

—Ba, vă rog să ne daţi o bicicletă întreagă. Cu o jumătate de bicicletă n—am văzut să meargă decît artiştii, la circ, iar cu un sfert de bicicletă nu cred că poate să meargă nimeni.

—N—aţi înţeles, dragă tovarăşe. Nu vă dau un sfert şi nici o jumătate de bicicletă. Vă dau o bicicletă sfert sau jumătate.

—Nu—i totuna?

—Nu—i. Bicicletele sînt de trei feluri. Întregi — pentru oameni mari. Jumătate — pentru copii. Şi sfert — tot pentru copii, dar copii mai mici.

—Foarte interesant! Să ştiţi însă că în alte părţi nu—i aşa. La cofetărie, de pildă. Pentru copii prăjiturile sînt la fel de mari ca şi cele pentru oamenii mari.

—Adevărat, dar dumneavoastră vreţi să cumpăraţi bicicletă, nu prăjituri.

—Poate că pe urmă o să cumpărăm şi prăjituri. Nouă cel mai mult ne plac cataifurile. Le mîncăm cu

linguriţa şi avem grijă să nu ne pătăm pe bluză.
—Asta—i altceva. N—are nici o legătură cu bicicleta.
—Nu vă supăraţi, dar noi ştim mai bine dacă are sau n—are legătură. Şi pentru că veni vorba, aflaţi că are legătură. Dacă bagi degetul în cataif sau îţi pătezi bluza de frişca sau, să zicem, dimineaţa te speli numai pe ochi şi nu şi pe gît, şi nu şi pe urechi, sau, iar să mai zicem, umpli casa cu tot felul de hîrtiuţe, sau te duci la baltă fără voie, sau te trînteşti pe jos şi începi să urli că vrei cutare ori cutare, atunci poţi să aştepţi mult şi bine că tot n—o să ai bicicletă.
—Mă rog, astea sînt lucruri care nu mă privesc pe mine. Eu vînd biciclete oricui.
—Foarte rău. Bicicletele n—ar trebui vîndute oricui. Nouă însă să ne vindeţi fără grijă. Fără pompă — nu, fără sonerie — nu, dar fără grijă puteţi să ne vindeţi.

28

??????????????
—Sfert?
—Sfert, dacă aşa se cheamă.
—Ce culoare?
—Să spunem: verde. Sau să spunem: gri. Care—i mai frumoasă!
—Avem şi albastră!
—Atunci daţi—ne una cu puţin verde, cu puţin gri şi cu puţin albastru.
—Să căutăm.

E bine să te gîndeşti la ziua cînd o să ai bicicleta ta nouă, cu sonerie, cu pompă şi cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă. Poţi să te gîndeşti la asta în fiecare seară, să intri cu tata în fiecare seară în magazinul de biciclete şi tata să te strîngă de mînă şi să—ţi facă semn cu ochiul, ceea ce înseamnă: „Hai să glumim niţel. Glumind, o să ne bucurăm mai mult şi bicicleta o să ni se pară şi mai frumoasă".

Dar asta e ultima seară cînd stă în pat, pe întuneric, uitîndu—se cum se sting una cîte una luminile la ferestrele blocului de peste drum, şi se gîndeşte la bicicleta cea nouă, cu sonerie, cu

29

pompă şi cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă. Asta e ultima seară, pentru că mîine chiar o să aibă bicicleta. Tata a fost la magazin, a plătit—o şi mîine dimineaţă magazinul o trimite acasă. O s—o găsească în săliţă, lîngă cuier. În săliţă era o ladă care a şi fost scoasă de acolo tocmai ca să aibă loc bicicleta.

Asta e ultima seară . . . Ba, nu: ultima a fost ieri. Acum vrea să se gîndească la bicicletă şi nu—i vine nimic în minte.

Acum o lună, şi acum o săptămînă, şi chiar ieri seara totul îi era atît de limpede, vedea tot ce o să se întîmple, atît de limpede!

Intra cu tata în magazinul acela cu multe etaje şi cu lume multă că, vorba mamei, n—aveai unde arunca un ac.
—Bună ziua.
—Bună ziua.
—Aveţi biciclete?
—Avem tot felul de biciclete.
—Daţi—ne şi nouă o pungă de biciclete.
—Bicicletele nu se vînd în pungi.
—Dar caramelele se vînd în pungi!
—Bicicletele n—au nici o legătură cu caramelele.
—Nu vă supăraţi, dar noi ştim mai bine dacă au sau nu legătură. Şi pentru că veni vorba, aflaţi că au legătură. Dacă în loc să mănînci caramele cu gura închisă le scoţi mereu şi le întinzi sau dacă vine fetiţa de la parter şi îţi cere să—i dai şi ei o caramea, dar tu nu—i dai, atunci poţi să aştepţi mult şi bine că tot n—o să ai o bicicletă.
—Pe mine nu mă priveşte treaba asta. Eu vînd biciclete oricui.
—Foarte rău. Bicicletele n—ar trebui vîndute oricui. Nouă însă puteţi să ne vindeţi fără grijă.
—Poftiţi în depozit să vă alegeţi.

Sau intra cu tata în magazinul acela care vinde numai biciclete, motociclete şi piese pentru motociclete şi biciclete.

—Vă salut.
—Vă salut.
30
—Vrem o bicicletă pentru un băiat care se încalţă şi se îmbracă singur, care o ajută pe bunica să cojească mazărea şi se culcă înainte de a se termina tot programul la televizor fără să spună: ”Mai stau. Nu mi—e somn". Aveţi?
—Avem.
—Şi nu întrebaţi ce legătură are bicicleta cu încălţatul şi cu îmbrăcatul, cu mazărea şi cu televizorul?
—Nu mă interesează.
—Păcat. Aţi fi aflat că are o mare legătură. Daţi—ne o bicicletă verde, cu pompă galbenă, cu şa roşie şi cu sonerie jumătate aurie, jumătate argintie.
—Nu există aşa ceva.
—Nu ne interesează. Să existe!

Acum o lună, şi acum o săptămînă, şi chiar ieri seară totul era atît de vesel. Şi uite că în seara asta nu—i mai vine nimic în minte. Bicicleta e cumpărată. Chiar dacă încă n—a sosit acasă, e a lui.

De azi va trebui să se gîndească la altceva şi îi pare rău. Şi nici măcar nu poate povesti nimănui că—i pare rău. Nimeni n—o să—l creadă. Să ţi se cumpere o bicicletă, să ţi se cumpere o bi—ci—cle—tă şi să—ţi pară rău?
31

GENERALUL ŞI NOAPTEA

Cînd căzu pe pămînt, noaptea se lovi de case şi de copaci, dar nu păţi nimic. Nu—şi juli nici nasul nici genunchii. Era obişnuită.

Băiatul o văzu pe fereastră şi îşi zise că, într—un fel, noaptea seamănă cu un acrobat de la circ. Cade, dar pe urmă se ridică şi, niciodată nu păţeşte nimic.

Băiatul era singur acasă şi avea treabă cu nişte nasturi, cu o cutie întreagă de nasturi. Mai întîi îi înşiră pe covor pe cei mici, le spuse că sînt soldaţi şi au datoria să stea drepţi. Celor mijlocii le dădu grade de ofiţeri şi îi aşeză în faţa soldaţilor. Nu—i plăcu un căpitan şi, fără multă vorbă, îl degrada sublocotenent, punînd în locul lui un soldat. Soldatul ajuns deodată căpitan era, ce—i drept, cam mărunţel, însă merita această onoare fiind un viteaz fără pereche, în înţelesul cel mai strict al cuvîntului: pur şi simplu, perechea lui se pierduse.

El, băiatul, îşi luă gradul de general şi tocmai se gîndea să—şi inspecteze armata şi să dea ultimele ordine înaintea unei importante bătălii.

Atunci căzu noaptea. O văzu pe fereastră, o asemănă cu un acrobat de la circ şi se întoarse spre soldaţii lui. Avea destulă bătaie de cap cu pregătirea bătăliei, n—avea timp pentru ea.

32

Dar noaptea îl strigă:

—Hei, băiete! Generalul se încruntă.

—Te poftesc să—ţi masori cuvintele, spuse el. Adresează—mi—te cu *tovarăşe general*, nu cu *băiete*.

Noaptea rîse obraznic:

—*Tovarăşe general?!* Nici nu mă gîndesc să—ţi spun aşa. Generalii sînt curajoşi. Ei nu se tem de mine.

—Nici eu nu mă tem de tine, spuse generalul. De ce m—aş teme? Semeni cu un acrobat de la circ. Cazi şi nu păţeşti nimic.

Asta—i tot.

—Ehei, rîse iar noaptea, ar f i bine dacă asta ar fi tot!

—Dar ce mai e? Noaptea chicoti:

—Întrebi ca să—ţi faci curaj. Parcă tu nu ştii. . . priveşte—mă bine: sînt neagră . . .

—Ei şi?

—Sînt înfricoşătoare . .

—Nu găsesc. De ce ai fi?

—Eşti singur acasă. . . Uite, perdeaua tremură. . . se umflă... poate fi cineva după ea . . .

—N—are cine fi, spuse generalul. O suflă vîntul. Şi ăsta e un vînt pe care îl cunosc. Astă—vară, în colonie, mi—a luat pălăria, dar nu mi—a dus—o departe, a vrut să glumească numai.

???????????????

—În colonie nu erai singur, spuse noaptea. Acum, ascuns de mine, de întunericul meu, cineva se poate strecura pe fereastră.

—Prostii! făcu generalul. Noi stăm la etajul patru. Şi—apoi nenea miliţianul e în stradă.

—N—are el grija ta.

—Ba, are. Îl cheamă „nea Fănică"!

—Poate să—l cheme şi „nea Mitică". Are altele pe cap.

—Lasă—l să aibă. Dar dacă îl strig îmi răspunde.

—Îl strigi pentru că ţi—e frică!

—Am spus „dacă". „Dacă îl strig" . . . Dar uite că eu nu—l strig. Şi, ştii ceva? Vezi—ţi de—ale tale!

—Păi, hohoti noaptea, asta—i treaba mea: să sperii copiii.

—Urîtă treabă, clătină din cap generalul. Eu n—aş face una ca asta. Uite, şi crema de ghete e neagră, dar e foarte cumsecade. Stă la locul ei, în cutie, şi nu sperie pe nimeni.

—Crema de ghete n—are nici o putere. E mică. Nu—i nici măcar cît o pisică neagră, nici măcar cît un tunel întunecos . . .

—Te rog, spuse generalul, să nu te legi de tuneluri. Eu am trecut cu trenul prin trei tuneluri. M—am distrat foarte bine. Cum se întuneca, întindeam mîna spre măsuţa de lîngă geam şi apucam bricheta tatii. Cînd se lumina, i—o dădeam înapoi şi în alt tunel iar i—o luam. . . îmi plac tunelurile. Te distrezi cînd treci prin ele.

—Tunelurile ţin cîteva clipe, pe cînd eu, noaptea, ehei!...

—Ce să—ţi spun! Tare mă sperii eu de *„eheiul"* tău!

—Băiete, băiete, nu te juca cu mine! îl ameninţă noaptea Generalul ridică din umeri şi se întoarse la soldaţii lui. Atîta timp cît îi spunea *băiete* şi nu *tovarăşe general* nu mai avea ce vorbi cu ea.

Noaptea îi mai spuse multe, tot felul de prostii, dar el o lăsă să vorbească şi nu—i mai răspunse. Aşeză soldaţii pe poziţiile de luptă, trimise o iscoadă să vadă ce se întîmplă în tabăra duşmană, chemă la el pe toţi ofiţerii şi explică fiecăruia în parte cum vedea el desfăşurarea bătăliei care fusese fixată pentru a doua zi dimineaţa, apoi le ură somn uşor tuturor, se dezbrăcă, stinse lumina, şi se culcă cu faţa la perete.

34

Înainte de a adormi, sau poate după ce adormi — asta n—are nici o importanţă — auzi o voce care îl strigă:

—Tovarăşe general. . .

Vocea semăna cu a tatii, dar generalul nu deschise ochii ca să se convingă dacă era într—adevăr a tatii. Îi plăcea să creadă că—l strigase noaptea. Era timpul să înveţe şi ea cum să se adreseze unui general. Da, da, era timpul.

35

LINIŞTE, STELELE DORM

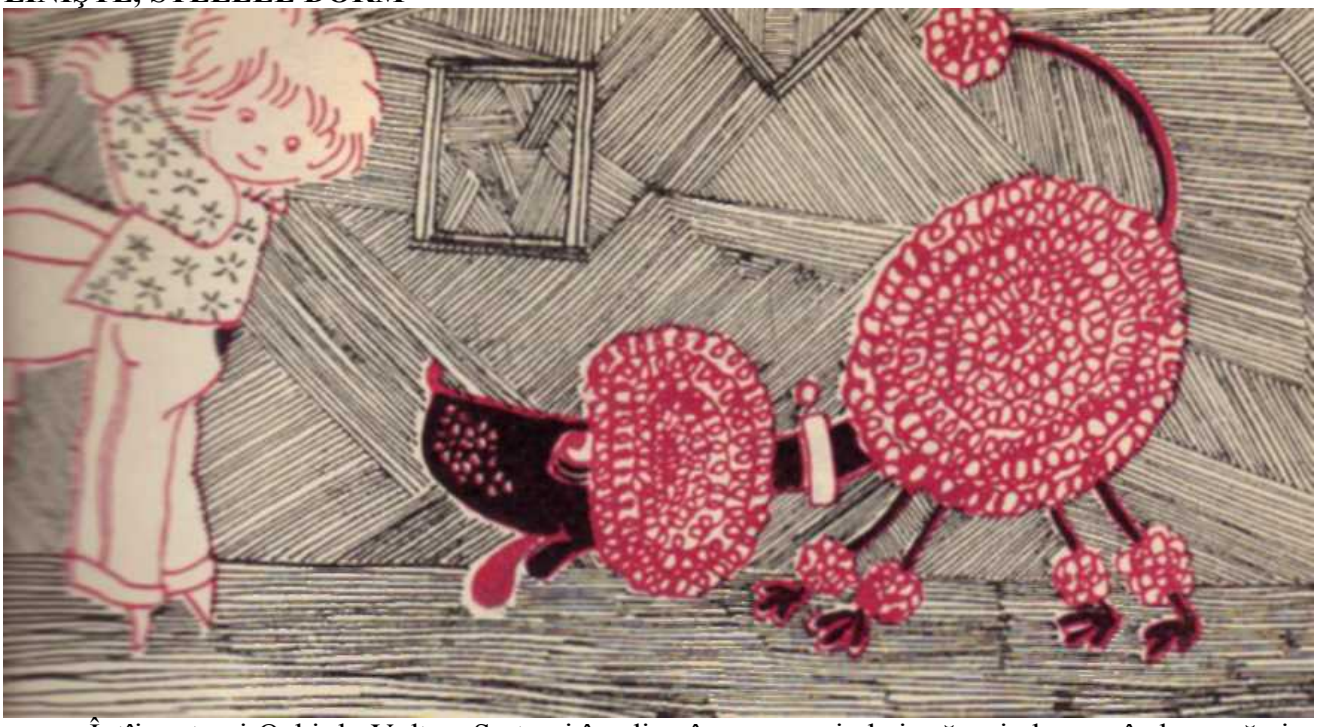

Întîi se trezi Ochi de Vultur. Se trezi în clipa în care auzi cheia răsucindu—se în broască şi se repezi la uşă. Bărbatul intră fluierînd şi nu se întrerupse din fluierat nici cînd Ochi de Vultur îi sări în braţe; îl îndepărtă uşor şi, continuînd să fluiere, îşi dezbrăcă haina, o atîrnă în cuierul din săliţa strimtă şi întunecoasă, apoi păşi în bucătărie unde lumina era aprinsă şi mirosea a pîine prăjită proaspăt. Atunci se trezi şi Pană de Şoim. Era devreme, nu putea fi decît cel mult şase şi zece, şase şi douăzeci, încă nici nu se luminase de ziuă; pe fereastră se mai vedea arzînd, deasupra blocului vecin, reclama pentru cafea neagră, cu uriaşa ei ceaşcă verde şi uriaşul ei fum albastru. Pană de Şoim căscă şi din pricina asta reclama luminoasă se stinse. Mai căscă o dată ca să se reaprindă, dar nu se mai reaprinse. Era o dovadă că numai primul căscat avusese rost iar pe al doilea îl irosise de pomană. Se duse la fereastră, îşi lipi nasul de geamul rece şi văzu pe cerul vînăt o stea. Pe urmă se uită mai bine şi văzu şi altele. Căscă iarăşi, ca şi stelele să se stingă, dar ele nu se stinseră, în schimb cînd căscă din nou pentru ca să rămînă aprinse, stelele îl ascultară şi rămaseră aprinse. Abia acum îşi dădu seama că fluieratul pe care îl auzise încă din pat venea din bucătărie, sau, mai bine zis, abia acum îşi dădu seama că ceea ce auzea nu era altul decît

36

fluieratul binecunoscut. Alergă în bucătărie şi cînd îl văzu, bărbatul întrerupse brusc fluieratul, îl ridică în braţe şi—l sărută. Sub masă**,** Ochi de Vultur mîrîi. Treaba lui ce şi—o fi închipuit, poate credea că bărbatul o să—l ia şi pe el în braţe, mă rog, fiecare e liber să—şi închipuie tot ce poftește, chiar cînd e un biet căţel saşiu şi cu

şi cu un ciot caraghios de coadă. Nimeni n—o să—l felicite însă pentru că, lucrurile întîmplîndu—se altfel decît în mintea lui de căţel saşiu

şi cu un ciot caraghios de coadă, s—a apucat să mîrîie.

—Eşti un prost că mîrîi, îi spuse Pană de Şoim.

—Poate că nu—i prost, e numai prostuţ, spuse bărbatul. E prea mic — şi prostuţ i se potriveşte mai bine.

Pană de Şoim scoase ceva din buzunarul pijamalei şi întrebă:

—Ştii ce—i asta?

—Nu, spuse bărbatul, n—am de unde să ştiu. Vin direct de la uzină nu m—am întîlnit cu nimeni, tot ce ştiu este că aseară, cînd am plecat, cineva făcea mofturi şi nu voia să mănînce griş.

—E o sticluţă, spuse Pană de Şoim. Îmi dai voie s—o umplu cu apă? Mama a zis că—mi dă voie, dar numai cînd vii tu. A zis că tu n—o să mă laşi să stropesc toată casa cu apă.

—Asta cam aşa e, spuse bărbatul. Nu—mi vine să cred că aş putea să te las să stropeşti toată casa cu

apă. Dacă însă te joci frumos, la chiuvetă, nu văd de ce să nu—ţi dau voie.
—Am să pun în sticluţă şi o fasole! spuse Pană de Şoim.
—E o idee dintre cele mai bune, spuse bărbatul. Eu, dacă aş fi în locul tău, aş face la fel, ba, dacă mă gîndesc un pic, cred că aş pune două fasole pentru ca una singură să nu se plictisească.
Dar pînă atunci hai să bem ceai şi să mîncăm brînză cu pîine prăjită. Vrei să—ţi fierb şi un ou?
—Am mîncat şi aseară un ou şi mama a spus să—ţi spun să nu—mi mai dai, dar să mănînci tu două.
—Mama noastră nu uită niciodată nimic, dar mie mi—e mai mult somn decît foame, spuse bărbatul şi căscă.
Căscă şi Pană de Şoim pentru ca ceaiul să nu—l frigă şi, după ce suflă în linguriţă, ceaiul nu—l fripse.

37

—Eu am un secret cu căscatul, spuse el apoi.
Bărbatul sorbea ceaiul fără să sufle şi cînd înghiţea închidea ochii. Avea ochi mari, verzi, dar acum arătau foarte obosiţi, clipeau des şi aburul din ceaşca cu ceai îi umezea.
—Tăticule, ce fac stelele ziua? întrebă Pană de Şoim.
—Stelele? se miră bărbatul, dar numai o clipă. Pentru că pe urmă răspunse de parcă tocmai la asta se gîndea şi el: Ziua, stelele dorm.
—Ca tine, rîse Pană de Şoim. Exact ca tine.
—Da, spuse bărbatul, şi stelele sînt tură de noapte iar ziua trebuie să doarmă ca să se odihnească.
Şi bărbatul căscă, apoi se ridică de la masă şi se îndreptă spre comutator ca să stingă lumina. Căscă şi Pană de Şoim pentru ca lumina să se stingă şi ea se stinse.
—Tăticule, stai să auzi ceva: eu niciodată nu ştiu cum să—ţi spun atunci cînd te culci dimineaţa. Să—ţi spun noapte bună sau bună dimineaţa?
—Ca să vezi, rîse bărbatul, ce încurcături pot să—ţi fac fără să ştiu. Dacă vrei neapărat să—mi spui ceva care să—mi facă plăcere, atunci spune—mi că o să te joci fără să stropeşti toată casai cu sticluţa aceea şi, în general, o să te porţi ca un adevărat şef de trib.
—Bine, spuse Pană de Şoim. Mama a zis să nu te trezeşti pînă la ora unu şi a mai zis să nu te culci fără pijama că ai să răceşti.
—Nu ţi—a spus şi ce trebuie să visez?
—Nu.
—Ei, o fi fost grăbită şi a uitat. Dar o să mă străduiesc şi singur să visez ceva care să—i placă.
—Visează cum eram cu toţii astă—vară la bunici şi mîncam mure, spuse Pană de Şoim. Şi puişorii aceia mici pe care i—a adus bunicul în căciulă.
—O să fie straşnic, spuse bărbatul şi plecă să se culce. Ochi de Vultur îşi mută locul de sub masă lîngă uşă. Ieşi de

38

??????????????????

sub masă, se scutură, apoi se aşeză din nou, la fel, cu botul pe labele din faţă şi cu labele din spate strînse sub el.
—Tare eşti prostuţ, îi spuse Pană de Şoim. Habar n—ai de ce ţi—ai schimbat locul. Sînt o mulţime de lucruri despre care tu
habar n—ai. Uite, o să—ţi pun cele mai uşoare întrebări şi o să vezi că nu poţi să răspunzi. Cîte picioare are masa? . . . Hm? Cîte are?... Masa are patru picioare. Dar scaunul cîte are? . . . Şi el tot patru. Nu ştii nimic. Dar poate că ştii ce fac stelele ziua? Nici asta nu ştii. Ziua, stelele dorm. Au lucrat noaptea, au fost în tură, şi ziua dorm ca să se odihnească.
Pe urmă, Pană de Şoim se duse la chiuvetă şi deschise robinetul. Veni lîngă el şi Ochi de Vultur, dar veni degeaba.
—Nu ne mai jucăm cu sticluţa, spuse Pană de Şoim. Nu ştiu ce are robinetul ăsta că face atîta zgomot. Îl închidem, ne îmbrăcăm şi mergem afară. Ceea ce făcură imediat.
Afară, chiar pe scările de la uşa blocului, o fetiţă mînca pîine cu dulceaţă şi sărea de pe o treaptă pe alta.
—Hai să ne jucăm, îi spuse Pană de Şoim.

39

—Tot de—a indienii?
—Tot.
—Atunci pe mine cum mă chema?
—Felie de Portocală.
—Era mai frumos Obraz de Piersică.
—Fie şi Obraz de Piersică.
—Vrei şi tu din asta?
—Nu, am mîncat.
—De ce n—ai adus şi trompeta?
—Azi ne jucăm fără trompetă.
—De—a indienii fără trompetă?
—Da. Şi fără să ţipăm. Fără *alarariuriu.*
—De ce?
—Aşa. Tu ştii ce fac stelele ziua?
—Ce fac?
—Dorm. Au lucrat noaptea, au fost în tură, şi ziua dorm ca să se odihnească.
—Nu cred.
—Pe cuvîntul meu. Ziceam că ne jucăm de—a indienii care păzesc ca stelele să doarmă şi să se odihnească. Vrei?

Şi se jucară aşa toată dimineaţa. Pe la ora unsprezece, Pană de Şoim întrebă pe cineva cît e ceasul şi află că este ora unsprezece. Mai întrebă şi pe urmă pe altcineva şi află că este douăsprezece şi jumătate. A treia oară află că este ora unu şi zece. Atunci Pană de Şoim scoase un *alalariuriu* atît de puternic încît Obraz de Piersică îşi acoperi urechile cu palmele iar Ochi de Vultur de sperie şi începu să alerge prin curte.

Pe urmă Pană de Şoim căscă pentru ca stelele să se trezească şi stelele se treziră. Cea mai bună dovadă era că de la o fereastră a blocului se auzi un fluierat binecunoscut.

40

VÎNTUL ACELA PROSTUȚ

Era o zi rece şi cu ceaţă, iarna însă se sfîrşise, toată lumea spunea că e primăvară şi chiar se simţea că e primăvară, pentru că bătea vîntul acela care mirosea a ceva ce nu mai seamănă cu mirosul iernii — şi dacă deschideai fereastra, vîntul acela trecea uşor prin găurelele perdelei şi te găsea oriunde te—ai fi ascuns.

Ducu deschise fereastra şi se ascunse după dulap.

Dar vîntul îl găsi şi acolo.

Nu—l găsi imediat, se înşeală cine crede că imediat.

Mai întîi îl căută prin pat şi pe sub masă, era foarte caraghios mai ales cum îl căuta pe sub masă, unde răsfoi teancul de reviste aruncate acolo, dar nu era mai puţin caraghios cum îl căuta prin pat, ridicînd un colţ al cearşafului şi încercînd să se uite şi după pernă.

Abia pe urmă vîntul îl găsi după dulap şi cînd îl găsi, băiatul rîse şi îi spuse:

—Bine. Acum ascunde—te tu. Uite, eu mă întorc cu spatele. Dar vîntul era tare prostuţ, nu ştia unde să se pitească şi se învîrtea prin cameră fără rost.

—Ai voie să te ascunzi unde vrei, îi spuse băiatul.

Dar vîntul tot nu ştia unde să se pitească, alerga de colo pînă colo, era tare prostuţ.

41

—Nu prea ştii să te joci, îi spuse băiatul. Mai bine ieşi afară şi aşteaptă—mă la uşa blocului. Merg să cumpăr pîine şi tu o să mă însoţeşti. O să vezi acolo o fetiţă pe care o cheamă Ioana. Aşteaptă—mă, că mergem la pîine toţi trei.

Ducu îşi puse o căciuliţă roşie, luă de pe masă banii pregătiţi acolo pentru pîine şi—i bagă în

buzunar.

Apoi ieşi, închizînd uşa cu cheia.

Cheii, dacă vreţi să ştiţi, îi dădu drumul în acelaşi buzunar şi cînd ea atinse banii se auzi ca şi cum băiatul ar fi avut acolo o avere, nu doi lei şi douăzeci de bani, nici un bănuţ mai mult.

În faţa blocului îl aştepta fetiţa pe care o chema Ioana.

Şi tot acolo îl aştepta şi vîntul.

—Mergem? întrebă fetiţa.

—Da. Mergem toţi trei.

—Credeam că mergem numai noi doi, spuse fetiţa. Dacă vine şi mălăiaţa aceea de Măria, eu o iau înainte. Nu—mi place mălăiaţa aceea de Măria.

—Nu vine nici o mălăiaţa, spuse băiatul. Mergem doar noi trei. Eu, tu şi vîntul.

—Care vînt?

—Asta. E cam prostuţ, dar e prietenul meu.

—Ce—ţi mai trece prin cap, spuse fetiţa. Şi eu care credeam că o iei pe Măria.

—Ai uitat să spui mălăiaţa aceea de Măria, rîse băiatul.

—Acum nu—i mai spun aşa pentru că ştiu că nu merge cu noi. Dacă nu merge cu noi, n—am nimic cu ea. Acum pot să—i spun şi frumoasa aceea de Măria. Pot să—i spun cum vrei. Îmi pare bine că mergenx numai noi doi.

—Noi doi şi cu vîntul, spuse băiatul.

—Asta e o scorneală de—a ta, spuse fetiţa. Nu văd nici un vînt.

—Uite—l! E cel care îţi zburleşte părul. El e prietenul meu.

—Şi de ce spui că—i prostuţ?

42

—Nu spun ca să—l supăr. Spun altfel decît spui tu: mălăiaţa aceea de Măria. Nu—ţi place că merge cu noi?

—E un vînt călduţ, spuse fetiţa.

—Da. Şi miroase nu ştiu cum.

—Ba, nu miroase a nimic.

—Nu—ţi miroase ţie pentru că nu te pricepi.

—A ce?

—A vînt. Mergeau alături.

Păşeau fără grabă, alături, băiatul, fetiţa şi vîntul. Cum trecură însă de colţul blocului, vîntul începu deodată să alerge.

—Stai, n—o lua înainte, îi spuse băiatul. N—are rost să fugi. Chiar dacă ajungi înainte, banii pentru pîine sînt la mine, prostuţule.

—Vorbeşti cu el de parcă te—ar auzi, spuse fetiţa.

—Vorbesc cu el pentru că e prietenul meu, spuse băiatul. Şipentru că vine de departe şi cineva trebuie să aibă grijă de el.

—De unde vine?

—Tata spune că de pe mare. Dar nu de pe cea a noastră, unde am fost eu astă—vară şi ţi—am adus scoicile şi drăcuşorul. Vine de pe altă mare. Una foarte caldă şi foarte albastră.

—Şi ce—a făcut pe marea aceea?

—Ce voiai să facă? S—a uitat cum trec vapoarele, cum zboară pescăruşii şi cum ies peştii din valuri şi fac tumbe.

—Poate că a cules şi scoici, spuse fetiţa.

—Asta nu mai ştiu. Întreabă—l pe el.

—O să—mi răspundă mai mult de—o grămadă, rîse fetiţa.

—Încearcă.

—De ce? Tu singur ai spus că—i prostuţ. Poate că nici nu ştie ce—a făcut pe acolo. Şi—apoi iar a fugit, iar ne—a luat—o înainte. Strigă—l să se întoarcă.

—Acum nu ne—a luat—o înainte, spuse băiatul. A rămas lîngă copăcel. O să vină şi fără să—l strig.

43

Şi într—adevăr, înainte de a ajunge băiatul şi fetiţa în faţa magazinului de pîine, vîntul veni fără

să—l strige nimeni.
—Ţi—am spus că o să vină, se bucură băiatul. Am început să—l cunosc.
—De cînd sînteţi prieteni?
—De azi—dimineaţă.
—Păi acum e tot dimineaţă, spuse fetiţa. Cînd aţi avut vreme să vă împrieteniţi?
—S—a întîmplat deodată, spuse băiatul.
—De unde ştiai că o să vină?
—Trebuia să vină. Tu nu simţi cînd trebuie să vină ceva să se întîmple ceva?
—Nu, spuse fetiţa.
—Îmi pare rău pentru tine, spuse băiatul. E atît de plăcut să simţi asta.
??????????????

Şi intră în magazin să cumpere pîine. Fetiţa şi vîntul rămaseră afară.

Fetiţa rămase pe scări şi vîntul, din cînd în cînd, se juca urcînd şi coborînd scările.

Pe o treaptă era un bilet de tramvai şi vîntul îl luă poate ca să—l arunce la coş, îşi spuse fetiţa.

Şi pe neaşteptate, vîntul începu să fluiere uşor, apoi să se adune şi parcă să se înfoiască, aşa, ca un păun. O lăsă pe fetiţă sigură şi începu să se înalţe, să se înalţe mereu spre nori. Şi fetiţa văzu după o vreme cum, într—un loc, norii se destramă, parcă cineva îi dădea la o parte şi pe cer apăru un petec albastru, nemaipomenit de albastru.

Ieşi şi băiatul din magazin şi fetiţa îi arătă cu degetul petecul acela albastru, nemaipomenit de albastru.
—Ţi—am spus eu, ţi—am spus eu, se bucură băiatul. Am simţit că trebuie să vină ceva, să se întîmple ceva. Asta prostuţul meu de vînt a făcut—o!

Şi era atît de vesel de isprava prietenului său de parcă el însuşi ar fi făcut treaba asta, ca şi cum el însuşi ar fi colorat în albastru petecul acela de cer nemaipomenit de albastru.

Fetiţa însă chiar aşa credea. Pentru că vîntul era prietenul băiatului, venea de departe şi băiatul avea grijă de el — nu se putea să fi făcut năzdrăvănia asta decît împreună.

Şi mai credea că un pic îi ajutase şi ea.

45

SĂRBĂTOARE

Bărbaţii beau bere din halbele acelea mari şi nu le ţineau cu amîndouă mîinile cînd le duceau la gură, ci numai cu o singură mînă. El, Ducu, sorbea sirop dintr—un pahar, adică mai întîi sufla în pai pînă ce siropul începea să bolborosească şi abia pe urmă sorbea, umplîndu—şi gura şi înghiţind puţin cîte puţin.

Siropul era galben ca şi berea şi fetiţa de la masa vecină credea că el bea bere. Mai bine zis, el nu ştia ce crede fetiţa, dar ar fi avut grozav să creadă asta — şi de aceea se întoarse şi spuse:

—În viaţa mea n—am băut o bere atît de bună. Al naibii ce mai pişcă!

Plescăi din buze şi scoase limba, însă se osteni degeaba pentru că fetiţa nu se mai uita acum la el.

Ea mînca alune şi avea un balon albastru, iar tatăl ei, sau unchiul ei, sau cine o fi fost bărbatul acela care stătea lîngă ea şi mereu îi spunea că o să spargă balonul dacă o să—l mai frece mult cu coji de alune, bea şi el tot bere, adică tot bere cum beau tatăl lui şi ceilalţi trei bărbaţi de la masa lor, bere în halbă şi cu spumă adevărată, nu sirop zicînd că e bere, cum zicea el. Dacă ar fi fost şi mama acolo, i—ar fi spus că se fandoseşte — caraghios cuvînt şi ăsta: fan—do—seş—te !— dar tata nu—i spunea nimic, stătea

46

de vorbă cu cei trei bărbaţi şi rîdeau toţi şi tata le cerea să pună un rămăşag.

—Pe cît vreţi voi! Pe ce vreţi voi!

Cei trei bărbaţi nu credeau că tata e în stare să facă nu ştiu ce piesă care acum se aduce de nu ştiu unde şi costă o grămadă de bani şi tata voia să pună rămăşag că e în stare.

—Să—mi spuneţi mie cuţu dacă n—o fac. Uite, cuţu să—mi spuneţi dacă n—o fac.

Cei trei bărbaţi rîdeau şi—şi făceau cu ochiul şi mereu spuneau: „Al naibii nea Sile, ştie că n—o să îndrăznim să—i zicem cuţu şi de aceea vorbeşte aşa!”

—Aici nu—i vorba de ce—o să îndrăzniţi sau n—o să îndrăzniţi voi, rîdea tata. Rămăşagu—i rămăşag. Cuţu să—mi spuneţi dacă n—o fac.

Şi ciocniră halbele şi tata întinse halba ca să ciocnească şi cu paharul lui.

Şi deodată se auzi un pocnet şi imediat după pocnet, un ţipăt.

—Ţi—am spus de o sută de ori că o să—l spargi, zise bărbatul de la masa vecină fetiţei, de o sută de ori ţi—am spus de o sută de ori...

Din balon nu mai rămăsese decît un petec de gumă albastră, udă şi zbîrcită, şi fetiţa plîngea şi—şi freca ochii cu pumnii, deşi bărbatul de lîngă ea zicea că tot de o sută de ori i—a spus să nu—şi mai frece ochii cu pumnii. Asta însă nu mai era adevărat: despre balon îi spusese de multe ori că o să—l

spargă, dar despre ochi nu scosese nici un cuvinţel.

Atunci tata le spuse celor trei bărbaţi:

—Asta ne mai trebuia acum. Tocmai cînd discutam mai interesant, s—a întîmplat chestia asta cu balonul şi trebuie să ne ocupăm de fetiţă.

Cei trei bărbaţi rîseră, dar tata era foarte serios, merita să—l priveşti cît de serios era, adică serios pe dinafară, pentru că pe dinăuntru cine l—ar fi putut crede aşa?

47

Ducu lăsă paiul în paharul cu sirop şi se ridică.

—Bine, zise, am priceput, nu sînt chiar atît de prost ca să nu pricep că de mine e vorba. Numai că nu ştiu ce trebuie să fac. I—aş da balonul meu ca să nu mai plîngă, dar balonul meu s—a spart încă de dimineaţă. Nici n—am mai ajuns să trec cu el prin piaţă. Nu ştiu dacă mai ţii minte.

—Îmi amintesc foarte bine, zise tata. Dar parcă numai baloane sînt pe lumea asta! Du—te la fetiţă şi o să găseşti tu cum s—o împaci, am toată încrederea că o să te descurci, te cunosc eu bine.

—Putem să strîngem capacele de bere?

—E o idee cum nu se poate mai bună. Aş zice chiar că—i cea mai bună idee.

—Bine, o să strîngem capacele, dar ai grijă: iar o să spună mama că bag toate gunoaiele în buzunare.

—Te rog să mă crezi că ştiu să ţin un secret, zise tata, şi—apoi azi e sărbătoare, mama poate o să fie mai înţelegătoare. Bineînţeles, dacă avem noroc şi nu i s—a ars plăcinta . . .

Fetiţa tot mai plîngea, plîngea mai încet, dar tot mai plîngea şi bărbatul de lîngă ea îi întindea o batistă şi îi zicea:

—Dacă nu ţi—aş fi spus, dar de o sută de ori ţi—am spus . . . Atunci Ducu se duse la masa lor şi, stînd foarte drept, îi zise fetiţei:

—Nu mai plînge. Adică, vă rog să mă iertaţi, trebuia să vă spun mai întîi bună ziua. . . Bună ziua!... Nu mai plînge. Şi eu am avut un balon tot albastru, dar nu rotund, ci lung, şi s—a| spart încă de dimineaţă, nici măcar în piaţă n—am apucat si ajung cu el întreg. S—a spart — s—a spart. Dacă s—a spart — s—a spart. Vrei să strîngem capacele de bere?

Fetiţa ridică ochii spre bărbatul de lîngă ea şi acesta dădu din cap şi—i spuse să se ducă, dar nu aşa, simplu, du—te, ci:

—Du—te, dar să nu te bagi printre picioarele oamenilor! Ei, na! Parcă poţi să strîngi capacele fără să te bagi printre picioarele oamenilor! Sigur că trebuie să te bagi printre picioarele

48

??????????????????

oamenilor, dar ceri voie să te bagi, spui pardon şi nimeni nu se supără.

Fetiţa se ridică, însă se aplecă repede pentru că văzuse un căpăcel chiar lîngă scaunul ei. Era înfipt în nisip lîngă un picior al scaunului.

—Uite, zise, eu am şi găsit unul!

—Lasă—l pe ăsta, zise el. Îl luăm cînd ne întoarcem. Acum mergem în fundul grădinii.

Era o grădină mare, la şosea, cu multe mese şi nici una nu era liberă şi oamenii beau bere şi mîncau brînză cu roşii şi ronţăiau alune. Aproape pe toate mesele se găseau flori, dar nu din acelea care se pun de obicei pe mesele restaurantelor şi pe care trebuie să le dai la o parte ca să—l poţi vedea pe cel din faţa ta, ci flori pe care le aduseseră oamenii de acasă şi defilaseră cu ele. Se vedea după flori ce fel de sărbătoare era — şi în drum spre fundul grădinii, el chiar îi zise fetiţei:

—Să—ţi spun eu cum să faci ca să nu te încurci cu sărbătorile: dacă vezi trandafiri e 23 August. Dacă vezi altele şi mai mult din cele de hîrtie, e 1 Mai.

—Acum e 23 August, zise fetiţa.

49

—Se vede şi după trandafiri, zise el. Noi avem acasă, în balcon, foarte multe flori şi mama îmi dă voie să le stropesc eu Bineînţeles, cînd nu i se arde plăcinta! Am şi stropitoare . . .
—Cine n—are stropitoare!? A mea e verde.
—Verde şi mai cum?
—Aşa, cu toartă şi cu duş.
—A mea e verde cu fluturi. Are şi toartă şi duş, dar are şi fluturi.

Se găseau destule capacele printre mese şi nu se băgară niciodată printre picioarele oamenilor. Ducu avea două buzunare la pantaloni şi unul la bluză, iar fetiţa avea un buzunar mare la rochie, aşa că nu trebuiau să—şi bată capul unde să le pună. Cînd îşi umplură buzunarele se duseră la gard şi se uitară pe stradă. Altă dată poţi să te uiţi şi ceasuri întregi fără să vezi ceva interesant. Mai trece un om, mai trece o maşină, ei şi? Acum însă se întorceau de la defilare sportivii îmbrăcaţi în bluze colorate de mătase şi purtau steaguri colorate şi cercuri şi batiste mari, tot colorate, nu ştiai la care să te uiţi mai întîi. Adică, fetiţa nu prea ştia. El se uita mai întîi la biciclişti.
—Tu ştii să mergi pe bicicletă?
—Ştiu să patinez, zise fetiţa.
—Grozav aş vrea să am o bicicletă, zise el. Poate că ai băgat de seamă: nu te mint. N—am spus că am, nici că ştiu să merg cu bicicleta, am spus adevărul. Şi încă nu e tot. Nici n—o să—mi cumpere bicicletă aşa de curînd. Nu—mi place să mint.

Fetiţa se uita la un grup de sportive care erau îmbrăcate în alb, cu bluze albe şi cu pantaloni strimţi albi, şi duceau la subţioară nişte măşti de plasă şi nişte săbii subţiri. Nu spuse mult timp nimic şi se juca cu mîna în buzunar, făcînd să zornăie căpăcelele. După ce trecură fetele acelea în alb, zise foarte încet:
—Să ştii că eu n—am stropitoare. Am spus că am, dar n—am. Te superi?
—Nu, zise el. Dacă am fi vecini, ţi—aş împrumuta—o pe a mea. E puţin ruginită, dar fluturii se văd bine.

50

Şi aşa, fără să se întîmple nimic deosebit, din clipa aceea simţi că trebuie să facă ceva pentru fetiţă, să—i spună sau să—i dea ceva, dar n—avea nici ce să—i spună, nici ce să—i dea. Îşi aduse aminte cum se fandosise zicînd că bea bere, dar poate că ea nu—l auzise atunci, ce bine ar fi fost să nu—l fi auzit.
—Vrei să—ţi dau şi căpăcelele mele? o întrebă.
—De ce? Am destule. Şi mai putem strînge.
—Vreau eu să ţi le dau pe—ale mele.
—Iar eu ţi le dau pe—ale mele. Hai!

Făcură schimb de capacele, cele care cădeau pe jos le ridicau şi suflau pe ele ca să le cureţe de praf şi, cu toate că nu era nimic de rîs, începură să rîdă şi tot ce vedeau acum li se părea nemaipomenit de vesel.
—Uite un Fiat 600. Parcă—i o broască verde!
—Uite la pălăria aceea. Parcă—i o umbrelă!
—Trece, trece un Trabant, *bant, bant, bant!*
—După el un camion, on, on, on!

Se întoarseră la mesele lor ţinîndu—se de mînă şi acolo tatăl fetiţei, sau unchiul ei, sau cine o fi fost bărbatul acela cu care venise ea, tocmai plătise şi se ridica.

El îi spuse fetiţei la revedere şi fetiţa îi spuse lui la revedere şi bărbatul şi fetiţa plecară.

Pe urmă el se aşeză la masă şi începu să soarbă din sirop, dar mai sufla în pai ca să se audă bolboroseala aceea.
—Ei, cum a fost? îl întrebă tata.
—Bine.
—I—a trecut supărarea?
—I—a trecut.
—Eram sigur. Te pricepi foarte bine. Ştiam eu ce ştiam.
—Numai că am uitat s—o întreb cum o cheamă.
—Să zicem că Sanda. Sau Ileana. Sau, dacă vrei, Veronica.

—Nu. Trebuia s—o întreb pe ea.
—Păi, fugi şi o întreabă.
—O s—o fac la anu'. Venim tot aici, nu—i aşa?

51

—Mai începe vorbă! Nouă cînd ne place un loc, nu—l părăsim ca una, cu două. Vrei nişte alune?
—Da.
—Tovarăşe ospătar! Nişte alune şi încă un sirop. Să petrecem dacă e sărbătoare!

Ce zi frumoasă! Numai de nu s—ar fi ars plăcinta mamei! Da nu, azi n—avea voie să se ardă, azi toată lumea trebuia să fie veselă, să dorească să facă ceva pentru altul, să . . . cum să vă spun? . . . să se simtă în tot şi în toate că—i sărbătoare, să te uiţi la oameni şi să simţi asta pe faţa lor.

52

PLOAIA ŞI CEVA FRUMOS

Pentru că ploua şi pentru că pe stradă treceau o mulţime de oameni cu umbrele, fetiţa care se numea Măria spuse:

—Hai să povestim ceva frumos.

—Să povestim ceva frumos, spuse şi băieţelul care venise cu mama lui în vizită la tanti Matilda şi avea sandale noi. Am văzut un cal.

—Cînd ai văzut un cal? îl întrebă Ducu.

—Ieri spuse băieţelul cu sandale noi. Era negru.

—Şi? întrebă Măria.

—Şi atît, spuse băieţelul. L—am văzut din tren. Era o cîmpie care învîrtea încet şi în mijlocul ei era calul negru.

—Asta nu—i poveste, spuse Măria.

—E ceva frumos, spuse băieţelul cu sandale noi. E ceva foarte frumos.

—Cred că da, spuse şi Ducu, îmi închipui că e ceva foarte frumos. Mai povesteşte ceva tot aşa.

—Să povestim pe rînd, spuse băieţelul cu sandale noi. Eu am început.

Pentru că ploua şi pentru că pe stradă treceau o mulţime de oameni cu umbrele, Măria povesti aşa:

53

—Nu ştiam că plouă, stăteam şi mi uitam cum face bunica clătite. Cînd a venit mama, nu m—am uitat la uşă. Şi deodată a intrat un miros de ploaie.

—Ploaia nu miroase, spuse băieţelul cu sandale noi.
—Ba miroase foarte frumos, spuse Maria. Miroase a pădure şi a ciuperci. Şi dacă închid ochii, miroase a zmeură.
—Mie nu—mi dă voie să mănînc zmeură, spuse băieţelul cu sandale noi. Fac nişte bubuliţe pe faţă cînd mănînc zmeură . . .
—De ce vorbeşti despre bubuliţe? se supără Ducu. Ne—am înţeles să povestim cîte ceva frumos.
—Şi Maria a vorbit despre ciuperci. Ciupercile sînt urîte
—Nu—i adevărat, sări Maria. Ciupercile sînt albe şi le place cînd plouă.
—Bine, spuse băieţelul cu sandale noi. Mai departe.
—Să nu ne grăbim, spuse Ducu. Nu trebuie să ne grăbim Tăcură un pic şi priviră de acolo, de la fereastra lui Ducu
cum strălucea strada şi cum fugea prin ploaie o femeie cu o umbrelă roşie.
—La tata, la uzină, spuse pe urmă Ducu, în fiecare dimineaţă se aduce lapte. Tata lucrează la turnătorie şi atunci cînd intră în hala turnătoriei căruciorul cu sticlele albe toată lumea rîde. Asta se întîmplă totdeauna la ora zece, nici mai devreme şi nici mai tîrziu, şi e foarte frumos că toţi rîd deodată.
—De ce rîd?
—Aşa.
—Nu—i nimic de rîs, spuse Maria.
—N—ai înţeles, spuse Ducu. Şi nici eu nu pot să—ţi povestesc Trebuie să mergi o dată acolo ca să vezi. Focul e roşu şi portocaliu. Cînd este turnată în formele acelea, fonta are o mie de culori, într—o clipă pare vişinie şi în alta verde, şi fumul e cenuşiu şi albastru, şi totul acolo, la turnătorie, este negru şi albastru un verde care pare negru. Şi deodată, deodată intră acolo căruciorul cu o sută de sticle albe.

54

??????????????????

—Eu am înţeles, spuse băieţelul cu sandale noi. E foarte frumos.
—Da, spuse şi Măria, acum am înţeles şi eu. Şi, uite, îmi vine şi mie să rîd.
Rîseră toţi trei şi se uitară unul la altul cum rîd şi rîseră mai tare.
—Acum este iarăşi rîndul tău, îi spuse Ducu băieţelului cu sandalele noi.
—Da, răspunse băieţelul, dar acum nu mai pot să spun nimic. Nu—mi mai vin în minte decît sticlele acelea cu lapte care intră acolo şi lumea rîde.

55

—Gîndeşte—te la altceva, îl sfătui Ducu.
—Nu mai pot. Să spună Măria.
—Nici eu nu pot, spuse Măria. Nu există nimic mai frumos decît sticlele acelea albe care intră acolo. Să mai povestească Ducu ceva despre ele.
—Nu mai am ce, spuse Ducu. Pe urmă nu se mai întîmplă nimic. Iau toţi cîte o sticlă cu lapte şi încep să bea. Lui tata îi place să bea din sticlă stînd drept şi ţinînd sticla cu amîndouă mîinile, parcă ar cînta dintr—o trompetă albă. Atunci bea şi—mi făcea mie cu ochiul.
—De ce—ţi făcea cu ochiul? întrebă Măria.
—Fentru că mama nu—i dă voie să bea din sticlă. Spune că nu—i frumos, tata e doar maistru!
—Ba, e foarte frumos, spuse băieţelul cu sandale noi. Nimic nu—i mai frumos. Mai povesteşte.
—Dar am terminat de mult, spuse Ducu. Uite că a şi stat ploaia.

Nu era adevărat că stătuse ploaia. E drept, nu mai cădeau din cer picături, pe stradă oamenii închideau umbrelele, dar acolo la fereastra lui Ducu, ploaia nu încetase. Pentru că întotdeauna cînd te gîndeşti la ceva frumos, parcă se aude din depărtare susurul ploii. Cade o ploaie pe care n—o vezi peste calul din cîmpie peste pădurea cu ciuperci şi cu zmeură, peste căruciorul cu sticle albe pe care, acolo, la turnătorie, oamenii îl întîmpină rîzînd.

. . . Şi poate că plouă aşa un ceas, o zi, toată viaţa.

56

ZIUA ACEEA ŞI NENEA COSTICĂ

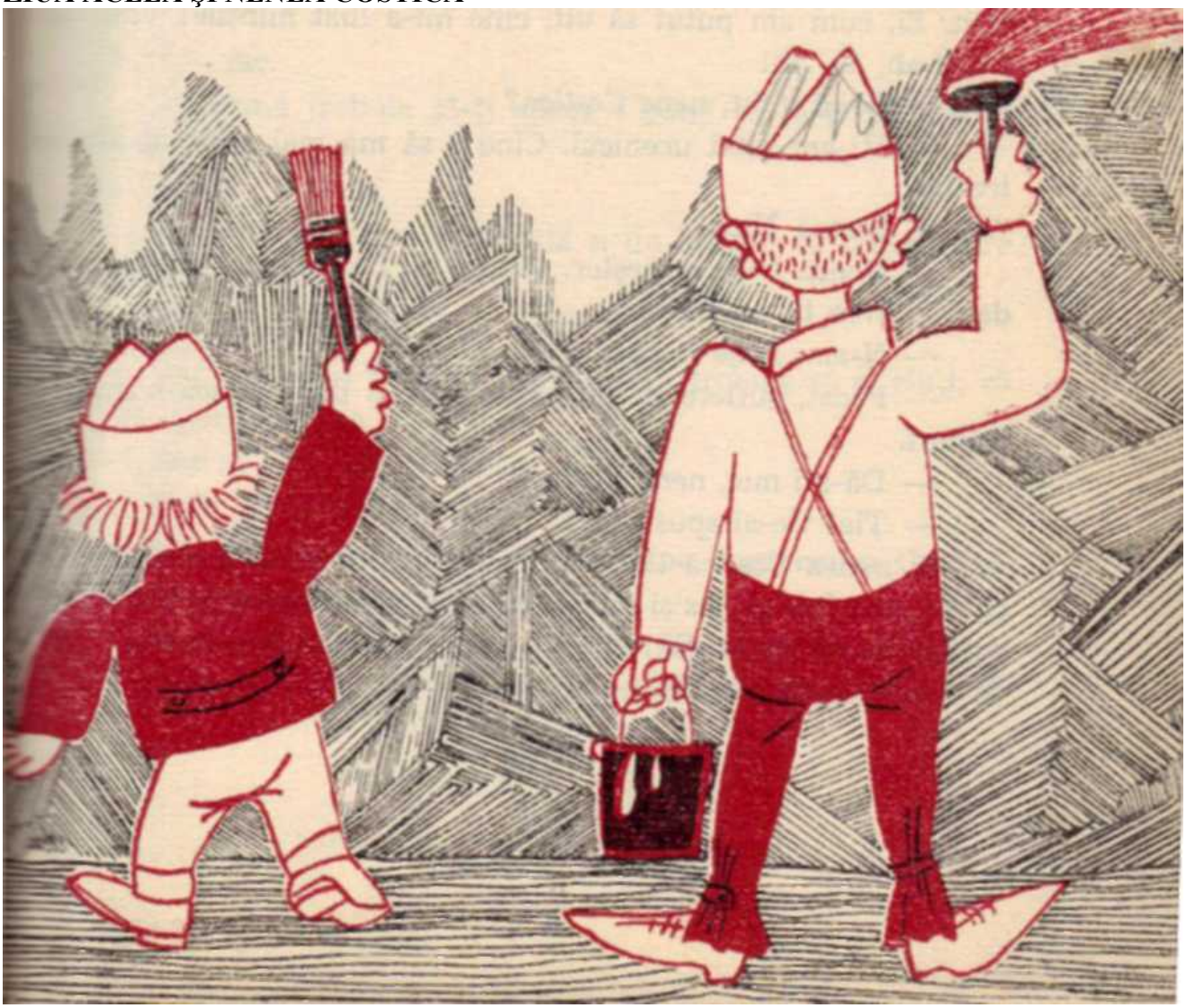

Aşa, din cap, e greu să spui cîte zile are o săptămînă. Dacă ai avea numai grija asta, hai, mai treacă—meargă, te—ai gîndi un pic şi ai spune, dar cînd ai un milion de treburi nu—i deloc simplu. Noroc că omului i—au fost date degetele mîinilor şi, socotind pe ele, o scoate la capăt. Degetul cel mic care, naiba ştie ce—o fi avînd, de cîte ori ridici un pahar să—l duci la gură, se ridică şi el în sus — e luni. Vecinul lui, cel cu zgîrietura făcută de pisică — marţi. Lunganul e miercuri. Cel cu care arăţi cuiva ,,uite un bondar!" şi pe urmă rîzi şi spui „te—am păcălit!" e joi. Bondocul — vineri. Cu o mînă ai terminat. Treci la cealaltă. Iarăşi bondocul — sîmbătă. Arătătorul — duminică. Pe urmă n—ai decît să numeri degetele. Şi astfel, o săptămînă se dovedeşte a avea şapte zile, deşi nici o săptămînă nu seamănă cu alta. Una trece habar n—ai cînd. parca ar fi o bomboană pe care o uiţi sub limbă şi deodată ia—o de unde nu—i, s—a dus, s—a topit: alta, dimpotrivă, e plină de tot felul de întîmplări. Îţi aminteşti de ea sau de o zi a ei încă multă vreme, te aştepţi parcă să se mai întoarcă şi eşti mereu cu ochii la uşă, doar—doar ai s—o vezi venind.

Ei bine, în săptămînă aceea ziua cea mai frumoasă a fost a patra — joi. De fapt, frumuseţea a început încă de miercuri, pentru că încă de miercuri după—masă toate mobilele au fost strînse

în mijlocul casei şi acoperite cu ziare şi cearşafuri. A fost şi miercuri frumos, ce—i drept nu—i strimb, dar nu chiar aşa ca joi.

Joi pe la şase dimineaţa au sosit cei doi zugravi. Unul dintre ei însă mai bine făcea dacă se rătăcea pe drum şi venea altul în locul lui. Tot ce ştia să spună începea cu *nu:* „nu pune mîna", „nu mă încurca", „nu—i voie". Adevărat, spunea toate astea fără să se încrunte şi printre ele îi mai scăpa chiar cîte un „drăguţule" sau „puişor", dar bineînţeles că nu se schimba nimic. Avea o mustaţă neagră, o mustaţă neagră foarte hazlie, pe care dacă n—am fi purtat—o sub nas, ci şi—ar fi prins—o la gulerul

cămăşii, puteai să juri că e o cravată din acelea care seamănă cu un fluture de noapte, cum au ospătarii de la „Suceava", un bufet straşnic şi cum sînt puţine pe pămînt, pentru că aici poţi să intri cînd vrei ca să culegi capacele de bere şi nimeni nu te dă afară. Pe mustăcios îl chema nenea Nicu şi, cine ştie, poate că dacă nu s—ar fi legat de mustaţa lui şi nu i—ar fi spus să şi—o lipească mai jos, aşa cum poartă cravata ospătarii de la „Suceava", poate că acest nenea Nicu ar fi fost şi el mai cumsecade. Dar n—a fost. Nu s—a încruntat nici o dată, de cîteva ori i—a spus chiar „drăguţule" şi „puişor", însă l—a ţinut tot timpul la doi metri.

Noroc de nenea Costică, celălalt zugrav. Un om şi jumătate! Merita să—l cunoaşteţi sau măcar să—l vedeţi! Arăta grozav, îmbrăcat în pantalonii aceia peticiţi şi stropiţi cu toate culorile din lume, cu cămaşa aceea flenduroasă şi stropită şi ea cu toate culorile din lume, pe cap cu un coif făcut din ziar, cu obrajii neraşi de duminecă şi cu o pată mare, galbenă, adică pardon, nu galbenă, ci „sitron" pe nas. Şi—apoi să—l fi văzut cum încăleca scara aceea roasă şi cum mergea cu ea prin sufragerie ca pe nişte catalige, şi cum se apleca şi striga: „Aoleu, cad, fie—vă milă de mine!" şi pe urmă se îndrepta şi rîdea şi întreba dacă s—a speriat cineva! Zău, merita să—l cunoaşteţi sau măcar să—l vedeţi!

Cu nenea Costică s—a împrietenit chiar de la început. Nenea Costică i—a strîns mîna, i—a strîns—o tare, ca într—un cleşte, dar tot el a ţipat: „Au, ce faci, tovarăşe? Vrei să mă laşi fără degete?

58

Păi, cu ce mai cînt eu la pian?" Cum să nu rîzi cînd ţi se fac chestii de astea? Şi nenea Costică ce credeţi că aştepta? Să—l vadă pe el rîzînd!

—De ce rîzi, suflete? Ce—ai găsit de rîs? Poate că nu—ţi place că mă cheamă Costică! Spune dacă nu—ţi place. Fii cinstit.

—Ba, îmi place. Tot nenea Costică îl cheamă şi pe nenea Costică.

—Eşti sigur?

—Da. Fratele mamei, nenea Costică.

— Aha! Îl cunosc. Stă pe strada aceea . . . Ştii tu . . . acolo . . . Are şi un căţel cu ochi verzi şi coadă albă, sau cu coadă albă şi ochi verzi, nu mai ţin minte . . .

—Nu—i adevărat. Nenea Costică e mecanic de trenuri. Cînd se întoarce de la Iaşi, a zis că—mi aduce seminţe sărate.

—Nu cred c—o să poată. Dar, oricum, va trebui să încerce. Dacă—i om de cu vînt, o să facă totul, deşi nimic nu—i mai greu decît să aduci seminţe de la Iaşi.

??????????????????

—De ce?

—De dovleac, firește. Nu despre ele vorbeam? Vorbeam că pe mata te cheamă nenea Costică.

—A, da, uitasem. Exact aşa mă cheamă. Dar de unde ştii? Cine ţi—a spus?

Judecaţi singuri ce fel de om e nenea Costică ăsta. El îţi spune cum îl cheamă şi tot el te întreabă pe urmă de unde ştii

Şi încă asta nu—i nimica. Asta a fost la început, cînd s—au cunoscut şi nenea Costică tocmai se dezbrăca de hainele în care venise ca să se îmbrace cu pantalonii aceia şi cămaşa aceea şi să—şi îndese pe cap coiful acela caraghios. Frumuseţea a venit pe urmă. Amesteca vopsele într—o căldare şi deodată începu să se vaite:

—Vai de mine şi de mine, vai de zilişoarele mele, am uitat ceva acasă şi stau tocmai la capătul pămîntului. . .

—Ce—ai uitat, nene Costică?

—Nu mă mai întreba, lasă—mă că sînt şi aşa destul de necăjit. Ei, cum am putut să uit, cine mi—a luat minţile? Vai, vai, vai şi ah, ah, ah!

—Ce—ai uitat, nene Costică?

—Mi—am uitat ucenicul. Cine o să mă mai ajute acuma la treabă?

—Nenea Nicu.

—Nenea Nicu e meşter. Cum o să fie tot el şi ucenic? Ah, dacă ai avea tu un frate!

—N—am, nene Costică.

—Păcat, suflete. Mare păcat. I—aş fi dat să facă o mie de treburi.

—Dă—mi mie, nene Costică!

—Ţie? Ce—ai spus? Ţie?

Şi nenea Costică lăsă băţul cu care învîrtea în căldarea cu culori, se trînti pe jos şi începu să rîdă, tăvălindu—se şi ţinîndu—se cu mîinile de burtă. Şi rîzi — şi rîzi — şi rîzi! Nenea Nicu veni de dincolo şi ţipă la el:

60

—Mă Costică, mă, nu mai îmbătrîneşti, nu—ţi mai vine mintea la cap? Şi cînd ţipa nenea Nicu, mustaţa lui neagră se mişca în sus şi în jos de parcă cineva o trăgea cu o sfoară. Dar lui nea Costică nu—i păsa nici de ţipete şi nici de mustaţă. Rîdea ţinîndu—se cu mîinile de burtă, şi tăvălindu—se pe jos.

—Ah, nu mai pot. Mor, nu mai pot. Asta—i cea mai bună glumă pe care am auzit—o de cînd mă cheamă pe mine Costică.

Şi dăi înainte tot aşa. Se potoli greu, îşi şterse lacrimile cu un colţ de cearşaf care acoperea etajera cu cărţile tatei, îşi frecă de cîteva ori burta şi zise:

— Grozavă chestie! Ei nu, zău, chiar ai vorbit serios? Chiar vrei tu să mă ajuţi?

—Vreau, nene Costică.

—Păi, ştii ce ai de făcut?

—Nu ştiu.

—Stai să—ţi spun: mai întîi trebuie să—ţi faci un coif ca al meu.

—Îmi fac.

—Pe urmă trebuie să—ţi aduci o cutie ca să—ţi pun în vopsea.

—Aduc.

—Şi eu o să—ţi dau o pensulă şi un locuşor al tău pe care să—l vopseşti.

—Am să—l vopsesc.

—Dar asta nu—i nimic. Cînd vopseşti trebuie să şi cînţi, că altfel nu merge treaba.

—Am să cînt, nene Costică.

—Bine, să te vedem.

Şi uite aşa începu treaba de ucenic pe lîngă nenea Costică. Vopseau şi cîntau. Cîntau şi vopseau. Pe la douăsprezece, nenea Costică scoase dintr—un pachet brînză, şi ceapă, şi salam, şi pîine şi mîncară amîndoi. Avea de

61

toate nenea Costică. Avea şi un cuţitaş cu tirbuşon, avea şi sare într—o cutie de chibrituri. Zicea:

—Aşa—s eu. Am de toate. Am şi cuţitaş şi sare şi scobitori şi musafir la masă. Ce—mi mai trebuie?

După masă lucrară iar şi iar cîntară. Ştia nenea Costică o mulţime de cîntece, numai că nu—l ştia pe nici unul pînă la capăt şi nu începea bine unul că se apuca de altul. Nenea Nicu îi tot striga de dincolo:

—Nu ţi—a mai obosit, mă, gura aia?

Da' nenea Costică nu—i răspundea. Făcea cu ochiul şi spunea ca să nu—l audă nenea Nicu:

—De ce se leagă de mine? Eu mă leg de mustaţa lui? Spune tu: mă leg eu de mustaţa lui?

—Nu, nene Costică.

—Păi! Eu am treabă cu tine, nu cu el.

Şi lucrară aşa pînă terminară. Se spălară amîndoi în baie, pe urmă nenea Costică se îmbrăcă şi pe urmă. . . pe urmă veni seara şi nu se mai întîmplă nimic. Dar ce zi, mamă, mamă, ce zi a fost asta şi ce om straşnic nenea Costică!

Trec mereu zile şi săptămîni şi mereu îşi aduce aminte de ziua aceea şi de nenea Costică. De cîte ori sună cineva la uşă, sare să deschidă pentru că de fiecare dată crede că o să se întoarcă ziua aceea şi nenea Costică împreună cu ea.

62

ZIUA CÎND TOŢI AU ŞAPTE ANI

—Ziceam că eu eram un avion, şi era noapte, şi nu vedeam unde să cobor ca să iau castanele, care ziceam că erau portocale. Tu aprindeai lanterna şi făceai aşa, uite aşa cu ea, şi atunci eu vedeam lumina, şi coboram, şi încărcăm portocalele, şi tu făceai aşa cu lanterna, şi pe urmă eu plecam să duc portocalele undeva. E bine?

Era foarte bine. La asta se gîndea şi el. Cînd e seară şi ai o lanternă sau, mai bine zis, cînd tata nu se supără că i—ai luat lanterna pentru că bunica nu—i pe aproape ca să—i spună: „De ce îl laşi s—o ia? O s—o ţină în gură, asta o să se întîmple", cel mai bine este să te joci de—a aeroportul. Aprinzi lanterna, faci cu ea semnale şi avionul le vede şi ştie că acolo e aeroportul.

Dar tocmai atunci îl strigă mama să vină acasă şi el, în loc să—i spună fetiţei că e bine, îi răspunse mamei că vine îndată.

—Ne jucăm mîine dimineaţă? întrebă aviatoarea.

—Mîine dimineaţă nu se poate, răspunse comandantul aeroportului.

Fetiţa crezu că nu se poate pentru că dimineaţa e lumină şi spuse că nu—i nimic, o să se joace şi pe lumină; deşi n—o să mai fie aşa de frumos, *ea o să vadă şi pe lumină* ca să coboare.

—Nu, spuse el. De altceva nu se poate mîine dimineaţă. O să vezi. Să te scoli devreme şi să ieşi în faţa blocului.

63

—De ce?

—Aşa. O să vezi.

Şi fugi spre casă. Fugi şi fetiţa, dar n—ar fi putut să—l prindă dacă nu s—ar fi oprit el o clipă ca să aprindă lanterna. O îndreptă spre faţa fetiţei şi întrebă:

—Tu ştii cum mă cheamă pe mine?

—Ştiu cum îi cheamă pe toţi copiii din bloc.

—Lasă—i pe ceilalţi. Spune cum mă cheamă pe mine.

—Ducu.

—Nu mă mai cheamă aşa. Ce—mi dai să—ţi spun?

—Ducu te cheamă. Nu—ţi dau nimic.

—Gata. S—a terminat cu Ducu. De mîine mă cheamă altfel.

—Îţi dau castana aceea mare, ştii tu care. El rîse:

—Nu—mi trebuie nimic. Am vrut să te încerc. Vino să—ţi spun la ureche. Ţine lanterna.

Fetiţa luă lanterna şi el îşi făcu din palme o pîlnie, apropie pîlnia de urechea fetiţei şi suflă în ea ceva care încălzi urechea şi suna aşa:

—Dumitrescu Radu.

Pe urmă luă repede lanterna şi întrebă:

—Ai înţeles?

—Da.

—E frumos?

—Da.

—Şi lung, nu—i aşa? Du—mi—tres—cu Ra—du. Spune şi tu!

—Du—mi—tres—cu Ra—du.

—Ei, cum e?

—E bine.

—E grozav, spuse el.

Şi iar fugi, dar nu se opri pînă în casă.

Toată casa era luminată. Era lumină pînă şi în baie, pînă şi în cămară. Şi era o forfotă cum nu mai fusese din ziua cînd se pregăteau să plece la mare. în bucătărie, mama călca şi vorbea

64

??????????????

cu tata, care nu era acolo şi de bună seamă, se bucura că nu era acolo, pentru că mama îi spunea că de o mie de ori l—a rugat să repare cordonul de la fierul de călcat, dar nici pînă azi nu l—a reparat şi ea de fiecare dată se chinuie cînd calcă. Hai, ar mai înţelege, s—ar fi dus la o cooperativă ca să—i repare cordonul, ar fi rugat pe un vecin să—l repare, dar îi e ruşine să facă una ca asta pentru că bărbatul ei nu—i muzicant, nici actor ca să nu se priceapă la nimic, e maistru, m—a—i—s—t—r—u şi ea trebuie să—i spună de o mie de ori ca să—i repare un fleac de fier electric. Tata era însă departe, într—a treia cameră. Îmbrăca nişte caiete în hîrtie albastră şi se sfătuia cu mătuşa Niculina unde să lipească etichetele: la mijloc sau în colţul de jos?

—În colţul de sus, spunea mătuşa Niculina.

—N—are nici un rost în colţul de sus, spunea tata.

—Ba, tocmai acolo are rost, spunea mătuşa Niculina. Bunica era în baie şi potrivea apa în cadă.

—Dezbracă—te repede şi treci la spălat. Lasă lanterna aceea şi treci repede la spălat, îi spuse ea. Şi pe urmă strigă spre mama:

— Îl spăl şi pe cap?

—Sigur, spală—l bine, bine, îi strigă mama.

65

—Să ştii că omul are şi urechi! strigă şi bunicul din cămară.

—Lasă, dumneata nu te mai amesteca, îi strigă bunica. Stai la locul dumitale, citeşte—ţi „Informaţia" şi nu te mai amesteca.

—Sînt în cămară, strigă bunicul, cum vrei să citesc ziarul în cămară? Unde aţi pitit cutia aia de aluminiu? în ce—o să—şi ia băiatul mîncarea!

—N—ai dumneata grijă, n—o să rămînă el flămînd, îi strigă bunica.

Toată casa forfotea.

Şi asta s—a întîmplat seara. Dar să vedeţi a doua zi dimineaţa !

—E tîrziu, daţi—i zor, zicea bunicul. E şapte şi paisprezece!

—Nu, zicea tata, e numai şi unsprezece. L—am pus aseară după radio. M—am învoit şi eu de la uzină pînă la opt şi jumătate.

—N—o să—l bată ghiozdanul în spate? se întreba mătuşa Niculina.

—Guleraşul nu—i prea bine călcat, zicea mama. Dacă—i stricat cordonul şi nimeni nu—l repară . . .

—I—am făcut tartine şi cu brînză şi cu dulceaţă, să fie, zicea bunica.

—Pune—i o batistă în buzunar, zicea bunicul.

—Lasă, dumneata nu te mai amesteca, zicea bunica. I—am pus şi batistă şi de toate.

—Cred că ar fi mai bine să facem două buchete, zicea mătuşa Niculina. Trandafirii într—o parte şi crizantemele în altă parte. Aşa e prea varză.

—Cum adică varză? întrebă bunicul supărat că mătuşii nu—i plăcea buchetul făcut de el.

—Aşa, spuse mătuşa Niculina. Varză!

—Pentru varza asta am alergat toată piaţa! spuse bunicul. Şi dacă vreţi să ştiţi, este şapte şi treizeci şi

două.

66

—Nu, spuse tata, e numai şi douăzeci şi nouă. Al dumitale e înainte. Dar tot trebuie să ne grăbim.

Numai el, Du—mi—tres—cu Ra—du stătea în mijlocul camerei, îmbrăcat în uniformă, cu ghiozdanul în spate şi mirosind a săpun şi nu spunea nimic.

—Gata, zise mama, haidem!

Şi plecară grăbiţi. Bunicul în frunte, după el bunica, apoi mătuşa Niculina, mama, şi la urmă tata. Se apropiau de uşă, cînd mama dădu un ţipăt:

—Am uitat băiatul!

Lui Du—mi—tres—cu Ra—du îi veni să rîdă, dar cum nu mai ridea nimeni, nu mai rîse şi spuse doar zîmbind:

—Aţi uitat tocmai ce era mai important!

—Da, spuse şi tata, mi se pare că el este cel care începe azi şcoala. Noi, dacă ne gîndim bine, numai îl conducem . . .

Şi îl lăsară toţi să treacă înainte, cu ghiozdanul în spate, în uniformă nouă şi mirosind a săpun.

Din uşa blocului se vedea şcoala şi era curios că se vedea mult, mult mai aproape ca altă dată. Era foarte curios, foarte, foarte curios.

Fetiţa cu care se jucase aseară stătea în mijlocul trotuarului.

—Te duci la şcoală, îi spuse fetiţa. Şi eu o să merg, la anu'.

—La anu' cine nu poate! Acum să te văd! rîse el.

—Dacă n—am şapte ani! Spuse fetiţa. Numai cei care au şapte ani merg la şcoală!

—E adevărat, spuse el şi începu să rîdă, pentru că îi veni în minte că, mergînd o dată cu el la şcoală şi bunicul, şi bunica, şi mătuşa Niculina, şi mama, şi tata. toţi aveau în ziua aceea şapte ani.

67

DURI

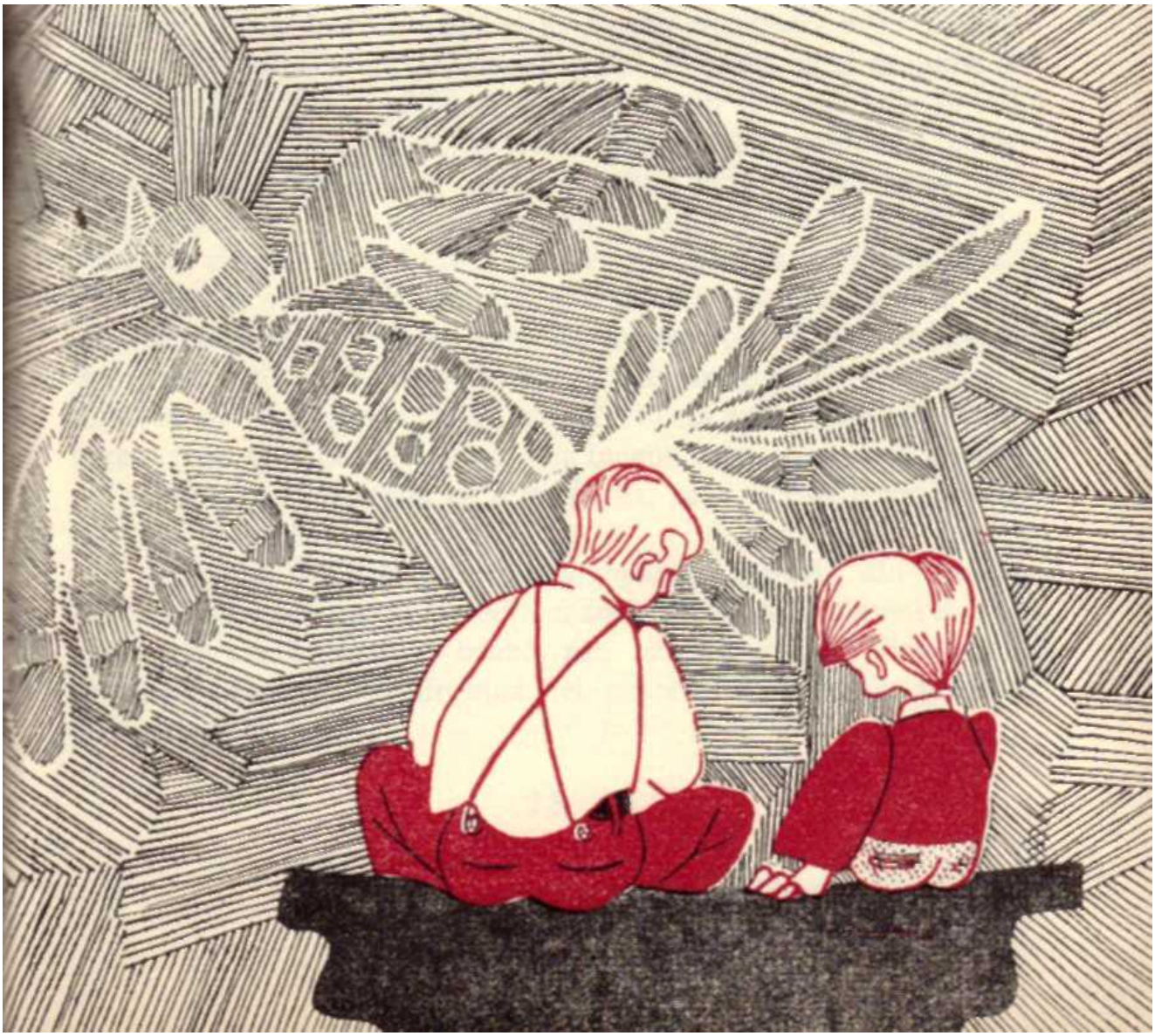

E vorba de iarnă — şi el nu mai departe decît aseară îi luase apărarea. Nenea Matei, care venise să—l ia pe tata la uzină, o făcuse cu ou şi cu oţet:

—E o prostie iarna asta. De cînd a început nu mă mai lasă reumatismul.

—Nu—i chiar aşa, spuse el. Are şi iarna părţile ei bune. Ceaiul parcă e mai ceai, gutuile parcă—s mai gutui şi, în general, cînd ninge parcă—i altă viaţă.

A trecut o noapte şi în noaptea asta iarna a făcut ceva atît de urît încît pentru nimic în lume n—o mai poate ierta.

Ce—a avut cu Duri? Cu ce a supărat—o pe ea Duri?

Stătea cuminte în colivia lui, ronţăia seminţe, bea apă din farfurioară şi cînd i se făcea somn, îşi vîra ciocul sub o aripă, închidea ochii şi dormea. Nici măcar nu cînta, era un biet sticlete acolo, scotea abia un fel de scîncet şi asta numai cînd suna telefonul şi se speria.

Astă—noapte lui Duri i—a fost frig şi a murit.

Dacă nu era iarnă, nu murea.

—Lasă, spuse mama, o să—ţi ia tăticul altul. Nu—i aşa, Sile, că o să—i iei altul?

68

Mama nu înţelegea că el n—avea nevoie de altul, dar tata înţelegea foarte bine şi nu spuse nimic.

—De ce nu—i spui, Sile, că o să—i iei altul?

—Pentru că nu vreau să—l mint.

—Dar nu—l minţi, spuse mama, chiar o să—i iei altul, nu costă cine ştie ce.

—Dă—i naibii de bani, spuse tata, pot să—i cumpăr şi zece sticleţi. Duri a murit, asta—i!
—Poate că n—a murit, spuse mama, poate că doar a plecat, i—a fost dor de ai lui şi a plecat, iar tu îl găseşti în piaţă şi—l aduci înapoi.
—Nu, spuse tata, Duri a murit.
—Mă rog, spuse mama, treaba voastră, sînteţi bărbaţi. Jeliţi—l şi bociţi—l dacă n—aveţi ceva mai bun de făcut. Eu nu pot să întîrzii la fabrică, o să mai vorbim cînd mă întorc. Sile, mănîncă şi culcă—te, abia ai venit din schimb şi eşti obosit. Poate să mai doarmă un pic şi băiatul şi pe urmă să se îmbrace bine şi să iasă din casă.

Şi mama plecă şi rămaseră ei doi.

—Să vezi ce întîmplare, spuse tata, cînd veneam acasă mă gîndeam ce bine ar fi dacă ar ninge. Şi chiar atunci, chiar în clipa aceea a început să ningă.
—Mircea de la trei are guturai, spuse băiatul. Nu ne dă voie să mergem la el, dar noi am ascultat la uşă şi am auzit cum strănută.
—De mult, spuse tata, cînd tu nu erai încă născut, iarna, pe stradă se vindeau castane coapte. Le ţineai în pumn şi te încălzeau.
—Camioanele de la şantier au lanţuri la roţi, spuse băiatul. Fără lanţuri se afundă în zăpadă şi nu pot merge.
—Mirosea toată strada a castane. Era frumos.
—Vrem să facem un om de zăpadă, dar nu ştim unde.
—Ia stai puţin, spuse tata, noi nu facem bine ce facem. Amîndoi vrem să vorbim despre ceva şi vorbim despre altceva.

69

—Adevărat, spuse băiatul, noi vrem să vorbim despre Duri, dar mie îmi vine să plîng dacă vorbim despre Duri.
—Ne trebuie puţin curaj. Poate că încă nu avem, poate că trebuie să mai aşteptăm un pic.
—Da. Aşa trebuie să fie. Trebuie să mai aşteptăm un pic.
—Atunci, spuse tata, află că iarna marea nu îngheaţă. Dacă apa ei n—ar fi sărată, ar îngheţa.
—Atunci, spuse băiatul, află că nu—i mare lucru să faci opturi cu patinele. Eu am încercat şi n—am putut, dar îmi dau seama că nu—i mare lucru.
—La noi, la uzină, un băiat şi—a cumpărat mănuşi seara şi n—a văzut că una e roşcată şi alta cafenie.
—Să vezi ce şmecherie am prins eu. Am prins că totul este să înveţi să numeri pînă la o sută. De la o sută încolo e la fel.
—Noi nu ne—am luat niciodată concediu iarna. Mă gîndesc să plecăm o dată şi iarna pe undeva.
—Mă gîndesc ce prost eram. Credeam că în cutia televizorului e cineva şi mă uitam pe la spate să văd mai bine cum arată, într—o zi am vrut să—i dau chiar grisul meu.
—Nu crezi că a venit vremea, spuse tata, să vorbim despre ceea ce trebuie să vorbim?
—Nu ştiu, spuse băiatul, parcă da şi parcă nu. începe tu, tăticule.
—Aş fi vrut să începi tu. Dacă vrei să încep eu, înseamnă că încă n—a venit vremea. Să mai avem răbdare. Pot să—ţi aduc la cunoştinţă că am citit în ziar ceva despre băieţelul unui pădurar. Băieţelul s—a rătăcit prin pădure şi nu l—au găsit decît după cîteva zile, dar nu i se întîmplase nimic rău pentru că o căprioară îl încălzise şi îl apărase.
—Pot să—ţi aduc la cunoştinţă că iar mi se clătește un dinte.
—Se clatină, nu se clătește, dar asta e mai puţin important ca faptul că pe lumea asta există nişte insule care se numesc Galapagos şi acolo trăiesc nişte broaşte ţestoase grozav de mari.

70

—Am auzit, tăticule, că pisicile nu ştiu cum le cheamă. Numai cîinii ştiu.
—Am auzit, băiete, că la vară o să se construiască o şcoală foarte aproape de noi. Nici cealaltă nu—i departe, dar asta o să fie aproape de tot. Îmi pare bine că n—am uitat să—ţi spun, cred că te bucură.
—Mă bucură, spuse băiatul, dar m—ar fi bucurat şi mai mult dacă n—ar fi fost povestea asta cu Duri.
—Da, spuse tata, Duri a murit. Pe el n—o să—l mai avem.
—Mama m—a certat că am plîns.
—Mama se grăbea să plece la lucru, spuse tata, nu te—a certat, îi părea rău că te vedea plîngînd şi voia să uiţi cît mai repede. Dar totul nu e să uiţi. Totul e să ai curaj să vezi lucrurile aşa cum sînt.

??????????????????????????

—Da. Cred că acum am curajul ăsta.

—Şi eu cred. Nu trebuie să ne fie teamă de lucrurile triste.

—Da, spuse băiatul, nu trebuie să ne fie teamă de nimic. Vrei să mănînci?

—Parcă întîi m—aş culca, spuse tata. Ne culcăm amîndoi şi tăcem pînă adormim.

—Poate cînd o să ne sculăm o să fie primăvară, spuse băiatul, dar pe urmă tot el spuse că a glumit.

72

VARA

Începuse vara.

Ştiţi cum începe vara: e încă primăvară, dar au trecut atîtea zile de la 1 Mai încît aproape că ai şi uitat ce culoare avea balonul căruia i—ai dat drumul să zboare, acolo, în piaţa plină de lume şi de muzică. E încă primăvară, e cald, dar nu ţi se dă voie să ieşi la joacă numai în cămaşă; cu toate că tu spui că—i cald, că—i foarte cald, mama îţi răspunde: „Bine, am luat notă; acum, ca să fim chit, îmbracă—ţi şi tu flaneaua că altfel rămîi în casă". E încă primăvară, cireşele şi vişinile şi caisele din grădina lui nenea Dinu sînt verzi şi acre şi au sîmburii moi şi amari, dar deodată o vezi pe Violeta ţopăind într—un picior pe trotuar, ţinînd ceva ascuns la spate şi strigînd: „Am ceva şi nu vă dau, am ceva şi nu vă dau!" Cînd se strîng toţi în jurul ei, atunci Violeta arată un bucheţel de cireşe roşii şi mici şi lucioase. Aşa începe vara — şi dacă cumva nu începe aşa, înseamnă că a greşit ea, tu n—ai nici o vină, poţi chiar să i—o spui.

Începuse chiar în ziua aceea, apăruse deodată din spatele Violetei, se ascunsese în bucheţelul acela de cireşe şi nimeni nu îndrăzni să ceară măcar o boabă, nici mîncăcioasa de Violeta nu smulse măcar o boabă din bucheţel, poate că de teamă ca vara să se sperie şi să plece.

73

—Şi mie o să—mi aducă tata cireşe, spuse Ducu.

—Vezi să nu! rîse Violeta. Mai bine te—ai duce acasă. La tine, tata şi mama se ceartă, am auzit eu cum se ceartă.

—Nu—i adevărat, spuse Ducu, eşti o mincinoasă; cînd tanti Dora o să mă înveţe bine franţuzeşte, o să—ţi spun fel de fel de lucruri şi tu n—o să înţelegi nimic.

—Puţin îmi pasă, rîse Violeta, dar la tine, tata şi mama se ceartă, i—am auzit eu cum se ceartă.

Ducu vru s—o mai facă o dată mincinoasă, însă simţi că nu mai poate rămîne acolo nici măcar atît cît să—i mai spună vorba asta.

Alergă cît putu de repede acasă.

Adevărat, aici tata şi mama se certau.

Erau în bucătărie, curăţau amîndoi mazăre şi se certau.

—O să te reclam la miliţie, spunea tata, ai aruncat un bob de mazăre direct în cratiţă şi bietul de el acum s—a dus la fund, poate că s—a şi înecat.

—Iar eu o să plec şi o să te las singur, spunea mama. Cine a mai văzut bărbat care să ţină păstaia în mîna stingă şi să scoată boabele cu dreapta!

—Ei, află, tovarăşă Şorţalbastru, că nu vreau să mă schimb. Poţi să pleci, poţi să faci ce vrei. Am jurat

să ţin păstaia în mîna dreaptă şi să scot boabele cu stînga, aşa o să fac toată viaţa.
—Te priveşte, dar mie să nu—mi spui *Şorţalbastru,* că—ţi spun şi eu *Cămaşăcudungi.*
—Îndrăzneşti să—mi spui mie *Cămaşăcudungi*?
—Îndrăznesc. Şi dacă vreau îţi spun chiar *Cămaşăcudungigalbene.*
—Îndrăzneşti să—mi spui mie *Cămaşăcudungigalbene*?
—Da.
—Bineee. Te rog să—mi pregăteşti valiza cea mică, să—mi pui în ea două prafuri de scorţişoară, o lingură rasă de zahăr, un vîrf de cuţit de sare şi făină cît cuprinde. Eu sînt cel care plec! Nu mai

74

??????????????????

stau în casa asta unde, după atîţia ani de zile, plus nopţile, plus duminicile, mi se spune Cămaşăcudungigalbene.
—N—ai decît. Dar valiza cea mică nu ţi—o dau. E de vinilin.
—O să mi—o iau singur chiar dacă e de vinilin.
—N—o s—o găseşti. Am ascuns—o sub patul din camera lui Ducu şi nu—ţi trece prin minte că e acolo.
—Ba, da. O s—o caut toată casa, o să răscolesc toată casa şi pînă la urmă o s—o găsesc sub patul lui Ducu.
—O s—o iau de acolo şi o s—o ascund în altă parte.
—Unde, mă rog?
—În televizor. După barba căpitanului Val—Vîrtej.
—Mii şi milioane de balene! O s—o găsesc şi acolo. O s—o găsesc chiar dacă o ascunzi în trompeta cîntăreţului acela bărbos care a cîntat la televizor sîmbăta trecută.
—Trompetă ai zis?
—Trompetă am zis. Am curajul să zic pînă şi trompetă. Hai, vreau să văd ce—o să se întîmple.
—O să spun un cuvînt şi mai şi.
—Nu există un cuvînt şi mai şi.
—Ba, există: contrabas.

75

—Contrabas ai zis?
—Contrabas am zis. Am şi eu curaj.

Ducu îi asculta ghemuit pe scăunelul din săliţă, dar nu mai putu sta acolo şi intră în bucătărie.
—Certaţi—vă şi cu mine, spuse el, vreau să vă certaţi şi cu mine.
—Nu se poate, spuse tata, numai cine curăţă mazăre are voie să se certe.
—Curăţ şi eu mazăre, daţi—mi să curăţ şi eu mazăre, se rugă Ducu.
—Poftim, ia loc, curăţă cu atenţie şi cearta începe îndată. Nu—mi place nasul tău pentru că seamănă cu un nas.
—Lasă—l să semene, spuse Ducu. E treaba mea.
—Ia te uită cum vorbeşte, spuse mama. Are abia şase ani, şase ani de zile cu nopţi şi duminici cu tot şi vorbeşte aşa despre nasul lui, îndrăzneşte să vorbească aşa despre nasul lui.
—O să—l pedepsesc, spuse tata. O să merg după—masă cu el la grădina zoologică, o să—i arăt un struţ şi o să—i spun că—i un hipopotam. Ar trebui pedepsiţi copiii care vorbesc despre nasurile lor. Să se înveţe minte!

Începuse vara.

Ştiţi cum începe vara, v—am mai spus la început cum începe. Am uitat numai să adaug că anul acesta a început cu o ceartă.

Poate că de aceea vara e atît de veselă şi cireşele sînt dulci şi, la mare, scoicile sînt sărate şi Ducu a făcut din nisip un palat pentru meduze, dar cum meduzele n—au vrut să trăiască în el, băiatul a închis deocamdată în palat ochelarii mamei şi tabacherea tatei, ca atunci cînd ei vor ieşi din mare să nu le găsească şi să înceapă o nouă ceartă.

Să înceapă o nouă ceartă pentru ca vara să ţină mult, mult de tot

76

DACĂ S—A NĂSCUT CU ARIPI

Cum de ajunsese tocmai pînă la etajul al şaselea?

Hai, treacă—meargă, pînă la etajul al treilea era ceva care se putea numi scară. Mă rog, toată lumea o numea scară. Chiar şi inginerul îi spunea aşa, deşi el nu obişnuia să vadă una şi să spună alta. La etajul al treilea începuseră să lucreze tîmplarii. Şi tîmplarilor nu le place să se caţere pe schele. Şi—au făcut ceva care semăna a scară. Şi—au făcut ceva căruia i se putea spune scară. Dar de aci nu mai era nimic pe care să te sui. De aici pînă la etajul al şaselea trebuie să te caţări. Sudorilor le place să se caţăre. Parcă s—ar fi născut toţi la munte. Urcau fluierînd acolo unde alţii ameţeau numai privind.

Şi totuşi el — el care nu era sudor şi, ca să fim drepţi, nu era nici măcar tîmplar. ajunsese pînă la etajul al şaselea. Cum? Asta avea să rămînă o taină.

Nea Fane, maistrul, tocmai repezea pe mezinul echipei — n—are importanţă pentru ce, important era că băiatul trebuia să afle că nu—i de capul lui, că, adică el, maistrul, ştie tot şi vede tot. Mezinul, ca de obicei, îi dădu dreptate dar, tot ca de obicei, bolborosi ceva nu prea frumos, aşa, mai mult ca să se ştie că e supărat . . . Nu sfîrşi însă că nea Dincă, cel cu vaporul desenat pe mînă, strigă la el:

77

—Ce, mă, te trezeşti în pădure? Mai sînt oameni pe aici! Mezinul se întoarse şi, la nici un metru de el, acolo, la etajul
al şaselea, dădu cu ochii de un om.

Şi ce om! Cu ce ochi se uita la scînteile aparatului de sudat!

Băiatul rămase nemişcat. Îi căzu o mănuşă şi nu se aplecă s—o ridice. Masca îi alunecă de pe frunte, îi turti nasul, dar îl lăsă aşa, turtit.

În aceeaşi clipă şi maistrul Fane încetă lucrul. După el se opriră toţi. Nimeni nu mai mişca.

Jocul scînteietor se stinse, şi omul îşi roti privirea, oprindu—se la fiecare, vrînd parcă să spună fiecăruia că nu pricepe de ce s—au oprit din lucru. După părerea lui nu se petrecea nimic neobişnuit.

Omul avea cinci, şase ani, purta pe cap o ciupercă roşie, stropită de var, avea nişte pantaloni cu buzunare mari, în faţă, în care îşi ţinea mîinile.

—Cum ai ajuns pînă aici, frate?

Întrebarea o rosti nea Dincă, cel cu vaporul desenat pe mînă, dar ceilalţi ar fi fost gata să jure că din gura lor ieşise.

Omul nu răspunse. Nu înţelegea de ce meşterii erau atît de miraţi. Şi nu numai miraţi. Speriaţi. Ridică din umeri şi—şi ţuguie buzele, vrînd să spună ceva, dar înainte de a deschide gura, maistrul era sigur că *omul* nu putea rosti alte cuvinte decît: „Hai s—o lăsăm încurcată. . . Sînt aici, gata, ce mai vreţi de la mine?"

Dar omul zîmbi şi spuse:

—Îmi place foarte mult aici.

Scoase o mînă din buzunar şi, arătînd pe rînd spre fiecare, începu să—i numere, pornind de la mezin şi sfîrşind cu nea Dincă.

—Unu . . . doi. . . trei. . . patru . . . cinci. . . Patru fără şi unul cu mustaţă.

Nea Fane, maistrul, fu primul care se dezmetici. Zise către ceilalţi:

—Hai, daţi—i drumul! Nu s—a întîmplat nimic! Şi pu un gest scurt al capului arătă spre musafir: *Omului* îi place aici şi a venit. Asta—i tot.

78

??????????????????????

Şi poate că în urma acestor cuvinte ale maistrului şi—ar fi reluat fiecare treaba dacă musafirul n—ar fi încurcat el însuşi socotelile. Lăsîndu—şi capul uşor pe spate şi rîzînd, el îi făcu cu ochiul lui nea Fane.

—Ce, vrei să spui că nu—i aşa? se încruntă maistrul.

—Îhî. . .

Mezinul îşi pocni obrazul cu palma.

—Mă, spune, îndrăzneşti să—l contrazici pe nea Fane? Ştii tu cine—i nea Fane? Maistru, mă! Cînd spune el o vorbă . . . Ştii tu ce înseamnă cînd spune maistrul o vorbă?

79

Omul, de bună seamă, n—avea de unde să ştie şi socoti că n—ar fi rău să afle.

—Spune, nea Fane, o vorbă, îl rugă. Un bărbat chel pufni în rîs.

—Ce te hlizeşti? se burzului la el maistrul. O să creadă *omul* că rîzi de el.

—Iartă—mă, meştere, am greşit, spuse chelul şi—şi lipi palmele sub bărbie, rugător.

Văzîndu—l, *omului* i se păru gestul caraghios şi rîse nestingherit. Rîsul lui aducea cu un ciripit şi nimeni nu îndrăzni să—l oprească. Şi—l opri singur şi se apropie de aparatul de sudat. Se lăsă pe vine, îl pipăi, îl ciocăni, îl mîngîie.

—Îmi place, spuse.

—N—ai decît să—ţi cumperi şi tu unul, îl sfătui nea Dincă.

—N—am bani, îi răspunse sincer *omul.*

—Dacă eşti om serios şi de cuvînt, te împrumut eu, spuse chelul. E drept că acum nu prea am, că mi—am luat mobilă, dar la iarnă. . .

Omul păru interesat de această propunere neaşteptată. Totuşi nu prea avea încredere în ea.

—Eh, la iarnă . . . spuse oftînd. La iarnă n—o să mai fii mata aici, nene. Pînă atunci o să fie gata şi blocul ăsta . . . şi ăla . . . şi ăla . . . Toată strada o să fie gata.

—Mde, spuse şi nea Fane, la iarnă toată strada o să fie gata. Sau, mai ştii. . . Dacă o să ne ţii tu de vorbă, n—o să fie. Din cauza ta n—o să fie!

Omul îşi pierdu deodată toată veselia.

—Vorbeşti serios, nea Fane? întrebă.

—Nea Fane vorbeşte totdeauna serios, îi răspunse mezinul. *Omul* lăsă privirea în jos şi n—o mai ridică pînă cînd, unul cîte unul, mai întîi nea Dincă, apoi chelul, pe urmă nea Fane, se apucară de lucru. Mezinul se apropie de *om* şi, fără vorbă, îi aşeză pe nas ochelarii lui fumurii. Ochelarii mari îi căzură

pe barbă şi *omul* îi aşează cum trebuie, proptindu—i cu mîna.
80

Ploaia de scîntei a aparatelor de sudat se porni, umplînd sufletul *omului* cu ceva neasemuit de bun şi de frumos, cu ceva fără nume, dar pentru care, de fapt, se căţărase el pînă la etajul al şaselea.

Cum se căţărase? Asta avea să rămînă o taină. Sudorii lucrau şi fiecare în felul lui se gîndea la taina asta. în curînd însă, toţi fură de aceeaşi părere, părerea cea mai simplă şi mai firească, cea care nu mai cerea nici o altă explicaţie, ci trebuia luată aşa cum era: dacă omul s—a născut cu aripi — de ce să nu zboare?

LA NOI, ÎN FIECARE ZI

. . . Era un tramvai foarte frumos, roşu, ceva mai mare decît un tramvai mic, dar mult mai mic decît un tramvai mare, n—avea remorcă sau poate că avea însă o lăsase la depou. Lîngă el se afla o ciocolată împachetată într—o hîrtie lucitoare pe care era pictată o fetiţă care mînca ciocolată, fireşte, altă ciocolată.

Băiatul căruia i se spunea Ducu, pentru că îl chema Radu şi mama îl striga Răducu iar el, de mult, cînd mai credea că brînza se extrage din colţunaşi, nu putea spune decît Ducu, aşadar băiatul căruia i se spunea Ducu îşi frecă ochii şi crezu că visează. Dar nu visa. Întinse mîna şi apucă mai întîi un tramvai foarte frumos, roşu, ceva mai mare decît un tramvai mic, dar mult mai mic decît un tramvai mare, care n—avea remorcă sau poate că avea însă o lăsase la depou. Îl aşeză alături de el, pe pernă, apoi iar întinse mîna şi apucă o ciocolată împachetată într—o hîrtie lucitoare pe care era pictată o fetiţă care mînca ciocolată, fireşte altă ciocolată.

Băiatul căruia i se spunea Ducu întrebă atunci cu un pic de teamă:

—Astea—s pentru mine?

—Pentru tine, spuse mama. Azi e 1 Iunie. E ziua copiilor. Tata şi cu mine ţi—am cumpărat tramvaiul.

—Şi ciocolata?

—Ciocolata a venit singură.

—Singură, singurică?

—Un pic a mai ajutat—o şi bunicul, spuse mama. E încă prea mică, nu ştie să meargă, trebuia s—o însoţească cineva. Şi uite că l—a văzut pe bunicu . . . care tocmai a primit pensia . . . şi l—a rugat s—o aducă la tine.

—Foarte bine a făcut, spuse băiatul, singură n—ar fi nimerit, ştii doar cum s—a rătăcit tanti Viorica, şi—apoi celor sub paisprezece ani nici nu le dă voie să urce cu liftul neînsoţiţi.

Nu trecu însă nici o clipă şi băiatul uită cum se rătăcise tanti Viorica şi de liftul în care nu aveau voie copiii neînsoţiţi şi spuse:

—Ce bine e de 1 Iunie! O să ţin totdeauna minte cînd e 1 Iunie!

Era abia dimineaţă; 1 Iunie abia începea şi avea să ţină pînă seara. Şi pînă seara se mai petrecură multe lucruri care îl făcură pe băiatul căruia i se spunea Ducu să nu uite uşor ziua asta. La grădiniţă primi o carte cu poze. O carte cu tot felul de poze, printre care şi poza unui elefant tare caraghios, încălţat cu galoşi şi purtînd în trompetă o umbrelă. După—masă, tata îl luă pe băiat în parcul de distracţii unde traseră cu puşca la ţintă, adică tatăl nimeri ţinta şi el trase puţin pe lîngă ea, dar, ştiţi,

foarte puţin, aproape—aproape s—o nimerească, lui i s—a părut chiar că a nimerit—o
??????????????????
, dar nu—i mare lucru să nimereşti ţinta, totul e să tragi cu puşca, aşa că n—are de ce să se laude că a nimerit dacă numai i s—a părut că a nimerit. Pe scurt: a fost foarte frumos şi erau mulţi copii şi unul avea o trompetă şi altul mai mic a vrut să—i ia trompeta şi cel cu trompeta nu i—a dat trompeta şi cel mai mic i—a spus că „eşti rău ca un drac", dar toată lumea ştie că dracii nu—s răi şi nici măcar negri, pentru că nu există.

Înainte de culcare, stînd în pat şi aşteptînd somnul, băiatul întrebă:

—Cîţi ani am eu?

—Azi ai împlinit şase ani şi o lună, spuse mama. Mîine o să ai şase ani, o lună şi o zi. . . pe urmă două zile, şi trei. . . şi aşa mai departe.

Dar băiatul nu mai auzi „şi aşa mai departe". Adormi, gîndindu—se ce bine e să ai şase ani şi o lună şi să fie 1 Iunie, ziua copiilor. Adormi şi visă cum un băiat cu trompetă trage cu puşca la ţintă, în timp ce un elefant cu galoşi şi umbrelă se învîrte în jurul lui şi—i strigă: „Sîc! N—ai nimerit. Sîc! Sîc! Sîc!" Omul care păzea puştile era chiar bunicul care tocmai luase pensia şi care învăţa o şocolată să meargă, legîndu—i nişte hăţuri de subţiori.

A doua sau a treia zi, mama îi cumpără băiatului sandale. Sandale numărul 21, adică mai mari decît cele de anul trecut care fuseseră numărul 20 şi, totodată, mult mai albe decît cele de anul trecut care fuseseră bej.

—Ştiu de ce mi—ai luat sandale, spuse băiatul căruia i se spunea Ducu. Mi le—ai luat pentru că azi trebuie să fie tot 1 iunie, ziua copiilor.

—Ba, de loc, rîse mama. Azi e o zi obişnuită.

A patra sau a cincea zi, la grădiniţă i se spuse băiatului să—şi aducă de acasă tartine mai multe şi pelerina de ploaie pentru că toţi copiii vor merge la grădina zoologică.

—Pot să—mi iau şi briceagul meu peştişor? a întrebat un băiat căruia i se spunea Ion şi chiar aşa, Ion, îl chema.

84

Apoi o fetiţă a întrebat cîte perechi de ciorapi trebuie să îmbrace şi altă fetiţă dacă acolo o să vadă şi hipopotami. Numai băiatul căruia i se spunea Ducu n—a întrebat nimic. El l—a chemat pe alt băiat să vină după magazie ca să—i spună un secret şi băiatul acela a venit şi a vrut să afle imediat secretul.

—Uite secretul. Eu ştiu de ce mergem mîine la grădina zoologică.

—De ce?

—Pentru că mîine e 1 Iunie, ziua copiilor.

—Nu—i adevărat. Mîine e marţi. Uite—aşa, marţi, fără nimic.

A opta sau a noua zi, tatăl îi aduse băiatului căruia i se spunea Ducu bomboane. O pungă cu bomboane mici cît sîmburii de cireşe şi colorate în toate culorile de pe pămînt, numai că cele mai multe erau galbene şi cele mai puţine erau violete.

—Mulţumesc, spuse băiatul. Tocmai mă gîndeam c—o să—mi aduci. După socoteala mea, azi trebuie să fie 1 Iunie, ziua copiilor.

—Nu, spuse tatăl, azi e o zi ca toate celelalte.

Şi vremea trecea, băiatul împlini şase ani, o lună şi zece zile, apoi şi cincisprezece zile, şi douăzeci şi şapte de zile. Într—una din ele, mama îl luă şi—l plimbă cu barca, în alta bunicul îi aduse un căţel viu şi care lătra de—adevărat, nu era de pîslă cu nu ştiu ce fel de şmecherii în burtă, în alta o vecină îl duse la teatrul de păpuşi unde văzu o piesă cu Apolodor în care totul se termina în „or" şi din cauza asta toţi rîdeau.

Şi de fiecare dată, băiatul spunea:

—Desigur, azi e 1 Iunie; e ziua copiilor.

Dar tot aşa, de fiecare dată, cîte cineva îi răspundea:

—Nu. Azi e o zi cum sînt multe.

Ei bine, cînd băiatul căruia i se spunea Ducu împlini şase ani şi două luni de zile — şi cînd tata, venind acasă, îi aduse vestea că mîine va pleca la marc, în colonie — băiatul nu mai putu să nu spună:

—Cum? Nici mîine nu—i 1 Iunie? Nici mîine nu—i ziua copiilor?

85

—Nu, spuse tatăl. Mîine e o zi ca oricare.

Asta era culmea! „Dacă nu—i aşa cum spun eu, îşi zise băiatul, atunci înseamnă că nu mai pricep nimic. Înseamnă că am fost mai deştept la şase ani şi o lună decît la şase ani, o lună şi nişte zile decît sînt acum, la şase ani şi două luni!"

Tatăl îl văzu lăsînd buza de jos şi mai jos, veni lîngă el, îi ciufuli părul şi—i spuse:

—Dacă mă gîndesc bine, tu ai dreptate. La noi, în fiecare zi e ziua copiilor. Nu tu greşeşti; calendarul e de vină. Pentru copii trebuie făcute alte calendare, ca să nu se mai încurce. Pe fiecare filă trebuie să scrie 1 Iunie. Nu—i nimic dacă aşa o să se încurce oamenii mari. Lor le place încurcătura asta.

86

TATA ŞI UN PIC DE TRISTEŢE

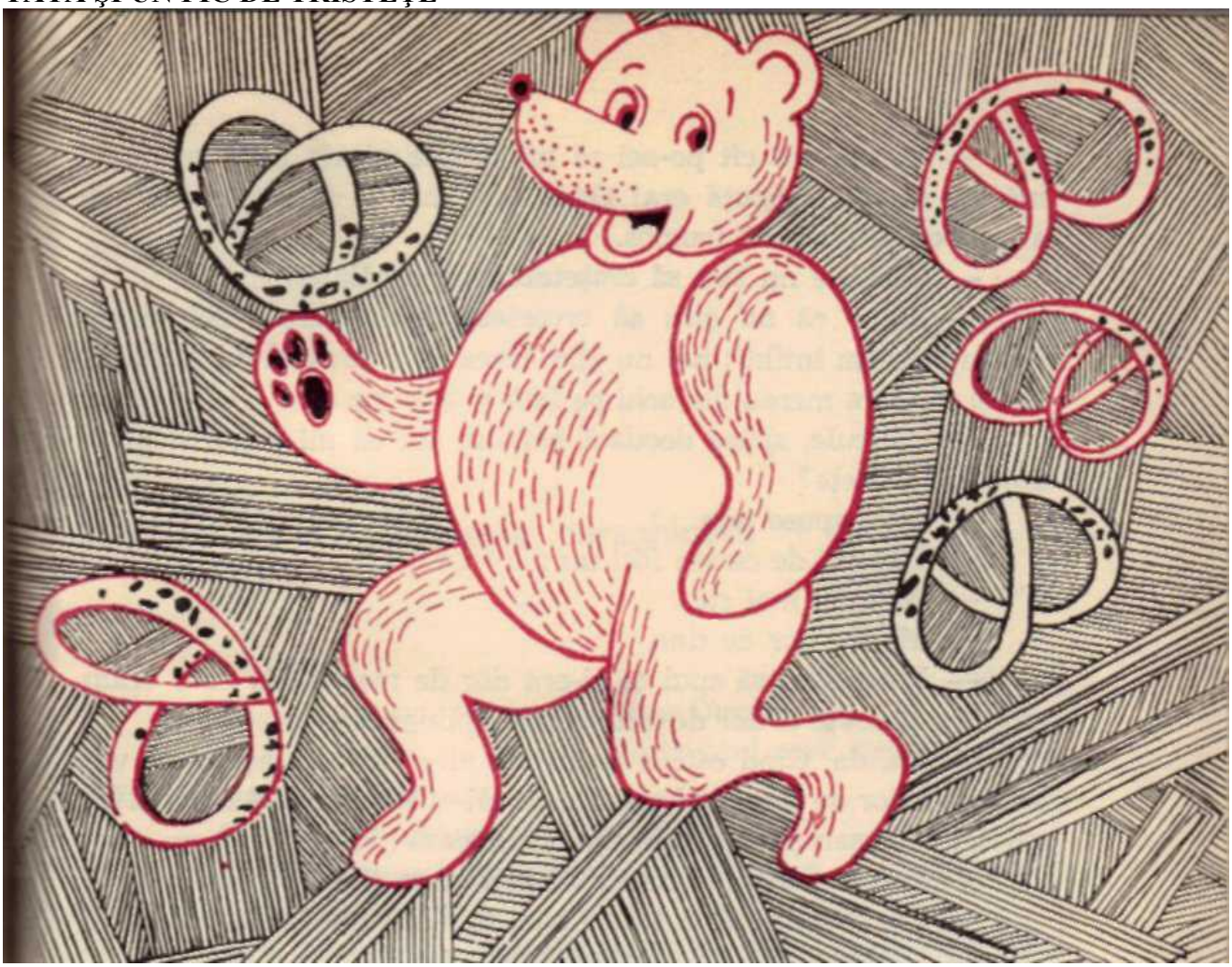

Tatăl îl întrebă dacă e supărat şi el răspunse că nu, n—avea de ce să fie supărat, e doar un pic trist.

—Asta—i cu totul altceva, spuse tata, supărarea trebuie sau măcar ar trebui să aibă întotdeauna un motiv, pe cînd tristeţea se întîmplă să vină fără să ştii prea bine de ce şi cum, vine fără să te întrebe şi, bineînţeles, fără să—ţi ceară voie, vine uneori aşa, de capul ei, naiba s—o ia.

—Da, spuse băiatul, îmi pare bine că sînt un pic trist, acum, cînd eşti tu acasă. Mama ar fi început să mă întrebe dacă nu mă doare ceva, dacă n—am mîncat nu ştiu ce şi dacă nu mă simt nu ştiu cum.

—Eu n—o să te întreb nimic, spuse tata, mă mulţumesc cu ce vrei tu să—mi povesteşti. Sau poate şi mai bine ar fi să mergem undeva, să ne distrăm.

—Unde?

—Oriunde. Să zicem la Polul Nord. Sau poate că ai fost de curînd pe acolo şi nu ţi—ar mai face plăcere. Noroc că mai există şi Polul Sud.

—N—am fost niciodată.

—O, asta nu—i adevărat, spuse tata, ţin minte că am fost chiar împreună. Îmi amintesc şi cum erai îmbrăcat.

87

—Cum?

—Stai numai puţin să mă gîndesc . . . dar mai bine ajută—mă t u . . .

—Cu paltonul albastru?

—Parcă.

—Şi cu căciuliţă cu ciucure?

—În orice caz cu ciucure!

—Şi aveam fularul pe care l—a împletit bunica şi nu i—a ajuns lîna şi atunci a desfăcut o mănuşă?

—Da, da, exact, parcă şi văd mănuşa aceea desfăcută, semăna întocmai cu o mănuşă, numai că era

desfăcută, adică mai bine zis făcută ghem. Vezi că îţi aminteşti?
—Îmi amintesc, spuse băiatul, era frig şi foarte întuneric, dar noi aveam o lanternă cu un bec mic şi albastru.
—Stai, stai, spuse tata, pînă la lanternă mai e mult. La început ne cumpăraserăm nişte covrigi cu susan, pe care, văzîndu—i, un urs alb . . .
—Lasă—mă pe mine, tăticule. . . Ursul alb ne—a întrebat cîte seminţe de susan sînt pe fiecare covrig. Eu le—am numărat repede şi i—am spus cîte. Mai ţii minte cîte erau?
—Fireşte, spuse tata, de atunci numai la asta mă gîndesc. Pe covrigul din dreapta erau trei sute cincisprezece seminţe, iar pe cel din stînga . . .
— . . . o sută optzeci şi două.
—Şi trei, mi—aduc bine aminte.
—Şi două, tăticule, ai uitat.
—Imposibil, nu puteam să uit tocmai seminţele acelea, dar, mă rog, n—o să ne certăm acum pentru atîta.
—Şi pe ursul alb îl chema domnul Smîntînescu, spuse băiatul.
—Întocmai, spuse tata, îl chema domnul Telemescu. Ai dreptate, îl chema domnul Urdescu. Ei, ce—a făcut acest domn Burdufescu după ce am fost cu el la vînătoare? Fac pariu pe două scobitori
88
??????????????????
, un dop şi—un cotor de varză că nu mai ştii ce—a mai făcut acest domn Lăptescu.
—Ba da, ai pierdut pariul, ştiu. Acest domn Brînzescu a făcut colţunaşi.
—Nicidecum, tu ai pierdut. Acest domn Iaurtescu a făcut colţunaşi.
—Colţunaşi am spus şi eu.
—Colţunaşi poate să spună oricine. Nu—i mare lucru. Dar, mă rog, n—o să ne certăm acum pentru atîta.
—Pe urmă ne—am întîlnit acolo cu o girafă, spuse băiatul.
—Girafele nu trăiesc la Polul Nord, spuse tata.
—Sigur că nu trăiesc, nici girafa cu care ne—am întîlnit noi nu trăia acolo, ea venise numai în vizită la o mătuşă de—a ei.
89
—A, da, era cît pe—aci să uit despre girafa care venise la mătuşa ei. Ce drăguţă era! Oare ce—o mai fi făcînd acum? Pe atunci croşeta aşa de frumos.
—Girafele nu ştiu să croşeteze, spuse băiatul.
—Sigur că nu ştiu să croşeteze, spuse tata, nici girafa cu care ne—am întîlnit noi nu ştia, ţinea doar croşeta cu vîrful în sus şi număra mereu doi ochi pe faţă şi unul pe dos.
—Tăticule, spuse deodată băiatul, ştii că mi—a trecut picul acela de tristeţe?
—Ştiu, spuse tata.
—Dar ştii de ce am fost un pic trist?
—Asta nu mai ştiu.
—Mi—era dor de tine.
—Poate vrei să spui că ţi—era dor de mama. Eu doar eram aici. Nu—ţi poate fi dor de cineva care e lîngă tine.
—Ba, da. Cînd eşti la uzină nu mi—e dor. Te aştept să vii. Mie mi—e dor de tine cînd eşti acasă. Mi—e dor de Polul Nord şi de covrigi cu susan şi de girafe care croşetează . . .
—Parcă spuneai că nu există asemenea girafe, spuse tata.
—Ba, există, există tot ce spui tu. Vrei să—ţi arăt una?
—Desigur. Poţi să mi—i arăţi şi pe toţi.

Şi băiatul se duse la Polul Nord ca să aducă o girafă, dar pe drum se întîlni cu fetiţa din vecini şi rămase să se joace cu ea. Tata era obosit şi adormi — şi după vreun ceas aşa îl găsi băiatul, dormind, adică vorba vine dormind, pentru că tata nu dormea niciodată, stătea doar cu ochii închişi şi se gîndea la Polul Nord, la covrigi cu susan şi la girafe care croşetează. Tata ştia că tristeţea, naiba s—o ia, se întîmplă să vină cînd te aştepţi mai puţin, fără să te întrebe şi, bineînţeles, fără să—ţi ceară voie şi de aceea se prefăcea că doarme, dar de fapt pîndea cel mai mic strop de tristeţe ca să—i dea cu tifla.

90

POVESTE CARAGHIOASĂ

—Dacă s—a spart, s—a spart, spuse Ducu.
—Văd că nici nu—ţi pasă, spuse băiatul care mesteca gumă. Poate că tatăl tău e bancher.
—Ce înseamnă bancher? întrebă Ducu.
—Un domn gras, spuse băiatul care mesteca gumă. Un domn gras care are bani mulţi.
—Tata e maistru, spuse Ducu, şi nu—i deloc gras. E tocmai aşa cum trebuie să fie un tată.
—Te bate?
—La ce?
—Te—am întrebat dacă te bate.
—Cînd jucăm Peter cel negru, nu mă bate. La loto o bate chiar şi pe tanti Minodora.
—Te—am întrebat dacă te bate, aşa, pac. pac. . .
—Păi, tata e de zece ori mai puternic decît mine!
—Şi nu te bate?
—N—auzi că—i de zece ori mai puternic decît mine? Ce, eu îl bat pe Dănuţ?
—Cine—i Dănuţ ăsta?
—Dănuţ ăsta e un băieţel. Are doi dinţi. Unul sus şi altul jos.
91
—Aha, făcu băiatul care mesteca gumă. De aceea.
—Ce? întrebă Ducu.
—De aceea nu—ţi pasă. Pentru că tatăl tău nu te bate. Dar acuma cred că tot o să—ţi tragă vreo două.
—De ce?
—Pentru că ai spart sticla cu ulei. Ce—o să spui acasă?
—O să spun că s—a spart. M—am împiedicat şi am căzut. Doar erai aici şi ai văzut şi tu.
—Dacă spui asta, capeţi imediat vreo două.
—Dar chiar aşa s—a întîmplat. M—am împiedicat de piatra asta şi am căzut.
—Trebuie să spui altceva dacă nu vrei s—o încasezi. Piatra şi căzutul n—ajută. Uite, întreabă—l şi pe el.

El era un alt băiat, un băiat care avea o bilă albastră şi care se uita la Ducu şi la băiatul ce mesteca gumă fără să spună nimic. Nici acum băiatul cu bila albastră nu spuse nimic.
—De unde ai luat bila? îl întrebă Ducu.
—De bilă îţi arde ţie? se supără băiatul care mesteca gumă.
—E frumoasă, spuse Ducu.

—Treaba ta. Eu vreau să te ajut.
—Sticla nu mai poţi s—o faci la loc, spuse Ducu.
—Dar pot să te învăţ ce să spui acasă!
—Asta pot şi eu, pot şi eu să—l învăţ, vorbi în sfîrşit băiatul cu bila albastră. Cel mai bine e să spui că ţi s—au furat banii.
—Cine mi i—a furat? întrebă Ducu.
—Un hoţ. Un hoţ care avea un ochi legat cu o cîrpă neagră. Ţi—a dat un brînci, tu ai scăpat banii din mînă şi el i—a luat şi a fugit.
—Povestea asta nu face doi bani, spuse băiatul care mesteca gumă. Trebuie să spui ceva mai frumos.
—Nimic nu—i mai frumos decît că a venit un hoţ cu un ochi legat şi i—a furat banii, spuse băiatul cu bila albastră. Era un pirat.
—Nu există piraţi în Bucureşti, spuse băiatul care mesteca

92

gumă. Povestea asta nu face doi bani. Aici trebuie un cîine. Un dulău. A ieşit un dulău dintr—o curte, tu te—ai speriat, ai luat—o la fugă, şi cînd ai ajuns la băcănie, banii nu mai erau în buzunar.
—Dar unde erau? întrebă Ducu.
—Nu ştii. Ţi—au căzut. S—au împrăştiat.
—I—a luat dulăul ca să—şi cumpere oase, rîse băiatul cu bila albastră. De cînd sînt n—am auzit o poveste mai caraghioasă.
—Caraghios eşti tu şi cu bila ta albastră, spuse băiatul care mesteca.
—Şi mai caraghios eşti tu cu guma ta, spuse băiatul cu bila albastră.

Ducu era grăbit. Plecă acasă fără să mai aştepte ca să vadă cine era mai caraghios.

Acasă, intră în bucătărie şi spuse:

—Mămico, te rog alege care poveste vrei. Întîia: m—am împiedicat de o piatră, am căzut şi am spart sticla cu ulei. A doua: a venit un hoţ legat la un ochi şi mi—a furat banii. A treia: a ieşit un dulău dintr—o curte, m—am speriat, am luat—o la fugă, şi cînd am ajuns la băcănie, banii nu mai erau în buzunar.
—Ţie care îţi place mai mult? întrebă mama.
—Toate sînt caraghioase, spuse Ducu.
—Prima poate că e mai puţin, spuse mama.
—Aşa mi se pare şi mie.
??????????????????
—Atunci să nu ne mai încurcăm cu celelalte, spuse mama. Te—ai lovit?
—Un pic.
—Te doare?
—Nu.
—Atunci du—te şi cumpără altă sticlă.

Acolo, pe trotuar, în faţa băcăniei, băiatul care mesteca gumă şi băiatul cu bila albastră jucau şapte pietre.
—Ei, cum a fost? îl întrebară amîndoi pe Ducu.
—Mama a ales povestea mea, spuse Ducu. Ale voastre erau prea caraghioase.

94

NOAPTE BUNĂ, DUCULE

Seara, tata povesteşte. Adică, mai bine zis, seara, tata spune poveşti. I le spune lui Ducu.

Dacă poveştile tatei n—ar avea început şi mijloc, ci numai sfîrşit, toate ar semăna între ele ca nişte picături de apă.

Pentru că toate se sfîrşesc cu „Noapte bună, Ducule".

Luni, „noapte bună", Marţi, „noapte bună". Miercuri, joi şi vineri, „noapte bună". Sîmbătă, de asemenea, „noapte bună".

Duminică? Nu, duminică povestea tatei nu se mai sfîrşeşte aşa. Pentru că duminică nici măcar nu începe. Duminică e zi fără poveşti. Tata se odihneşte.

Se odihneşte, gîndindu—se la poveştile de săptămîna viitoare.

Luni:

Ca să—ţi spun povestea asta mi—ar trebui un costum de scafandru. Cum însă nu—s mofturos, m—aş mulţumi şi cu nişte galoşi şi cu o haină de ploaie care, cînd o îmbraci, face fîş—fîş.

La urma urmei, mi—ar fi bună şi—o umbrelă . . .

Mă rog, dacă n—ai să—mi dai nimic din ce—mi trebuie, o să—mi fac singur un coif dintr—un ziar. Sau, şi mai bine, ca să nu aştepţi prea mult, mă aşez să spun povestea sub o streaşină. . .

9 5

. . . A fost odată o fetiţă. Mergea cu mama ei la plimbare şi văzînd o minge în vitrina unui magazin de jucării spuse:

—Vreau mingea asta!

Mama îi răspunse „acum nu" sau „mai aşteaptă", sau „ai destule jucării". Nu ştiu exact. Şi nici nu—i important. Important este doar că mama avea un motiv pentru care cu—i putea cumpăra mingea.

Atunci fetiţa se trînti pe jos şi începu să plîngă. Şi plînse, şi plînse, şi plînse . . .

Din lacrimile ei se formă mai întîi un ochi de apă, apoi o băltoacă, în băltoacă veni să se bălăcească o răţuşcă. Şi răţuşca, recunoscătoare fetiţei, măcăia:

—Cumpăraţi—i fetiţei o minge! Cumpăraţi—i repede o minge! Dar cum mama nu se grăbea să cumpere mingea, fetiţa continuă să plîngă. Şi plînse, şi plînse, şi plînse. . .

Din lacrimile ei se formă un iaz, apoi un lac. în lac se zbenguiau tot felul de peşti şi orăcăiau tot felul de broaşte. Recunoscători fetiţei, peştii şi broaştele strigau:

—Cumpăraţi—i fetiţei o minge! Cumpăraţi—i repede o minge! Cum însă mama tot nu se grăbea să cumpere mingea, fetiţa

continuă să plîngă. Şi plînse, şi plînse, şi plînse . . .

Lacul se revărsă şi apa lui formă mai întîi un pîrîu, apoi un rîu. Pe malul rîului apăru o moară. Şi, recunoscătoare fetiţei, roata morii ţăcănea:

—Cumpăraţi—i fetiţei o minge! Ţac—ţac! Cumpăraţi—i repede o minge! Ţac—ţac!

Dar cum mama nici acum nu cumpără mingea, fetiţa continuă să plîngă. Şi plînse, şi plînse, şi plînse . . .

Rîul crescu, se făcu fluviu, şi apa lui formă o mare.

În mare trăiau scoici şi meduze, foarte multe meduze şi din ce în ce mai multe scoici.

Recunoscătoare fetiţei, scoicile şi meduzele, strigau:

—Cumpăraţi—i fetiţei o minge! Cumpăraţi—i repede o minge! Ei bine, mama parcă nici nu le auzea.

96

Şi fetiţa continuă să plîngă. . . să plîngă, să plîngă, să plîngă. . . Pînă ce marea se prefăcu în ocean.

Dar, habar n—am cum s—a întîmplat, ori fetiţa n—a avut destule lacrimi cîte trebuie pentru un adevărat ocean, ori nu erau destul de sărate cum îi plac unui adevărat ocean, nu ştiu. Ştiu doar că oceanul nu ieşi aşa cum trebuie.

Şi iată că, înfuriată, îşi scoase capul din ocean o balenă.

Şi iată că, înfuriat, îşi scoase capul din ocean un urs alb.

—Cine şi—a bătut joc de noi cu oceanul ăsta? E o porcărie, nu un ocean. Daţi—ne condica de reclamaţii! Să vină imediat tovarăşul responsabil! Cine a îndrăznit să ne facă un ocean ca ăsta, prea cald şi prea puţin adînc, sărat nici cît ciorba unui bolnav de stomac? Tu? o întrebară pe fetiţă. Pentru o minge ne—ai făcut una ca asta?

Şi, înfuriată, balena deschise botul.

Pe urmă nu mai ştiu ce s—a întîmplat. Poate că nu s—a întîmplat nimic. Mi—ar plăcea să nu se fi întîmplat nimic.

Pentru o pîrdalnică de minge ar fi fost păcat să se fi întîmplat ceva. Dar oare nu—i destul şi atîta?

Eu, de sub streaşină, cred că da.

Cred că da — şi mă gîndesc să—mi fac un coif de ziar. Cred că da — şi tare mi—ar prinde bine o umbrelă. Cred că da — şi de cînd am auzit povestea fetiţei, îmi visez mereu nişte galoşi şi o haină de ploaie care, cînd o îmbraci, face

fîş—fîş.

Ori poate că—mi dai tu un costum de scafandru. . .

Marţi:

O dată, cînd deretica prin casă, mătura noastră se privi în oglindă şi văzu că are coadă.

—Ia te uită! îşi zise. Stau şi mă spetesc măturînd, cînd eu de fapt sînt cal şi aş putea să zburd pe cîmpie!

Lăsă, aşadar, gunoiul în mijlocul casei şi plecă să zburde pe cîmpie.

97

Aici întîlni un cal care păştea.

—Ce faci, frate? îl întrebă mătura.

—Pasc.

—Nu cunosc cuvîntul. Ce înseamnă asta?
—Mănînc iarbă.
—Păi, eu de ce nu mănînc?
—Nu ţi—o fi foame.
—Adevărat. Nu mi—e foame de loc. Am poftă să zburd.
—Poftă am şi eu, dar acum n—am vreme. După **ce** pasc, trebuie să car o căruţă cu lemne.
—Şi cum e cînd tragi căruţa cu lemne?
—N—ai decît să încerci!

Căruţa era pe aproape. Mătura se înhamă şi începu să se opintească. O dată, de două ori, de zece ori. Se opintea şi năduşea, năduşea şi se opintea. Dar nu izbuti s—o urnească din loc.
—Căruţa asta nu face două parale, îi zise mătura calului. Mă mir că—ţi mai pierzi vremea cu ea!
—Ba, căruţa e bună. Nu te pricepi tu s—o tragi.
—Ei, aş! Cum să nu mă pricep cînd sînt cal! Nu vezi că am coadă?
—Văd că ai coadă, dar, dacă nu poţi să tragi căruţa, nu—mi vine să cred că eşti cal.
—Dar ce sînt?
—Ştiu eu? Şi pianul are coadă!
—Atunci cred că sînt pian, zise mătura. Şi e chiar mai bine că sînt pian! Nu trebuie să mai năduşesc trăgînd căruţa. Stau toată ziulica şi mă uit pe pereţi.

. . . Şi uite aşa ajunse mătura noastră într—o sală de concerte.

Aici întîlni un pian care cînta.
—Ce faci, frate? îl întrebă ea.
—Exersez.
—Nu cunosc cuvîntul. Ce înseamnă asta?

98

—Mă pregătesc pentru un concert. Dacă te interesează — e vorba de un concert în sol major.
—Şi e greu?
—Foarte greu.
—Atunci nu—i de mine.
—Te cred. Tu doar nu eşti pian.
—Ei, aş! Nu vezi că am coadă?
—Coadă are şi o fetiţă. îşi împleteşte părul într—o coadă şi—i stă foarte bine.
—Păi, şi mie îmi stă foarte bine, zise mătura. Cred că sînt şi eu fetiţă. Şi e chiar mai bine că sînt fetiţă! Nu trebuie să mai pregătesc nici un fel de concerte. Stau toată ziulica şi mă joc.

. . . Şi uite aşa ajunse mătura în casa vecinilor noştri. Aici întîlni o fetiţă care învăţa.
—Ce faci, surioară? o întrebă mătura.
—Dezleg o problemă.
—Nu cunosc cuvîntul. Ce înseamnă asta?
—Îmi bat capul să aflu cîte mere au mai rămas într—o pungă, dacă la început erau 17 şi un băiat a mîncat din ele mai întîi 4 şi pe urmă încă 3.
—Păi, asta—i foarte greu!
—Pentru mine nu—i. O fi pentru tine!
—Dar şi eu sînt fetiţă! Nu vezi că am coadă?
—Coadă are şi calul!
—Are, dar trebuie să tragă căruţa . . .
—Coadă are şi pianul!
—Are, dar trebuie să cînte la concerte.
—Am înţeles. Tu nu vrei să faci nimic.
—Ba da. Vreau să stau. Ce crezi atunci că sînt?
—Poţi să te superi, zise fetiţa, dar eu o să—ţi spun foarte exact ce eşti: eşti o leneşă!

. . . Şi uite aşa am ajuns noi să cumpărăm aspirator de praf. E o adevărată plăcere să—l vezi cum trebăluieşte. în cîteva minute, toată casa străluceşte ca un pahar!

99

Numai că azi—dimineaţă, pe cînd deretica prin casă, aspiratorul nostru se privi în oglindă şi—l

pufni rîsul.
—De ce rîzi? îl întrebai.
—Pentru că—i de rîs! Cordonul meu seamănă cu o trompă.
—Vai de mine! sării eu, ars. Nu cumva ai de gînd să crezi că din pricina asta eşti elefant şi vrei să pleci la circ?

Dar aspiratorul nici nu mă ascultă pînă la capăt. Se grăbea Era ora şapte şi jumătate şi la circ reprezentaţiile încep la 8 fix.

Miercuri:

Din toate poveştile mele, asta îmi place cel mai mult.

Uite, nici n—am început—o bine, că mă şi dau în vînt după ea. Se numeşte „Şocolata cu alune" . . . Hm? Ce spui? Grozav titlu! Lasă să spună alţii poveşti cu „untură de peşte" sau cu „sare amară". Treaba lor! Titlul poveştii mele e „şocolata cu alune" şi te asigur că orice s—ar întîmpla — aşa rămîne.

Dar — stai că era să uit — n—aş vrea să crezi că e vorba de o *şocolată* mică, pitică, atît cît să încapă pe—o măsea. Nu. Nu mă încurc eu cu un fleac de şocolată în care să nu găseşti decît o aşchie de alună. Dacă—i bal, bal să fie! Povestea mea e despre o *şocolată* serioasă, mare, cu două, trei duzini de alune în ea . . . Altfel, de ce s—ar mai bucura fetiţa cu şorţ albastru cînd ar vedea—o? Pentru că — stai că iar era să uit — *şocolata* asta din povestea mea am dăruit—o unei fetiţe cu şorţ albastru. Fetiţa cu şorţ albastru mi—a mulţumit şi a ieşit cu ea în curte. Aici, bineînţeles, se gîndea s—o mănînce şi pe urmă, cu foiţa de staniol să—şi îmbrace dinţii, atît cei de sus cît şi cei de jos.

Dar, cînd a coborît scările, fetiţa cu şorţ albastru s—a întîlnit cu băieţelul cu sorţ alb.
—Ce mai faci, băieţelule cu şorţ alb? l—a întrebat fetiţa cu şorţ albastru.
—Bine. Am stropit grădina. Trandafirii şi bujorii şi garoafele. Uite, pînă şi sandalele mi le—am stropit un pic.

100

—Dacă e aşa, na—ţi o bucată de *şocolată*!

Apoi, chiar la uşă, fetiţa cu sorţ albastru s—a întîlnit cu fetiţa cu sorţ galben.
—Unde ai fost, fetiţă cu sorţ galben? a întrebat—o fetiţa cu sorţ albastru.
—Am fost la brutărie. Am cumpărat pîine pentru toţi vecinii. Pentru vecinul din dreapta — o pîine rumenită. Pentru cel din stînga — una împletită. Pentru vecinul de sus — trei chifle şi un covrig. Pentru cel de jos — trei covrigi şi o chiflă. Să ştii însă că pe drum n—am muşcat nici un colţ de pîine şi n—am lins sarea de pe nici un covrig.
—Dacă—i aşa, na—ţi o bucată de *şocolată*!

Mai departe, în dreptul castanului din mijlocul curţii, fetiţa cu şorţ albastru s—a întîlnit cu băieţelul cu şorţ cenuşiu.
—Ce mai spui, băieţelule cu şorţ cenuşiu? l—a întrebat fetiţa cu şorţ albastru.
—Ceac—pac! Am fost la dentist şi mi—a scos un dinte. Hm? Tu poate crezi că am ţipat şi—am plîns şi—am dat din picioare! Ei bine, n—am ţipat, n—am plîns şi n—am dat din picioare. Am spus o singură dată „Au!" — şi gata.
—Dacă—i aşa, na—ţi o bucată de *şocolată*!

Şi uite aşa, în pachet n—a mai rămas decît o singură bucată de *şocolată*. Fetiţa cu şorţ albastru a vrut s—o mănînce, dar tocmai atunci a trecut pe lîngă ea fetiţa cu şorţ portocaliu.
—Ce mai e nou, fetiţă cu şorţ portocaliu? a întrebat—o fetiţa cu şorţ albastru.
—Nou? Ce să fie? N—ai văzut fugind un motan roşcat cu un castravete legat de coadă? Eu i l—am legat. Să nu crezi că a fost uşor. M—am chinuit destul cu el!
—Dacă—i aşa, o să mănînc eu bucata asta de *şocolată*!

Şi a mîncat—o. Şocolata i s—a topit în gură şi alunele au crănţănit. Pe urmă şi—a îmbrăcat cu foiţa de staniol dinţii, atît cei de sus cît şi cei de jos.

101

Eu am găsit—o la poartă. Rîdea cu dinţi de argint. Am luat rîsul ei în camera ta ca să—mi ţină tovărăşie cît îţi spun povestea. Povestea asta, a *şocolatei* cu alune.

Joi:

Reţineţi, vă rog, această adresă! Notaţi, vă rog, această adresă! Strada Aspirinei nr. 33. Repetăm:

Strada Ceaidetei nr. 44.

Aici locuieşte doctorul Termometru.

Ore de consultaţii: în fiecare dimineaţă de la 6 la 8 seara şi în fiecare seară de la 7 la 9 dimineaţa. Pentru cazuri urgente stă la dispoziţia clienţilor şi noaptea, în fiecare zi de la 2 la 4, în afară de duminici şi zile de lucru.

Reţineţi, vă rog, acest nume!

Notaţi, vă rog, acest nume!

Dr. Termometru.

Specialist în strănuturi mici, mijlocii şi mari. Specialist în sughiţuri verzi, albastre şi portocalii. Specialist în boli de toate mărimile şi culorile. Aici vine într—o dimineaţă o măsea:

—Bună seara!

—Bună seara!

—Doctore, mă doare . . .

—Unde vă doare?

—Cred că în gît.

—Sigur?

—Poate în burtă.

—Precis?

—S—ar putea în călcîi.

—Aţi făcut radiografie?

—Firește. Fac radiografii de trei ori pe zi.

—Aveţi febră?

102

—Nu, dar dacă trebuie, cred că pot să fac rost de una.

—M—ar interesa febra dumneavoastră.

—Am avut, dar am rătăcit—o pe undeva. Era atît de mică.

—Cit de mică?

—Mică de tot. În lift nici n—o primea neînsoţită.

—Cînd vă doare, cum vă doare?

—O! Cînd mă doare, mă doare tare.

—Dar cînd nu vă doare?

—Cînd nu mă doare, mult mai puţin.

—Aţi stat cumva în curent?

—Ce fel de curent? Există de 120 . . . de 220 . . .

—Indiferent.

—Nu—mi amintesc. De obicei notez totul ca să nu uit, dar asta am uitat să notez.

??????????????????????????

—Mîncaţi dulciuri?

—Dacă mă serviţi. . .

—Sînt oarecum lămurit. Mai întîi o să vă plombez.

—Nu cunosc cuvîntul.

—Vă rog să aveţi toată încrederea: îl cunosc eu. Îl cunosc cît se poate de bine.

—Şi pe urmă?

—Pe urmă o să vă îmbrac. Cu tot ce trebuie ca să nu vă fie frig.

—Paltonul, dacă nu vă deranjează, l—aş vrea la trei nasturi . . .

—Nu mă deranjează, dar n—o să vă îmbrac cu palton.

—Vă gîndiţi la un fîş—fîş?

—Nu vă pot spune la ce mă gîndesc.

—Iertaţi—mă, dar trebuie totuşi să ştiu. E vorba de sănătatea mea.

—Regret, dar nu vă pot spune la ce mă gîndesc. Nu insistaţi.

—Nu insist.

—Vă rog să mai treceţi pe aici.
—Cînd?
—Oricînd.
—La ce oră?
—Ora n—are nici o importanţă.
—Bine, doctore. Mulţumesc. Bună dimineaţa!
—Bună dimineaţa! Reţineţi, vă rog, acest nume! Notaţi, vă rog, acest nume! Dr. Termometru.

Specialist în boli de toate mărimile şi culorile. Adresa n—aţi uitat—o: Str. Muşeţel nr. 55. Repetăm:

Strada Piramidon nr. 66.

104

Aici a fost băieţelul care se numeşte Ducu, chiar astăzi. La început n—a vrut. Îl durea un dinte, dar nu voia să meargă. Îi era frică. De ce îi era frică? De cine îi era frică? Atît spunea:
—Mi—e frică, tăticule.
—De cine ţi—e frică? De ce ţi—e frică?
—Nu ştiu. Dar mi—e frică.
—Poate că ţi—e frică de doctorul Termometru, spuse tata.
—Cine—i doctorul Termometru?
—A! Nu—l cunoşti?! De ce nu spui aşa. . . Păi, să—ţi fac cît mai repede cunoştinţă cu el. . . Tovarăşi şi tovarăşe, începe reprezentaţia! Ascultaţi—mă cu atenţie, ascultaţi—mă cu cea mai mare atenţie! Notaţi o adresă! Notaţi un nume!

. . . Şi a urmat tot ce—aţi citit.

Vineri:

Puţini, dragul meu, foarte puţini ştiu să deosebească un motan de un tigru. Unii spun că tigrul e mai mare. Ei, aşi! Eu am avut un motan atît de mare încît toată lumea îl lua drept tigru, şi am văzut la circ un tigru atît de mic că toată lumea îşi dădea coate rizînd ca de un biet motan. Alţii spun că motanul prinde şoareci. Ei, aşi! Eu am avut un motan care n—a prins în viaţa lui nici maca un şoricel şi am auzit despre un tigru care mînca în fiecare dimineaţă, la prînz şi la cină, felul întîi, felul doi şi desert, atîţia şoareci cîţi putea prinde, iar pe cei care nu—i putea prinde, îi visa noaptea. Alţii spun că tigrul e fioros. Ei, aşi! Eu am avut un motan care mi—a muşcat un deget şi mi—a zgîriat nasul. în aceeaşi zi am fost la menajerie şi am stat de vorbă cu un tigru cît se poate de prieteneşte, l—am servit cu covrigi, i—am spus glume cu elefanţi şi cu crocodili, pe care le—a ascultat prăpădindu—se de rîs, şi cînd am plecat — credeţi—mă, nu mă laud — m—a lăsat să înţeleg că sînt cel mai simpatic povestitor din cîţi a cunoscut.

Asta—i adevărul, dragul meu: puţini ştiu să deosebească un motan de un tigru. Mie însumi îmi vine foarte greu, dar, pînă la urmă, de obicei mă descurc. Şi uite cum fac:

105

Merg, să zicem, pe stradă. Deodată, de după un colţ, îmi răsare în faţă ceva care pare să fie un motan mai mare, dar tot atît de bine ar putea fi şi un tigru mai mic. Mă apropii de el şi—l salut. Încă din copilărie întotdeauna port la mine mai multe saluturi. De la „bună ziua" pînă la „să trăieşti!", am vreo zece sau douăsprezece — să tot aleg. Acuma, să zicem că am ales:
—Bună ziua!

Motanul sau tigrul — încă nu ştiu ce e — poate să—mi răspundă ori poate să nu—mi răspundă. Dacă îmi răspunde, e limpede, am de a face cu un motan sau cu un tigru politicos. Dacă nu—mi răspunde, iar e limpede, am de a face cu un tigru ori cu un motan prost crescut. In primul caz, mi—e simplu să mă descurc, copii. De unul politicos mă lipesc imediat, mă simt bine în preajma lui şi nu mă sfiesc să—l întreb de—a dreptul:
—Spuneţi—mi, vă rog, cu ce vă ocupaţi dumneavoastră? Adică, mai exact: sînteţi motan sau tigru?

Iar el îmi răspunde:
—Sînt motan . . .

Îl cred pe cuvînt, îi mulţumesc pentru informaţie şi mai zăbovesc cîteva minute la taifas. Dacă

însă, dimpotrivă, îmi răspunde:
—Sînt tigru . . .
prefer să grăbesc paşii şi mulţumirile pentru informaţie să i le transmit prin telefon. Cît de blînzi ar fi unii tigri, cred că e mai nimerit să stai de vorbă cu ei de la distanţă!

Precum se vede, în acest caz, cînd — repet — am de a face cu un motan sau cu un tigru politicos, mă descurc destul de bine.

Ce mă fac însă cînd dau de un tigru ori de un motan prost crescut?

E foarte complicat. Spune şi tu: cum se poate sta de vorbă cu unul prost crescut?

Tu îl saluţi — şi el îşi scormoneşte nasul.

Tu îl întrebi cum îl cheamă — şi el scoate limba.

Tu te interesezi cum o mai duce — şi el se uită după vrăbii.

106

Foarte, foarte complicat! Orice aş face şi orice aş drege, cum aş suci—o şi aş răsuci—o, nu—i pot da de capăt. Cu unul prost crescut nu mă pot înţelege şi nu izbutesc să aflu nimic despre el. E tigru? E motan?

Vrei să—ţi spun ceva?
Pe cuvîntul meu de onoare că nici nu mă interesează! Poate fi motan, poate fi tigru — fie din partea mea şi pinguin, şi urs alb, şi hipopotam galben cu picăţele albastre! în ochii mei nu—i decît un prost crescut. Asta e!

Sîmbătă:

Avem un căţel. În sfîrşit, iarăşi avem un căţel.

Cel vechi s—a stricat. I—a plesnit blăniţa verde, şi, unul cîte unul, i—au căzut din burtă toate paiele. Păcat. Era un căţel atît de cumsecade. Îl suiam pe dulap — pe dulap stătea. Îl aşezam pe televizor — nu se mişca de pe televizor. Nici cea mai plicticoasă emisiune nu—l urnea din loc. Nu lătra, nu mîrîia, nu rodea nimic.

Ei bine, să—l vedeţi pe acesta pe care îl avem acum!

Serios, copii, merită să—l vedeţi!

Dar mai întîi să vă spun cum am ajuns să avem iarăşi un căţel.

Va să zică, cel vechi s—a stricat. Începuseră să—i curgă paiele şi peste tot găseam paie din burta lui. Am găsit paie în pat. Am găsit paie în buzunare. Am găsit paie — vă rog să mă credeţi — în supă. Ca să nu mai găsim paie şi în pantofi, ca să nu mai găsim paie şi în clătite, am luat căţelul de unul din picioarele lui verzi şi l—am aruncat într—o ladă cu vechituri.

Numai că ne obişnuisem cu un căţel şi ne venea greu să trăim fără el. Aşa ne—am hotărît să cumpărăm altul. Cum însă unul verde mai avusesem, ne—am sfătuit să luăm un căţel albastru.

Zis şi făcut.

Am intrat într—un magazin şi am cerut vînzătoarei:
—Vă rugăm să ne daţi un căţel albastru.

107

—Imediat, ne—a răspuns vînzătoarea şi ne—a adus un elefant
roşu.
—Drăguţ, am spus noi, dar nu vrem un elefant pentru că la elefanţi nu ştim niciodată unde este capul şi unde coada.
—Dar e foarte simplu. Acolo unde se află trompa e capul.
—Poate pentru dumneavoastră e simplu. Noi tocmai asta nu ştim: să deosebim trompa de coadă.
—Orice—aţi spune, coada e totuşi coadă!
—Fără discuţie, aveţi dreptate, dar recunoaşteţi că trompa seamănă atît de mult cu coada, încît s—ar putea să avem greutăţi. Noi ne—am obişnuit cu căţeii şi vă rugăm să ne daţi un căţel albastru.
—N—avem decît galbeni.
—Fie şi unul galben.

Şi ne—a adus un pisoi mov.
—Parcă n—ar fi tocmai galben, am spus noi.
—Nu. Este mov.

—Şi parcă n—ar fi tocmai căţel, am mai spus noi.
—Dimpotrivă. Este pisoi.
—Atunci să ştiţi că n—avem ce face cu el.
—N—aveţi ce face cu el? s—a mirat vînzătoarea. Bine, dar ce—aţi fi vrut să faceţi cu el?
—De pildă, am fi vrut să—l strigăm Azorică.
—Puteţi să—l strigaţi şi Azorică.
—Şi o să ne răspundă?
—Nu.
—Vedeţi? Un căţel ne—ar fi răspuns.
—Numai un căţel adevărat v—ar fi răspuns. Numai unul adevărat.
—Păi, unul adevărat vrem şi noi. Ne—am săturat de mincinoşi.
—N—avem. Căutaţi în altă parte.

Şi am căutat. Am căutat şi am găsit. Este căţelul pe care îl avem acum.

108

Roade tot. Mîrîie. Latră. Nu stă o clipă acolo unde îl pui.

Dar e viu. A început să ne cunoască. Să se bucure cînd venim. Cînd îi ciufulim părul.

Ne înhaţă de pantaloni. Ne tîrîie pantofii prin casă. Ne—a smuls toate florile din grădiniţă.

Dar e viu.

Mănîncă, doarme, aleargă, scheaună cînd îi este frig sau cînd îl călcăm din greşeală pe—o lăbuţă, dă din coadă cînd îi place mîncarea, dă din coadă cînd găseşte mingea cu care se joacă. . .

E viu.

Sub părul lui alb bate o inimioară. O simţim cum ticăie cînd îl luăm în braţe.

Şi chiar aşa i—am dat numele: Inimioară.

Cineva spunea că ăsta nu—i nume pentru un căţel.

Avea dreptate: pentru un căţel de catifea şi cu paie în burtă nu—i un nume.

Dar al nostru e viu, e viu, e viu.

Doar că nu vorbeşte. Într—o zi însă poate c—o să şi vorbească. Deocamdată ne mulţumim că e viu.

109

ORA CÎND BUNICILE ZÎMBESC

Bănuiesc că n—aţi uitat blocul în care locuieşte Ducu. E al doilea, pe stînga, după magazinul acela în care se vînd tot felul de nu ştiu ce sau, dacă veniţi din partea cealaltă a străzii, al nouălea, pe dreapta, dacă numeri greşit, şi fix al şaptelea dacă socoteşti exact. E un bloc albastru, adică, mai precis, puţintel verde.

Ei bine, copiii din blocul acesta ştiau un joc nemaipomenit. Se adunau în curte cîţiva, să zicem trei, dar tot atît de bine puteau fi şi patru sau opt. Nu conta numărul. Unul dintre ei — o fetiţă sau un băieţel — spunea îngroşindu—şi glasul astfel încît să semene cît mai mult cu al bunicii:

—Te poftesc să bei laptele. Cît mai vrei să alerg după tine cu ceaşca asta?

Iar ceilalţi, pe rînd, răspundeau cu glasuri subţiri, astfel încît să semene cît mai mult cu glasurile lor:

—Nu vreau. Sau:

—Nu—mi place laptele. Dă—mi compot! Sau:

—Laptele ăsta e alb. Şi ieri a fost tot alb, şi alaltăieri tot alb. M—am săturat.

110

??????????????????????????

Pe urmă, băieţelul sau fetiţa care imitase glasul bunicii mai spunea:

—Lasă mofturile. Am treabă. Bea laptele şi să terminăm odată cu povestea asta!

Ceilalţi nu—i mai răspundeau. Fiecare însă făcea cîte ceva, orice, numai să pară că vorbele bunicii i—au intrat pe o ureche şi i—au ieşit pe alta.

De pildă:

Un băieţel se uita la cer şi se strîmba. O fetiţă sărea într—un picior. Alt băieţel fluiera.

Altă fetiţă apuca gulerul rochiţei între dinţi şi—l rodea. Cînd se sfîrşea şi asta rîdeau cu toţii de se prăpădeau. Recunoaşteţi că era un joc nemaipomenit. Pe cît de simplu, pe atît de uşor de învăţat!

Să vedeţi însă ce s—a întîmplat într—o zi.

În bloc s—a mutat un băieţel care nu cunoştea jocul. Copiii au crezut că—l cunoaşte, dar el habar n—avea. L—au chemat să—l joace şi, cum el habar n—avea, a încurcat totul.

Cînd fetiţa care şi—a îngroşat glasul ca să semene cît mai mult cu al bunicii a spus:

111

—Te poftesc să—ţi bei laptele! Băieţelul cel nou a răspuns repede:

—Îl beau imediat. Să mă spăl pe mîini şi—l beau.

Copiii s—au uitat miraţi unul la altul, apoi toţi au tăbărît pe băieţelul cel nou:

—Nu—i bine aşa, trebuie să spui cum spui acasă, nu ce—ţi trăsneşte ţie prin cap. Hai încă o dată!

Şi, încă o dată, o fetiţă şi—a îngroşat glasul ca să semene cit mai mult cu cel al bunicii:
—Bea, te rog, laptele!
—L—am şi băut, bunicuţo. Uită—te în cană, a răspuns băieţelul cel nou.
Şi iarăşi s—au uitat miraţi copiii unul la altul şi iarăşi au tăbărît pe băieţelul cel nou:
—N—ai priceput nimic. Ăsta e un joc în care trebuie să spui adevărul. Să spui cum spui acasă, pricepi?
—Pricep, a zis băieţelul cel nou.
—Atunci vezi de nu mai greşi. Încă o dată, de la capăt. Unu, doi, trei!
—N—ai de gînd să bei laptele? a întrebat o fetiţă cu glasul îngroşat ca să semene cît mai mult cu al bunicii.
—Ba da, a răspuns băieţelul cel nou. îl beau repede şi plec afară să mă joc. Eu aşa spun acasă. Dacă vă place bine, dacă nu, n—am ce să fac.
Şi băieţelul cel nou a ieşit din joc. Copiii s—au jucat mai departe fără el, dar şi fără nici un chef, şi la urmă nimeni n—a mai rîs. Şi dacă la sfîrşitul unui joc nimeni nu mai rîde, ce rost mai are jocul? L—au lăsat baltă.
În schimb, de atunci, bunicile din blocul în care locuieşte Ducu zîmbesc în fiecare zi la ora şapte şi jumătate. Veniţi să le vedeţi. Bănuiesc că n—aţi uitat blocul. E al doilea pe stînga, sau al şaptelea, pe dreapta, depinde din ce capăt al străzii veniţi. Vă rog însă să veniţi la şapte şi jumătate fix. Atunci e ora ceştilor cu lapte şi a bunicilor care zîmbesc.

112

PARCĂ ÎȚI MAI RĂMÎNE CEVA

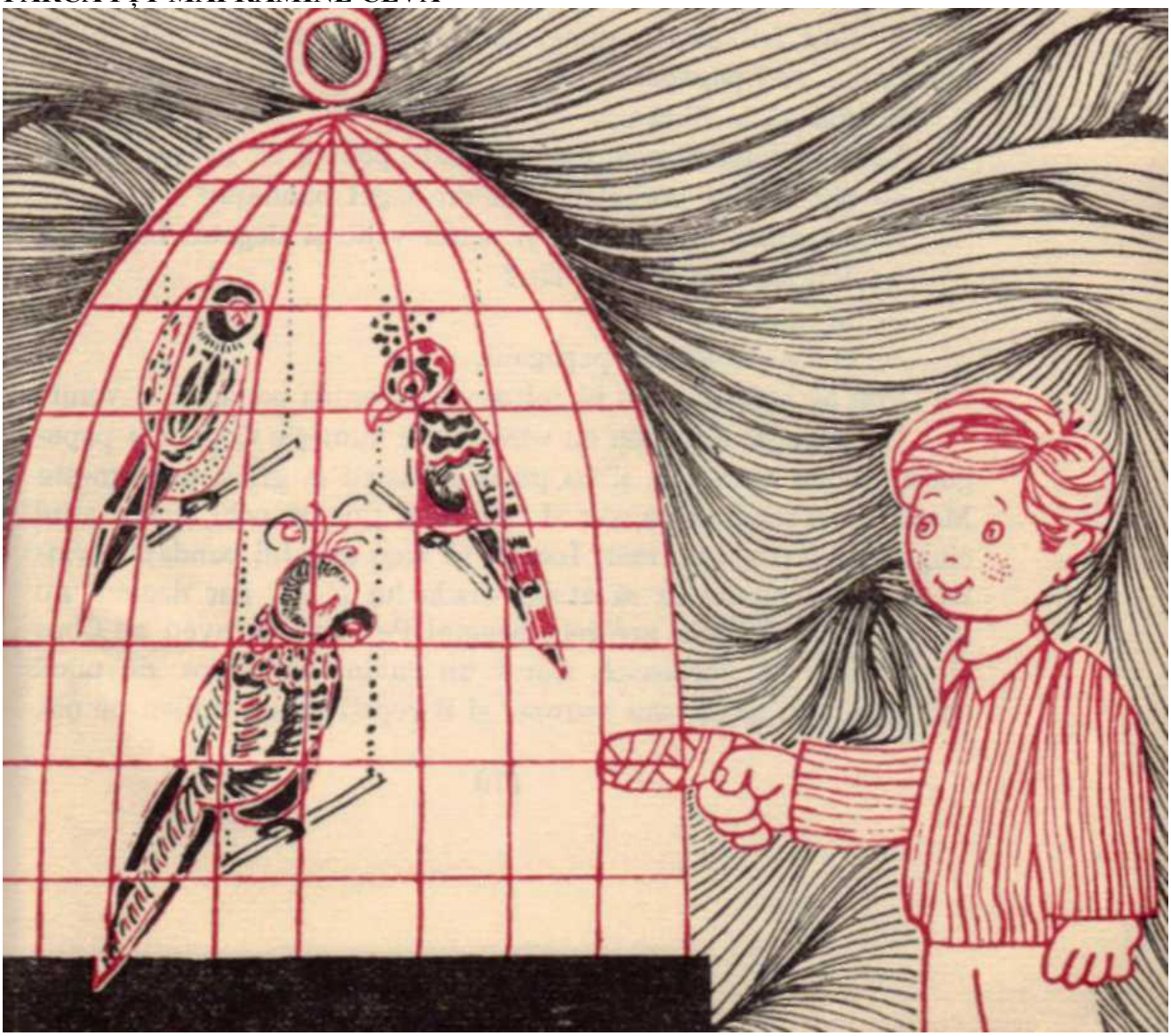

Se poate întîmpla oricui. Oricine se poate lovi sau înţepa la un deget.

Doare un pic şi trece.

Mai neplăcut este că un ceas, două, ori o zi, două îţi vine mereu să ţii degetul în sus. Un ceas, două, ori o zi, două parcă mereu ai vrea să arăţi ceva cu degetul acela.

Vine la tine Violeta şi te întreabă:

—Ce?

Te uiţi la ea şi nu înţelegi nimic.

—Ce să văd? spune Violeta.

—Cum. ce să vezi?

—Ce—mi arăţi cu degetul?

—Nu—ţi arăt nimic.

—Atunci de ce îl ţii aşa?

—Nu—l ţin eu. Stă singur.

—Vrei să ţin şi eu un deget aşa?

—N—ai decît.

—Crezi că e mare lucru să ţii un deget în sus?

—Cine a spus că—i mare lucru?

—Văd că te făleşti cu el.

Ce să—i răspunzi? Ce poţi să—i mai răspunzi? Cu Violeta asta

n—o scoţi la capăt. E destul să ţii un deget în sus, ca să vrea şi ea să ţină un deget în sus, ori ca să—ţi arunce în faţă că te făleşti cu degetul tău ţinut în sus.

Te duci la mama şi o rogi să—ţi bandajeze degetul.

—Te doare? se sperie mama.

—Nu.

—Nu—i nevoie atunci să—l bandajez. Nu curge nici sînge. Nu—i nevoie.

—Îmi vine mereu să—l ţin în sus.

—Foarte bine. Ţine—l în sus şi nu mă mai plictisi, vezi că am destulă treabă.

—Pot să mi—l bandajez singur?

—Fă ce vrei, numai nu întoarce casa cu dosul în sus. Abia am strîns după tine.

Intri în baie, deschizi dulăpiorul alb şi găseşti un bandaj, începi să—l răsuceşti pe deget, dar nu merge. Cu o singură mină nu merge.

Te duci cu bandajul la mama.

—Nu pot singur.

—N—am timp de fleacuri, spune mama.

—Te rog să mă ajuţi numai un pic.

Pînă la urmă îţi leagă degetul. Face la sfîrşit chiar şi o fundiţă. Dar ca să ajungi să vezi şi fundiţa făcută, trebuie să asculţi în tăcere nişte lucruri care numai plăcute nu—s.

—Mereu mă sîcîi cu cîte ceva, spune mama, ai jucării, ai creioane, mai spune mama, poţi să te duci afară să te joci cu copiii, spune mai departe mama, dar tu nu mă laşi să—mi văd de treburi, spune şi spune mama şi tu taci, trebuie să taci, că altfel rămîi fără deget bandajat. Cine a mai văzut joacă cu bandaje, spune mama, îţi trec prin minte tot felul de năzdrăvănii, spune mai departe mama, numai taică—tu e de vină că—ţi caută în coarne, spune şi spune mama şi tu taci, trebuie să taci, că altfel rămîi fără deget bandajat.

Dar totul are un sfîrşit, mama face fundiţa, tu spui mulţumesc

114

, mama se preface că nu te—a auzit şi nu—ţi răspunde „pentru puţin". Ieşi din bucătărie cu degetul bandajat. Eh! Altă viaţă!

Suni la tanti Măria de la parter. Nici nu apuci să deschizi gura că ţi—a şi văzut degetul bandajat.

—Vai de mine, ce—ai păţit?

—Nimic.

—Te doare tare?

—Nu.

—Las' că—ţi trece. Intră să mănânci o dulceaţă de vişine. Mănînci dulceaţa, dar oricum ai ţine degetul bandajat, nu se poate să nu intre puţin în farfurioară. Nu—i nimic. Aşa e chiar mai interesant.

??????????????????????????????

Pe scară, după ce pleci de la tanti Măria, te întîlneşti cu nenea Manole.

—Ce ai la deget?

—Un bandaj.

—Asta se vede. Cu ce te—ai tăiat?

—Nu m—am tăiat.

—Totuşi văd că—ţi curge sînge. A străbătut prin bandaj.

—Nu—i sînge. E un pic de dulceaţă de vişine.

—Parcă mi—ai cerut nu ştiu cînd nişte bile.

—Ţi—am cerut, dar nu mi le—ai dat, nene Manole.

—Hai să ţi le dau acum.

Ieşi de la nenea Manole cu un pumn de bile şi suni la tanti Lia. Tanti Lia nu vede prea bine, poartă ochelari dar tot nu vede prea bine, aşa că te întreabă de ce ai sunat.

—Uite ce am!

Tanti Lia se apleacă şi vede bilele.

—Sînt frumoase, spune, dar acum am treabă, vino după—masă ca să vezi papagalii.

Şi vrea să închidă uşa.

Vrea să închidă uşa, dar nu poate pentru că tu eşti în uşă.

—Nu de bile vorbeam. Am un deget bandajat!

Iar se apleacă tanti Lia şi acum vede şi degetul bandajat.

—Vai, ce—i cu degetul tău?

—M—am lovit.

—Hai să te joci cu papagalii.

Poţi să refuzi? Cum să refuzi cînd pentru papagali ai venit?

Un papagal e galben cu verde şi se numeşte Coco. Alt papagal e galben cu verde şi cu puţin albastru la gît şi se numeşte Moco. Unul stă într—un colţ al coliviei şi ţine un ochi închis, altul ciuguleşte o coajă de măr. încerci să bagi degetul bandajat printre sîrmele coliviei ca să atingi coada lui Moco, dar degetul nu intră. Noroc că omul are zece degete! Pe urmă îi înveţi pe Coco şi pe Moco să vorbească. Cauţi un cuvînt caraghios, de pildă conopidă, sau galoş, sau ostropel şi îl repeţi de un milion de ori.

116

Coco şi Moco îl învaţă. Aşa spune tanti Lia. Coco şi Moco tac. Învaţă în tăcere. Niciodată nu spun ce—au învăţat. Pe urmă . . .

Pe urmă te întorci acasă şi scoţi bandajul. Nu—ţi mai vine să ţii degetul în sus. Uiţi chiar că ai avut un deget la care te—ai lovit. Te joci cu bilele, te gîndeşti la papagali şi simţi în gură un gust dulce—acrişor de vişine.

Asta—i tot?

Nu. Parcă nu.

Parcă îţi mai rămîne ceva de la degetul lovit. Foarte greu de spus., De fapt nici nu se poate spune. Sau, se poate spune numai altfel. De pildă aşa: tare ar fi greu să trăieşti undeva, într—o căsuţă din mijlocul unei păduri; şi nimeni să nu fie pe aproape, şi nimeni să nu te întrebe nimic şi nimeni să nu vadă la tine nimic . . .

1 1 7

AL ŞASELEA ANOTIMP

O fetiţă spunea că sînt numai patru anotimpuri. Spunea că la şcoală se învaţă numai patru. Lui Ducu îi ieşeau mai multe. Mai întîi era iarna. Anotimpul friguros, cu zăpadă, cu căciulă, cu şoşoni şi celelalte. Pe urmă venea duminica. Duminica era un anotimp foarte vesel, pentru că tata nu pleca dis—de—dimineaţă la uzină, ba chiar nu pleca de loc la uzină, ci, pe la 10, îl lua pe Ducu cu el la o bere. Mama întreba: unde vă duceţi? Şi tata răspundea: şi noi, ca băieţii, la o bere! De fapt mergeau ca băieţii la cinema, sau beau sirop şi mîncau prăjituri, ca băieţii, la cofetărie, sau se plimbau, uite—aşa, se plimbau ca băieţii. Al treilea anotimp era concediul, cînd ei toţi Nicoreştii în păr, adică Nicorescu—tatăl, Nicorescu—mama şi, bineînţeles, el, Nicorescu Ducu îşi făceau bagajele, se suiau în tren şi se dădeau jos fie la mare, fie la bunici. Pe urmă venea al patrulea anotimp. Acesta era plăcinta de mere presărată cu pudră de zahăr pe care o făcea tanti Matilda şi mama spunea de fiecare dată cînd o vedea pe tanti Matilda că apare ţinînd cu amîndouă mîinile o farfurie mare de plăcintă: „Vai, nu trebuia să te deranjezi, Matildo; vii cu farfuria asta tocmai din celălalt capăt al oraşului, sărăcuţa de tine!" „Azi am călătorit bine, răspundea tanti Matilda, cineva

118

mi—a dat locul în tramvai, nu mi—am rupt nici ciorapul cînd m—am urcat, mi—a făcut multă plăcere. E o plăcintă clasa întîi, ştiu că Ducu se dă în vînt după ea!" Dacă trecem peste faptul că Ducu nu pricepea două lucruri: primul — cum adică se dădea el în vînt după plăcintă, ce legătură avea vîntul cu plăcintele şi cu el; al doilea de ce plăcinta era mereu clasa întîi, ce se întîmpla cu ea, rămînea repetentă sau ce; de ce nu mai intra şi în altă clasă; ei bine, trecînd peste aceste două lucruri, anotimpul plăcintei cu mere era grozav de gustos. La rînd venea al cincilea anotimp — anotimpul secret. Pe acesta nu—l ştia decît el şi cu Măria. Mă rog, secretele sînt secrete. Să nu ne băgăm unde nu ne fierbe

oala. în sfîrşit, urma al şaselea anotimp; acuarelele, vopselele de apă.
??????????????????????????

Să admitem că există cineva care n—a văzut în viaţa lui o cutie cu acuarele. Să mai admitem că, astfel stînd lucrurile, tu te simţi obligat să—i povesteşti cum arată aşa ceva. Dar există oare cuvinte în stare să facă pe cineva să—şi dea seama ce minune stă închisă într—o cutie cu vopsele de apă?

După părerea lui Ducu, nu. Nu există.

Iei puţină apă în ceşcuţa cu pitici, deschizi cutia cu vopsele, apuci penelul şi, pe orice hîrtie, n—are importanţă dacă e scrisă sau nu, începi să pictezi.

Faci mai întîi o casă. Dacă cumva te grăbeşti şi îi colorezi pereţii cu albastru, atunci trebuie să colorezi cerul cu galben sau cu roşu sau cu verde. Nu poţi face şi cerul şi pereţii de aceeaşi culoare. în casă îl desenezi pe tata cu ziarul în mînă şi pe mama punînd gogoşari în borcane pentru la iarnă. într—un colţ, lătrînd, adică stînd cu botul deschis, Inimioară, căţelul. Inimioară e alb, dar tu îl colorezi mov pentru că alb nu se poate — şi căţelul alb şi hîrtia albă, prea mult alb şi nu se mai pricepe nimic. în sufragerie desenezi televizorul şi pe televizor, mic, mic de tot, peştişorul de sticlă care ziua pare verde şi seara albastru; iar tu îl pictezi jumătate verde şi jumătate albastru.

Şi în tot acest timp nu se aude nici un zgomot. Totul tace. Totul parcă e o taină. Rar, din cînd în cînd doar, vine tata şi—ţi spune la ureche să bagi limba în gură cînd desenezi, că desenul iese tot atît de bine dacă lucrezi cu gură închisă. Rar, foarte rar mai vine mama şi te întreabă dacă nu ţi—e foame, iar tu dai din cap, nu ţi—e foame, nu ţi—e sete, nu ţi—e somn, doar un picuţ parcă îţi bate inima mai altfel.

Asta—i de la acuarele. De la minunea din cutie care într—o clipă se preface în tot ce vrei tu.

Culorile cer să fie mereu linişte. Să se audă cum foşneşte albastrul din cer ca o mătase. Şi cum creşte firicelul verde de iarbă să se audă.

120

Şi încă ceva. Ceva decît toate laolaltă mai frumos: să fie linişte, multă linişte, ca să auzi cum rîd încetişor culorile în cutie. Dar asta e ceva atît de greu de priceput, atît de greu . . .

Tot aşa cum i—a fost greu fetiţei aceleia să înţeleagă că nu—s numai patru anotimpuri. Păi dacă—s numai patru ce facem cu culorile?

121

VOPSEA PENTRU MEDUZE ŞI PENTRU MULTE ALTELE

—Am în buzunar castane, zise Ducu şi vru să scoată una ca s—o arate dar se răzgîndi, nu mai băgă mîna în buzunar, ci spuse mai departe fetiţei care se numea Măria: Mă crezi?
—Ce?
—Că am în buzunar castane.
—Te cred dacă mi le arăţi, zise Măria.
—Aşa ştie toată lumea, rîse Ducu. Crede—mă fără să le vezi. Poţi?
—Să mă gîndesc.

Şi Măria se gîndi puţin şi spuse:

—Pot. Te cred că ai în buzunar castane. Cîte ai?
—Un milion.
—Nu—s prea multe?
—Ba, day dar îmi trebuiesc toate. Le înşir pe aţă şi fac mărgele.
—Să—mi dai şi mie un şirag de mărgele, zise Măria.
—Poftim, zise Ducu şi întinse mîna goală. Poftim şiragul.
—Mulţumesc, zise Măria şi prefăcîndu—se că ia ceva din mîna lui Ducu, duse acel ceva la gît şi îl încheie la spate. Sînt frumoase?

122

—Sînt foarte frumoase şi foarte albastre, zise Ducu.
—Nu ştiam că şi castanele pot fi albastre, zise Măria.
—Pot fi de orice culoare. Eu am găsit o dată una care avea o culoare cum nu s—a mai văzut pe pămînt.

Nu era nici galbenă, nici verde, nici roşie, nici castanie. Avea o culoare fără nume.
—Te cred. N—ai vrea să—i dăm noi un nume culorii?
—De ce nu?
—Să—i spunem Ducumaria. Sau Mariaducu. Totuna. Să fie culoarea noastră fermecată. Ce vopsim cu culoarea asta să se prefacă în ceva frumos. Vrei?
—Sigur că vreau, spuse Ducu.
—Atunci hai să umplem o găleţică cu culoarea asta a noastră. Mă duc să aduc de sus o găleţică.
—Nu—i nevoie. Avem aici una.

Şi Ducu întinse mîna goală:
—Poftim găleţică!
—A, asta era, zise Măria. Nu ştiam de ce găleţică vorbeşti. O umplu eu sau tu cu culoarea fermecată?
—Juma, juma. Cel mai bine e aşa.

Şi umplură găleţica jumătate cu Ducumaria şi cealaltă jumătate cu Mariaducu. Pentru că nu se hotărîră cum să—i spună culorii. Şi într—un fel era bine. Şi în altul.

Plecară apoi să vopsească tot ce trebuia vopsit cu culoarea lor.

Pentru că era mai aproape, plecară mai întîi la Polul Nord.

Aici vopsiră cu Ducumaria un gheţar şi, pe loc, gheţarul se prefăcu într—un munte de îngheţată.
—Îl mîncăm? întrebă Măria.
—Să nu te doară burta, zise Ducu. Poate totuşi să încercăm să—i mîncăm puţin din vîrf, doi, trei urşi albi şi, dacă vedem că nu ni se întîmplă nimic, să—i mai mîncăm repede şi un pic din poale.
—Bine, zise Măria.

Şi începură să mănînce din gheţarul prefăcut în îngheţată. Mîncară puţin din vîrf, apoi un urs alb Măria şi altul Ducu, avînd grijă să nu înghită şi cozile, dar din poale nu mai mîncară nimic.

123

lăsară gheţarul cu poalele aşa cum le avusese dintotdeauna, ei nu erau lacomi, numai vîrful îl vrură şi doi urşi albi îngheţaţi şi fără coadă.

Pe urmă plecară în Africa cea plină de elefanţi şi vopsiră cu Mariaducu un elefant care se prefăcu pe dată într—un autobuz.

Ducu şi Măria se suiră în autobuz şi călătoriră cu el pe unde vreţi şi pe unde nu vreţi. Dacă vreţi, călătoriră cu autobuzul prin ţara portocalelor şi a ascuţitoarelor, şi dacă nu vreţi, ei tot călătoriră pe acolo, ba ajunseră chiar în ţara pistoalelor cu apă şi a păpuşilor cu păr de material plastic.
—Hai să mergem şi în ţara mingilor de fotbal, mai spuse Ducu.
—Se face tîrziu, spuse Măria.
—Bine, spuse Ducu şi opri autobuzul.

Cînd nu mai găsiră nimic de vopsit, le veni o idee foarte ciudată, foarte, foarte ciudată.

Le veni ideea ciudată de a o vopsi şi pe fetiţa care se numea Violeta şi care tocmai ieşea şi ea din casă; vopsiră astfel o jumătate de fetiţă cu Ducumaria şi cealaltă jumătate cu Mariaducu. Se învîrteau în jurul Violetei şi vopseau fără grabă, pentru că nu le plăcea lucru de mîntuială.
—Ce tot vă învîrtiţi în jurul meu? le strigă Violeta. Hei, n—auziţi? Ce tot vă învîrtiţi în jurul meu şi tot daţi din mînă parcă aţi vopsi ceva?

Dar ei nu răspundeau, cînd lucrezi nu trebuie să vorbeşti prea mult, nu iese lucrul bine. Pînă cînd nu terminară, nu scoaseră un cuvinţel. Cînd terminară, se aşezară jos, osteniţi.
—A fost greu, zise Ducu.
—Nici n—aş fi crezut că o să fie aşa de greu, zise Măria.
—Dar a ieşit minunat!
—Ne—am întrecut pe noi!
—Ce a ieşit minunat? întrebă Violeta. Ce—aţi pus la cale?
—Te—am vopsit, răspunseră Ducu şi Măria.

124

—Cu ce? se sperie Violeta şi—şi trase rochia să se uite dacă n—au murdărit—o cu ceva la spate.
—Cu o vopsea fermecată.
—N—am nevoie de vopseaua voastră, zise Violeta.
—Nu? întrebă Ducu.

—Nu? întrebă şi Măria.
—Nu, zise Violeta. Eu mă duc să culeg castane şi să mă joc cu ele.
—Stai, îi strigă Ducu. Îţi dau eu castane. Am un buzunar plin. Mă crezi?
—Arată—mi—le şi o să te cred. zise Violeta.
—Aşa ştie toată lumea, rîse Ducu. Crede—mă fără să le vezi. Poţi?
??????????????????????
—Nimeni nu poate aşa ceva, zise Violeta.
—Nimeni? întrebă Măria.
—Nimeni, zise Violeta şi plecă să culeagă castane. Culese vreo trei. Pe urmă mai găsi una. Şi pe urmă se plictisi.
Asta se întîmpla pe cînd Ducu şi Măria erau în cer şi vopseau norii ca să se prefacă în baloane. Ba, nu. Mint.

Asta se întîmpla pe cînd Măria şi Ducu se aflau în fundul mării şi vopseau meduzele.

126

TARLINE CU VARĂ ŞI VÎNT

La ora 10, pe Ducu nu—l strigă nimeni. N—avea cine. Ai lui nu erau acasă. Mai întîi vru să rămînă şi să se joace un pic singur, dar cînd ceilalţi copii plecară să—şi aducă de mîncare, plecă şi el.

În bufetul din bucătărie găsi pîinea. Îşi tăie două felii, le aşeză una peste alta şi ieşi.

Se întîlni în uşă cu Dănuţ. Dănuţ ţinea într—o mînă o felie mare de pîine unsă cu unt şi în cealaltă o ridiche din care muşcase jumătate.

—Tu mănînci pîine goală, îi zise Dănuţ.

—Nu te pricepi la nimic, îi răspunse Ducu. Noi am făcut căsuţa şi tu ai călcat pe ea şi ai dărîmat—o.

—Tu mănînci pîine goală, zise iar Dănuţ şi muşcă puţin din ridiche.

—Ar fi bine să te joci cu elefantul tău de tablă, zise Ducu. Să nu mai dărîmi căsuţele altora.

—De ce mănînci pîine goală? întrebă Dănuţ.

—Ţi—am spus că nu te pricepi la nimic. Nu—i goală.

—Dar cum e?

—E o tartină.

—Cu ce?

—Cu ceva.

127

—Nu—mi spui şi mie?

—Dacă îţi spun tot nu pricepi.

—Spune—mi.

—Lasă! Vezi—ţi de ridichea ta.

—Spui aşa pentru că mănînci pîine goală.

—Habar n—ai, rîse Ducu, habar n—ai. Mănînc tartine cu vară.

—Cu ce?

—Cu vară! Şi cu vînt!

—Tartine cu vară şi cu vînt?

—Îhî!

—Mincinosule. Aşa ceva nu există. E o născocire de—a ta.

—Ascultă!... După ce nu te pricepi la nimic, mai faci şi oamenii mincinoşi. Să nu—ţi pară rău.

Atunci apăru şi Anca. Şi ea avea pîine cu unt, dar în loc de ridiche avea o roşie.

—Vă certaţi? îi întrebă Anca şi se bucură.

—Nu, zise Ducu. Eu mîncam tartine cu vară şi vînt şi el nu ştiu ce tot mormăia.

—Ce mîncai? întrebă Anca.

—Ce—ai auzit.
—N—am auzit bine.
—Tar—ti—ne cu va—ră şi vînt!
—Cum sînt?
—Cele mai bune din lume.
—Cum?
—Ceva nemaipomenit.
—Nu—l crede, zise Dănuţ. Mănîncă pîine goală.
—Bine, zise Ducu, fie cum spui tu, dar să nu—mi ceri. Să nu—mi ceri că nu—ţi dau nici o fărîmiţă.

Şi muşcă din pîine.

Muşcă şi, deodată, se făcu mai multă lumină şi vîntul începu să danseze.

—E ceva nemaipomenit, zise Ducu, lingîndu—şi buzele. De fapt cred că vedeţi. E mai multă lumină şi vîntul dansează.

128

??????????????????

—E la fel ca înainte, zise Dănuţ.

Ducu ridică din umeri şi mai muşcă o dată din tartină. Atunci soarele se dădu tumba şi vîntul rîse de el. Dar nu rîse cu răutate. Rîse frăţeşte, un rîs cu clopoţei, bun şi prietenos.

—E ceva nemaipomenit, zise Ducu, plescăind din buze. Se vede, nu—i aşa? Soarele se dă tumba şi vîntul rîde de el. Dar nu rîde cu răutate. Rîde frăţeşte, un rîs cu clopoţei, bun şi prietenos.
—E la fel ca înainte, zise Dănuţ. Mănînci pîine goală.
—Taci, bătu din picior Anca. Are dreptate Ducu. Nu te pricepi la nimic.
—Nu, nu se prea pricepe, spuse şi Ducu şi iar muşcă din tartină.

Atunci să fi văzut cum stătea soarele în mîini, şi cu picioarele drept în sus şi cum vîntul se învîrtea în jurul lui şi bătea din palme.

—E nemaipomenit, nemaipomenit, zise Ducu, rotindu—şi limba în gură. Spuneţi şi voi. Soarele stă în mîini şi cu picioarele drept în sus şi vîntul se învîrteşte în jurul lui şi bate din palme. Straşnice tartine. Cu vară şi vînt. Cu vînt şi vară.

129

—Dă—mi şi mie un pic, se rugă Dănuţ.
—Nu—i da, strigă Anca.
—Dă—mi şi mie un pic, se rugă Dănuţ.
—Dacă—i dai, mă supăr, spuse Anca.

Cum să—i împace pe amîndoi? Dacă—i dai unuia se supără celălalt. Ca să împaci pe unul trebuia să nu dai nimic celuilalt.

Dacă ar fi mîncat tartine cu unt, sau cu şuncă, sau cu marmeladă, totul ar fi fost atît de simplu.

Nimeni nu cerea. Nimeni nu se supăra.

El însă mînca tartine cu vară şi vînt.

Straşnice tartine. Nemaipomenite. Păcat doar că au şi un cusur. Cînd se termină vara nu se mai găsesc. Şi tartinele cu toamnă nu—s la fel. O, nu, nu—s la fel.
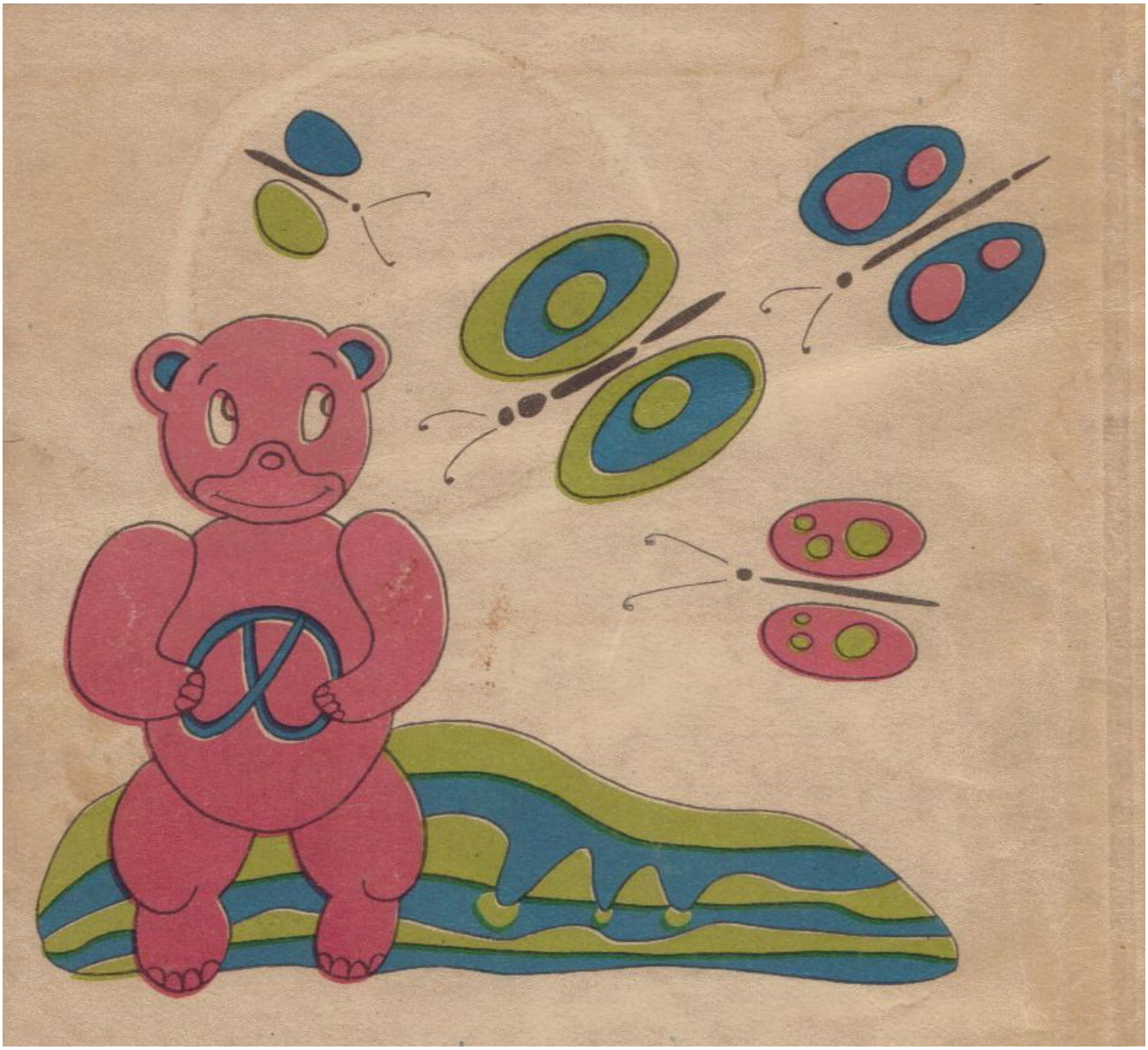
130